

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
УНИВЕРЗИТЕТ ОДБРАНЕ У БЕОГРАДУ
генерала Павла Јуришића Штурма 1, 11000 Београд

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

Београд, 2020.године

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УНИВЕРЗИТЕТУ	3
2. ВРЕДНОВАЊЕ ПО СТАНДАРДИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ	4
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	5
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета.....	11
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета.....	16
Стандард 4: Квалитет студијских програма.....	20
Стандард 5: Квалитет наставног процеса.....	24
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада.....	32
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника.....	44
Стандард 8: Квалитет студената	54
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	64
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	69
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	75
Стандард 12: Финансирање	81
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета.....	87
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	92
Стандард 15: Квалитет докторских студија	100
3. ЗАКЉУЧАК	108

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УНИВЕРЗИТЕТУ

Универзитет одбране у Београду основан је 24. фебруара 2011. године Одлуком Владе Републике Србије 05 број 612-1204/2011. Према наведеној одлуци, Универзитет је самостална високошколска установа, која обавља делатност високог образовања на академским студијама првог, другог и трећег степена, из више научних области, у оквиру образовно-научних поља техничко-технолошких, природно-математичких, медицинских и друштвено-хуманистичких наука. У оквиру тих делатности, Универзитет обавља и научноистраживачки рад у основним, примењеним и развојним истраживањима.

Универзитет одбране у Београду чине високошколске установе Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије, и Институт за стратегијска истраживања.

Војна академија је високошколска установа са својством правног лица, која изводи акредитоване студијске програме у пољу техничко-технолошких, природно-математичких и друштвено-хуманистичких наука. Медицински факултет Војномедицинске академије је високошколска установа која изводи акредитоване академске студије у пољу медицинских наука. Универзитет у свом саставу има и Институт за стратегијска истраживања који је акредитован за истраживања у пољу друштвено-хуманистичких наука.

Универзитет одбране интегрише функције високошколских и истраживачких јединица у свом саставу тако што интегрише њихову образовну и научноистраживачку делатност, обезбеђује њихово јединство и усклађено деловање, утврђује заједничку политику и заједничке развојне планове високошколских и истраживачких јединица у свом саставу, обезбеђује мобилност кадета, студената и наставника Универзитета, контролу и унапређење квалитета и конкурентност наставног, научног и стручног рада, осигурава рационално коришћење људских и материјалних ресурса и интегрише и остале функције у складу са законом и Статутом.

Универзитет своју интегративну функцију остварује тако што утврђује јединствене стандарде рада служби и стандарде за формирање базе података свих јединица, реализује стратешко планирање, доноси студијске програме, обезбеђује контролу квалитета, уређује политику уписа, регулише избор у звања наставника, издаје дипломе и додатке диплома, организује и реализује међународну сарадњу, обезбеђује стручни и професионални развој и ангажовање наставника и сарадника, формира и развија јединствени информациони систем.

Универзитет одбране у Београду члан је Конференције универзитета Републике Србије (КОНУС).

2. ВРЕДНОВАЊЕ ПО СТАНДАРДИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

Категорије процене:

- S - предности (енгл. *strengths*);
- W - слабости (енгл. *weaknesses*);
- O - могућности (енгл. *opportunities*);
- T - опасности (енгл. *threats*).

Квантификација процене:

- +++ - високо значајно;
- ++ - средње значајно;
- +
- 0 - без значаја.

Стандард 1.: Стратегија обезбеђења квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1.

Стратегија обезбеђења квалитета, као највиши акт у области обезбеђења квалитета, усвојена је на првој седници Савета Универзитета одбране у Београду одржаној 27. јуна 2012. године, а на предлог Комисије за обезбеђење квалитета. Стратегија обезбеђења квалитета ([Прилог 1.1](#)) је јавно доступан документ и налази се на интернет страници Универзитета одбране у Београду (www.uo.mod.gov.rs).

Стратегија обезбеђења квалитета је стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета целокупног процеса високог војног образовања на Универзитету одбране и на високошколским јединицама у његовом саставу, који трајно опредељује Универзитет и високошколске јединице да непрекидно и систематски раде на унапређењу квалитета. Овим основним документом, Универзитет одбране је одредио приоритете високог образовања у области обезбеђења квалитета и начин њиховог остваривања, утврдио своју мисију, циљеве, области и мере за обезбеђење квалитета и обавезу дефинисања акционих планова за спровођење Стратегије. Сходно томе, Универзитет одбране определио се да континуирано прати нове идеје, трендове и принципе у развоју европског високошколског образовања, настојећи да се својим образовним и истраживачким активностима, програмима и концепцијом даље афирмише и буде препознатљив на регионалном и међународном плану, као високообразовна, научна и стручна институција.

Области континуираног обезбеђења, контроле и унапређивања квалитета су: студијски програми, наставни процес, наставно особље, научноистраживачки рад, вредновање кадета, односно студената, уџбеници, литература и друга наставна средства, библиотечки и информатички ресурси, просторни капацитет и опрема, ненаставно особље, учешће и улога кадета односно студената у процесу обезбеђења квалитета, процес управљања, финансирање и јавност и транспарентност рада.

б) Процена испуњености стандарда 1. (SWOT анализа)

За SWOT анализу стандарда 1. - *Стратегија обезбеђења квалитета* издвојени су утицајни фактори на основу анализе елемената стандарда 1, дефинисаних *Упутством за припрему извештаја за самовредновање* (опредељење високошколске установе за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета; мере за обезбеђење квалитета; субјекти обезбеђења квалитета; области обезбеђења квалитета и повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности).

За уочене и груписане факторе SWOT анализе стандарда 1. извршена је и квантификација њиховог значаја високошколских јединица Универзитета одбране.

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Усвојена је Стратегија обезбеђења квалитета и донета су одговарајућа документа која из ње произилазе. ++
2. Стратегија обезбеђења квалитета Војне академије је транспарентна и јавно је публикована на интернет страници Војне академије. +++
3. Вишедеценијска традиција Војне академије у области високог војног образовања, уз поштовање високих норми обезбеђења квалитета. ++
4. У Стратегији обезбеђења квалитета Војне академије експлицитно је изражено трајно опредељење за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета, уз поштовање међународних стандарда. ++
5. Сагласност и подршка усвојеној Стратегији обезбеђења квалитета Војне академије од стране свих субјеката за обезбеђење квалитета. ++
6. Стратегијом обезбеђења квалитета Војне академије дефинисан је широк дијапазон мера за обезбеђење квалитета, којима треба да се достигну постављени циљеви, у складу са мисијом и визијом обезбеђења квалитета Војне академије. ++
7. Неке од предвиђених мера за обезбеђење квалитета представљају само надоградњу и обогаћивање већ постојећих и интензивних активности Војне академије (развијена сарадња са војним академијама страних оружаних снага, другим универзитетима, Министарством одбране и Војском Србије, широм друштвеном заједницом; установљено је и стално тело за праћење и контролу квалитета и др.). ++
8. Стратегијом обезбеђења квалитета Војне академије обухваћене су све области обезбеђења квалитета предвиђене стандардом 1. ++
9. Веза образовне, научноистраживачке и стручне делатности остварује се и промовише кроз имплементацију резултата стручног и научног рада и др. ++
10. Повећана мотивисаност и очекивања запослених у Војној академији након одлуке о организацијско-формацијским променама и већој интеграцији Војне академије у Универзитет одбране. +

W – Слабости

1. Стратегија обезбеђења квалитета Војне академије није значајније мењана од њеног дефинисања, односно усвајања. ++
2. Стратегија обезбеђења квалитета се преиспитује само када дође време за самовредновање и акредитацију. ++
3. Систем менаџмента квалитетом није у потпуности успостављен на основама дефинисаних предмета и процеса рада. ++
4. Нису у потпуности дефинисани приоритети међу областима обезбеђења квалитета. ++
5. Недовољна свест појединих наставника о значају добро дефинисане стратегије обезбеђења квалитета и nedовољна информисаност о активностима за унапређење квалитета. ++
6. Недостатак веровања да ће се прокламоване корективне мере заиста и спровести. ++
7. Непостојање организационе целине посебно задужене за обезбеђење квалитета. +++

8. Недовољна активност Комисије за обезбеђење квалитета у претходном периоду. ++

О – Могућности

1. Опредељење државе за евроинтеграције омогућава и олакшава заједнички рад и размену искустава са страним оружаним снагама и војним академијама у оквиру реализације научноистраживачког рада. ++
2. Заинтересованост и подршка Универзитета одбране и његових стручних тела у имплементацији и спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета. ++
3. Добри односи и вишегодишња сарадња са организационим целинама (јединицама и установама) Министарства одбране и Војске Србије у наставном и научноистраживачком процесу и др. ++
4. Континуирана тежња и жеља кадета и студената да се Војна академија мења и унапређује. ++
5. Опредељеност за изградњу и унапређење квалитета и активна улога свих заинтересованих страна у процесу обезбеђења квалитета. +++
6. Имиџ и висок рејтинг Војне академије у друштву, посебно у популацији ученика средњих школа. ++
7. Сарадња са субјектима у систему одбране и војним академијама страних оружаних снага, другим факултетима и универзитетима. ++
8. Процес спољашње провере квалитета представља повод и подстицај за изналажење нових начина за унапређење квалитета. ++

Т – Опасности

1. Ограничене могућности за обезбеђење кадровских и других ресурса, чији би примарни послови били послови обезбеђења квалитета предвиђени Стратегијом обезбеђења квалитета. ++
2. Смањење броја наставника и сарадника услед организацијско-формацијских промена и недовољна мотивисаност за рад на местима наставника и сарадника. +++
3. Ограничена финансијска средства за интензивно спровођење предвиђених мера за обезбеђење квалитета. +++
4. Велики број наметнутих, али и редовних задатака и обавеза, који нису из домена области за обезбеђење квалитета. ++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

С – Предности

1. Постоје имплементиране процедуре за обезбеђење квалитета. +++
2. Мере за обезбеђење квалитета дефинисане су процедурама и правилницима Факултета. ++
3. Субјекти за обезбеђење квалитета су сви радно ангажовани на Факултету, али и у Војномедицинској академији као наставној и логистичкој бази Факултета као и субјекти који остварују своје активности кроз одговарајуће органе и тела Факултета, чији је рад заснован на Статуту и другим општим актима Факултета. +++

W – Слабости

1. Специфичности војне установе у погледу руковођења и командовања који су некада тешко применљиви на функционисање Факултета акредитованог према цивилним законима и прописима. ++
2. Недовољна учесталост вршења самовредновања. ++
3. Слаба мотивисаност кадета и наставника за укључивање у процесе провере и унапређења квалитета. ++

O – Могућности

1. Реализацијом предвиђених мера праћења обезбеђења квалитета унапређивати квалитет образовног, научноистраживачког и стручног рада. +++
2. Повећање мотивисаности управе, наставног, ненаставног особља и студената у обезбеђењу, контроли и унапређивању квалитета. ++
3. Обезбеђење боље информатичке подршке и софтверске апликације ради бржег и квалитетнијег прикупљања и обраде свих релевантних података. +++

T – Опасности

1. Преоптерећеност чланова Комисије за квалитет другим обавезама и недовољно препознат њихов рад од стране других наставника и сарадника +++
2. Учесници у управљању квалитетом су недовољно едуковани за ове послове +++

Мапирањем повезаности идентификованих и евалуираних фактора и анализом најутицајнијих релевантних комбинација фактора, изведени су закључци из SWOT анализе, на основу којих су дефинисане мере и активности за унапређење стандарда 1.

Као уопштени закључци из SWOT анализе стандарда 1. могу се издвојити следећи:

- Потребно је искористити све предности које пружа самовредновање, у циљу унапређења *Стратегије обезбеђења квалитета* и свих процеса везаних за унапређење квалитета.
- С обзиром на присутне и потенцијалне снаге Универзитета одбране, њихову повезаност са факторима окружења, међу којима претње преовлађују над шансама, стратегију обезбеђења квалитета Универзитета одбране треба усмерити у правцу искоришћења унутрашњих снага, ради неутралисања перципираних претњи из окружења.
- Све идентификоване слабости треба што пре отклонити и постепено их преводити у снаге, те тако обезбедити захтевани ниво квалитета и успоставити жељени тренд развоја.
- Отклањање слабости Универзитета одбране омогућиће стварање предуслова за неутралисање или ублажавање утицаја претњи из окружења, али и за искориштење уочених шанси.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1.

У складу са изведеним закључцима SWOT анализе за стандард 1., њиховом разрадом и конкретизацијом, предложене су следеће мере и активности за унапређење квалитета:

- Директним и индиректним укључивањем великог броја новопроизведених доктора наука и мастера у процесе обезбеђења квалитета и у рад органа за обезбеђење квалитета искористити њихову енергију и мотивацију, и новим идејама допринети унапређењу способности Универзитета одбране на пољу унапређења и имплементације *Стратегије обезбеђења квалитета*.
- Искористити подршку свих заинтересованих страна за континуирано унапређивање стратегије обезбеђења квалитета да се формира одговарајућа организациона целина у чијој ће надлежности бити послови обезбеђења квалитета, те тако обезбедити структурне услове за имплементацију стратегије квалитета.
- Активном улогом унутрашњих и спољашњих заинтересованих страна дефинисати мерљиве резултате остварења мера из *Акционог плана* и обезбедити периодичност у анализи имплементације стратегије и спровођења *Акционог плана*, те тако успоставити повратну везу и саморегулацију процеса перманентног управљања *Стратегијом обезбеђења квалитета*.
- Дефинисати системске мере, дугорочног карактера, којима ће се спречити појава осипања наставног и ненаставног особља и тако спречити потенцијално угрожавање система обезбеђења квалитета.
- Дефинисати приоритетне области обезбеђења квалитета због ограничених финансијских средстава за интензивно спровођење предвиђених мера за обезбеђење квалитета и ограничених могућности за обезбеђење кадровских и других ресурса.
- Прецизно дефинисати предмете и процесе рада у Универзитету одбране, уз истовремено усклађивање организационе структуре и система менаџмента квалитетом са дефинисаним предметима и процесима рада.
- Радити на редовном усаглашавању стандарда квалитета којима ће се обезбедити једнообразност процедура и других докумената и пружања услуга у области квалитета.
- Искористити предности које пружа самовредновање у циљу унапређења *Стратегије обезбеђења квалитета* и свих процеса везаних за унапређење квалитета.
- Периодично преиспитивати *Стратегију обезбеђења квалитета* и све остале документе који из ње проистичу.
- Перманентно подизати свест о значају *Стратегије обезбеђења квалитета*.
- Информисати и додатно мотивисати кадете, односно студенте за активније укључивање у дефинисање и иновирање *Стратегије обезбеђења квалитета* и свих докумената који из ње произилазе.
- Потребно је да Комисија за обезбеђење квалитета перманентно ради на својој едукацији и стечена знања преноси на све запослене који су укључени у рад Факултета.
- Високошколске јединице у наредном периоду морају радити на увођењу међународних стандарда квалитета из серије ISO 9000:2000, којим ће обезбедити једнообразност процедура, записа и других докумената креирања, иновирања, пружања и контроле

услуга у области високошколског образовања.

- Искористити предности које пружа процес самовредновања за унапређење Стратегије обезбеђења квалитета и свих процеса у вези са унапређењем квалитета.
- Периодично преиспитивати Стратегију обезбеђења квалитета и све остале документе који из ње проистичу.
- Перманентно подизати свест о значају Стратегије обезбеђења квалитета.
- Укључивање, информисање и додатно мотивисање кадета, односно студената на свим нивоима школовања на високошколским јединицама Универзитета одбране за активније укључивање у дефинисање и иновирање Стратегије обезбеђења квалитета и свих докумената који из ње проистичу.

г) Показатељи и прилози за стандард 1.

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању

[Повратак на садржај →](#)

СТАНДАРД 2.:Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2.

Универзитет одбране у Београду утврдио је начин, стандарде и поступке за обезбеђење квалитета на Универзитету и високошколским јединицама у његовом саставу. Стандарди за обезбеђење квалитета садрже минимални ниво квалитета рада. Поступци за обезбеђење квалитета утврђени су посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Сви елементи система квалитета периодично се преиспитују и унапређују.

Сва општа акта у вези са стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета су јавно доступна на интернет страницама Универзитета одбране у Београду (www.uo.mod.gov.rs), Војне академије (www.va.mod.gov.rs) и Медицинског факултета Војномедицинске академије (www.mfvma.mod.gov.rs). Овим документима су утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, као и начин и поступци за обезбеђивање квалитета рада Универзитета одбране и високошколских јединица у његовом саставу.

б) Процена испуњености стандарда 2. (SWOT анализа)

За SWOT анализу стандарда 2. - Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета издвојени су утицајни фактори на основу анализе елемената стандарда 2, дефинисаних Упутством за припрему извештаја за самовредновање (стандарди за унапређење квалитета установе; стандарди за унапређење квалитета студијских програма; поступци за обезбеђење квалитета).

За уочене и груписане факторе SWOT анализе стандарда 2. извршена је квантификација њиховог значаја.

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Дефинисан правни оквир у области стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. ++
2. Развијена свест о потреби и посвећеност континуираном унапређењу квалитета већине субјеката квалитета у Војној академији. ++
3. Сва усвојена документа везана са стандардима и поступцима за унапређење квалитета доступна су јавности на интернет страници Војне академије и Универзитета одбране. ++
4. Војна академија периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета. ++
5. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета установе и квалитета програма били су присутни у Војној академији, у одређеној форми, и у периоду пре акредитација Војне академије. ++

6. Добра пракса у примени предметних стандарда и поступака и данас је актуелна у Војној академији. ++
7. Велики број субјеката укључен је у процес обезбеђења квалитета. ++
8. Опредељеност менаџмента Војне академије за увођење нових метода и поступака за обезбеђења квалитета. ++
9. Главну покретачку снагу и подршку примени стандарда и поступака за обезбеђење квалитета представљају наставно особље и кадети, односно студенти. +++

W – Слабости

1. Имплементација и примена стандарда и процедура за обезбеђење квалитета нису подржани одговарајућом организационом структуром Војне академије, због чега није присутна потпуна и експлицитна посвећеност ангажованих субјеката обезбеђења квалитета пословима из овог домена. +++
2. Недовољна професионална интерна контрола (Audit), на пример, код спровођења одредби свих правилника у пракси, као и одговорних субјеката за реализацију. ++
3. Није дефинисана међусобна синхронизација и контрола субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета. ++
4. Недовољна едукација субјеката о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета. ++
5. Ангажовање субјеката за обезбеђење квалитета је често непланско и ситуационо. ++
6. Акциони план се не усваја на годишњем нивоу и не спроводи се у складу са дефинисаним роковима и одговорностима субјеката за обезбеђење квалитета. ++
7. Субјекти обезбеђења квалитета не препознају сопствену улогу у процесу унапређења квалитета. ++
8. Годишњи извештаји о раду Комисије за обезбеђење квалитета нису јавно доступни. ++
9. Недовољна активност Комисије за обезбеђење квалитета у предлагању иновирања и доследне примене постојећих стандарда и поступака. ++
10. Недостатак мотивације за примену закључака изведених процесом самовредновања. +++
11. Слаба мотивисаност кадета, односно студената за укључивање у процесе обезбеђења квалитета, које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена. ++

О – Могућности

1. Опредељеност и подршка Универзитета одбране развоју стандарда и поступака за обезбеђење квалитета високошколских јединица у његовом саставу. ++
2. Стална размена искустава и блиска сарадња у области квалитета са другим високошколским институцијама које имају дужу традицију у формализованом управљању квалитетом. ++
3. Сарадња са организацијским целинама МО и ВС које имају успостављен систем менаџмента квалитетом. ++
4. Одржавање јавних расправа, едукација и семинара из области обезбеђења квалитета. ++
5. Увођење нових метода и поступака за обезбеђење квалитета. ++
6. Јачање свести о значају стандардизације у свим областима, па и у домену квалитета,

првенствено код доносилаца одлука. +++

Т – Опасности

1. Непотпуна системска подршка и конзервативан приступ питањима изградње целовитог система квалитета. ++
2. Одсуство континуиране едукације свих субјеката обезбеђења квалитета Војне академије. ++
3. Неповећење у процес самовредновања и спољашње провере квалитета и веровање да се њиме не постижу никакве опипљиве промене у квалитету. ++
4. Захтеви Министарства одбране и Војске Србије према Војној академији нису увек у сагласности са постављеним стандардима квалитета Војне академије. ++
5. Задаци и обавезе Војне академије и њених припадника према систему одбране често представљају приоритетне задатке и обавезе у односу на задатке обезбеђења квалитета, што у дугорочном периоду може смањити ентузијазам и представљати претњу по усредсређеност и опредељеност Војне академије за обезбеђење квалитета. ++
6. Неусаглашеност појединих нормативно-правних прописа у области обезбеђења квалитета. +++
7. Војна академија се још увек препознаје као војна јединица, а не као високошколска и научноистраживачка установа. +++

Из SWOT анализе стандарда 2. може се закључити да Војна академија, у будућем периоду, треба да се фокусира на елиминисање сопствених слабости по питању стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, првенствено у циљу ублажавања потенцијалних претњи из окружења. Уколико би се ангажовањем унутрашњих снага Војне академије искористиле шансе у окружењу, створили би се услови за брзо превазилажење тренутних слабости, што би у крајњем исходу резултирало потпуном нормативном уређеношћу стандарда и поступака за обезбеђење квалитета и успостављању најбоље праксе у њиховој примени.

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S-Предности

1. Искуство из претходно спроведеног система квалитета на Факултету ++
2. Процедуре за обезбеђење квалитета прецизно дефинишу стандарде и поступке ++
3. Усвојена документа повезана са обезбеђењем квалитета доступна су јавности на интернет страници Факултета ++
4. Стандарди за обезбеђење квалитета су усклађени са стандардима Националног савета за високо образовање и са одговарајућим стандардима Универзитета одбране +

W-Слабости

1. Мали број субјеката спремних да се ангажује у области управљања квалитетом ++
2. Недовољна мотивисаност кадета за анкетирање ++

3. Кампањско и недовољно често преиспитивање стратегије обезбеђења квалитета +

О-Могућности

1. Додатне едукације наставника, сарадника и других запослених на Факултету у унапређењу квалитета на свим нивоима +++
2. Спремност и опредељење код већине наставног особља и кадета да теже унапређењу квалитета образовања ++
3. Повезивање са другим високошколским установама у земљи у циљу унапређења поступака и стандарда за обезбеђење квалитета +

Т-Опасности

1. Непостојање системске подршке (семинари, препоруке, савети, примери добре праксе) од стране државе и државних институција (као што је Комисија за акредитацију и проверу квалитета) у области управљања квалитетом +++
2. Инертност система у прихватању и имплементацији формализованих стандарда и поступака обезбеђења квалитета +++
3. Преоптерећеност чланова Комисије за обезбеђење квалитета и Одбора за самовредновање другим обавезама +++
4. Нису обезбеђене адекватне стимулације за рад на пословима обезбеђења квалитета као ни других облика активности (наставних) +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2.

У складу с изведеним закључцима SWOT анализе за стандард 2., њиховом разрадом и конкретизацијом, предложене су следеће мере и активности за унапређење стандарда и поступака за обезбеђење квалитета:

- Доследна имплементација Правилника о праћењу, обезбеђењу, унапређењу и развоју квалитета.
- Уз подршку Универзитета одбране, а на бази јачања свести о значају стандардизације у свим областима, унапредити стандарде и поступке за обезбеђење квалитета и усвојити сва потребна нормативна документа за формализовање поступака за обезбеђење квалитета у високошколским јединицама Универзитета.
- Устројавање система стимулације субјеката за учешће у процесима самовалуације, односно успостављање радно-стимулативних и других механизма мотивације наставног особља и кадета, односно студената, као главне покретачке снаге и подршке примени стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.
- Прилагодити организациону структуру високошколских јединица Универзитета одбране процесу управљања квалитетом, односно створити институционалну и инфраструктурну подршку дефинисаним стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета.
- Комисија за обезбеђење квалитета и Комисија за самовредновање морају непрекидно пратити остваривање свих задатака у оквиру унапређивања и обезбеђивања квалитета, као и евалуирати имплементацију акционих планова обезбеђења квалитета.

- У сарадњи са Министарством одбране и Војском Србије, успоставити систем континуиране едукације из домена обезбеђења квалитета, а посебно из домена примене стандарда и поступака обезбеђења квалитета, и тако створити услове за усаглашавање спољашњих захтева упућених високошколским јединицама, са њиховим реалним могућностима и приоритетима.
- Увођење редовних ревизија свих донетих општих аката из области обезбеђења квалитета прикупљањем повратних резултата из праксе и одржавањем јавних расправа.
- Наведене комисије треба да предлажу операционализоване поступке за обезбеђење квалитета и прилагођавају посебне домene рада Војне академије, предлажу мере унапређивања и развоја нових стандарда и мера за обезбеђење и унапређивање квалитета, као и управљање системом квалитета.
- Дефинисање међусобне контроле субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета и стриктна примена донетих општих аката.
- Подизање свести кадета, односно студената, наставника и ненаставног особља о важности процеса самовредновања.
- Сви запослени у у високошколским јединицама Универзитета, у складу са својим обавезама и пословним функцијама, треба да дају допринос испуњавању овог стандарда.
- Израда свеобухватног система квалитета на високошколским јединицама.
- Појаснити улогу и интеракцију субјеката у поступцима обезбеђења квалитета.
- Стално ажурирање података на интернет страницама високошколских јединица Универзитета који се односе на све аспекте квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 2.

Прилог 2.1. Усвојени документи - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 3.: Систем обезбеђења квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3.

Праћење и обезбеђивање квалитета рада Универзитета одбране и високошколских јединица у његовом саставу, засновано је на дефинисању система који омогућава транспарентност, унутрашњу и спољашњу оцену квалитета, интерперсоналну и временску компарацију квалитета рада, развој културе квалитета, развијање свести о важности постизања стандарда квалитета, предузимање академских и административних мера у циљу превазилажења уочених слабости и проблема, као и на томе засновану целовитост и јединственост система.

Систем обезбеђења квалитета успостављен је образовањем надлежних органа и комисија, пратећом документацијом, одређивањем области обезбеђења квалитета, стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета и дефинисањем надлежности, задатака и улога сваког субјекта у систему обезбеђења квалитета. Статутом Универзитета одбране у Београду постављен је организациони систем руковођења, управљања и појединачних надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета. Универзитет је образовао и посебно, стално тело за праћење и контролу квалитета целокупног високог образовања на Универзитету - Комисију за обезбеђење квалитета, а њене надлежности и надлежности осталих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета прецизније су регулисане Правилником о обезбеђењу квалитета ([Прилог 3.4.](#)).

На нивоу Универзитета одбране и његових високошколских јединица формирани су Одбори за самовредновање који имају задатак да спроводе поступак самовредновања у складу са Правилником о самовредновању ([Прилог 3.5.](#)) а према дефинисаним стандардима. Осим тога, на нивоу високошколских јединица формирани су Одбори за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања према Правилнику о кадетском односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника ([Прилог 3.6.](#)).

б) Процена испуњености стандарда 3 (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Успостављањем институционалног система обезбеђења квалитета, усвајањем одговарајућих општих аката и конституисањем одговарајућих комисија као органа обезбеђивања квалитета, остварене су полазне основе за испуњење захтева стандарда 3. ++
2. Надлежности органа управљања и Комисије за обезбеђење квалитета јасно су дефинисане Статутом и осталим општим актима Војне академије. ++
3. Мере за обезбеђење квалитета и субјекти обезбеђења квалитета су јасно дефинисани. ++
4. Војна академија има дефинисане послове и задатке наставника, сарадника, кадета, односно студената, стручних органа и комисија. ++

5. Велика енергија и жеља млађих наставника и сарадника да се очува и унапреди систем квалитета Војне академије.+++
6. Традиционално добри и колегијални односи између наставника и кадета, односно студената, уз узајамно уважавање.++
7. Представници кадета, односно студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Одбора за самовредновање. +++

W – Слабости

1. Акциони план од усвајања није дорађиван. ++
2. Нема одговорног представника руководства за квалитет (или одговорног лица за послове обезбеђења квалитета). +++
3. Недовољна заинтересованост појединих субјеката за проверу квалитета и предлагање корективних мера за унапређење квалитета. ++
4. Слаба мотивисаност кадета, односно студената за укључивање у процесе који им не доносе одмах жељене промене. ++

О – Могућности

1. Обезбеђивање квалитета у складу са Стратегијом развоја образовања у Србији до 2020. године. ++
2. Заинтересованост и подршка Универзитета одбране и његових стручних тела у имплементацији и спровођењу Система обезбеђења квалитета Војне академије. ++
3. Додатна едукација свих субјеката обезбеђења квалитета у циљу постизања бољих резултата по питању обезбеђења квалитета. +++
4. Ангажовање спољних консултаната у провери система квалитета. ++

Т – Опасности

1. Ограничена финансијска средства за интензивно спровођење предвиђених мера за обезбеђење квалитета.. ++
2. Ограничене могућности за обезбеђење кадровских и других ресурса чији би примарни послови били послови обезбеђења квалитета. ++
3. Осипање наставничког кадра и ненаставног особља услед организацијско-формацијских промена, тренда смањивања броја запослених у МО и ВС и потреба јединица и установа МО и ВС. +++
4. Преоптерећеност наставника, кадета и студената, који немају довољно времена да се посвете овим процедурама, као и недостатак афирмације за ове активности. ++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S – Предности

1. Успостављен систем електронског анкетирања. +++
2. Примењивање предвиђених мера и процедура за обезбеђење квалитета. ++
3. Представници кадета су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Одбора за

самовредновање. +

4. Надлежности органа управљања, пословођења и Комисије за обезбеђење квалитета су дефинисане Статутом и осталим општим актима Факултета. +
5. Надлежности наставника, сарадника, кадета, студената и стручних тела су дефинисане Статутом и осталим општим актима Факултета. +
6. Усвојена документа везана за обезбеђење квалитета доступна су јавности на Интернет страници Факултета. +

W- Слабости

1. Учешће запослених у активностима на унапређењу квалитета није дефинисано обавезом, па је ангажовање резултат личне одговорности и савести појединаца. ++
2. Мањак интересовања кадета за процес самовредновања. ++
3. Факултетски информациони систем није функционално стабилан, има недостатака у многим сегментима и не одговара свим захтевима Факултета. +++
4. Недовољан степен интеграције у оквиру Универзитета у домену квалитета. +++

O – Могућности

1. Могућност боље интеракције Комисије за обезбеђење квалитета са органима и телима Факултета, као и другим субјектима самовредновања. +
2. Израда и праћење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњења стандарда за обезбеђење квалитета. +++
3. Унапређење квалитета и поузданост методологије (евалуационих упитника) у праћењу квалитета. ++

T – Опасности

1. Није установљен начин редовног повратног информисања о предузетим корекционим мерама. +++
2. Преоптерећеност наставника и кадета, услед чега не посвећују довољну пажњу процедурама, што често доводи до формалног узимања учешћа у поступцима обезбеђења квалитета. +++
3. Недостатак адекватних финансијских средстава за активности и техничку подршку процесима самовредновања. +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3.

- Успостављен систем обезбеђења квалитета у високошколским јединицама Универзитета одбране у Београду потребно је даље одржавати и развијати на основу комбиновања повољних спољашњих и унутрашњих фактора.
- Доследна примена предвиђених мера и процедура за обезбеђење квалитета, систематско праћење и контрола њихове примене и оцена успешности њиховог спровођења, израда корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета и њихово праћење, обезбеђење

едукације наставног и ненаставног особља, кадета и студената високошколских јединица.

- Неопходно је предочити значај учешћа у изградњи система квалитета и изградити транспарентан систем обезбеђења квалитета, који ће почивати на механизмима мотивације појединаца који доприносе унапређењу квалитета, те тако спречити предвиђено осипање првенствено наставничког кадра.
- Идентификовањем одговорног представника руководства, конкретизацијом послова и успостављањем директне одговорности у домену спровођења послова обезбеђења квалитета, створити услове за координацију енергије и жеље млађих наставника, сарадника и кадета да се очува и унапреди систем квалитета;.
- Утемељити институцију циклчног самовредновања и акционог планирања ради успостављања система који обухвата континуум следећих активности: планирање обезбеђења квалитета, спровођење поступака обезбеђења квалитета, проверавање квалитета и побољшавање квалитета.
- Побољшање функционисања појединих комисија које до сада нису функционисале у складу са утврђеним системом квалитета, а чије неадекватно функционисање или пасивност негативно утиче на целокупан систем квалитета.
- Унапређење целокупног система обезбеђења квалитета кроз едукацију запослених и кадета, односно студената.
- Унапређење динамике спровођења анкета и стандардизација њихове анализе и приказа резултата.
- Иновација и континуирано праћење функционалности факултетског информационог система.

г) Показатељи и прилози за стандард 3.

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.4. Правилник о обезбеђењу квалитета

Прилог 3.5. Правилник о самовредновању

Прилог 3.6. Правилнику о кадетском односно студенском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника

Стандард 4.: Квалитет студијских програма

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4.

Високошколске јединице Универзитета одбране у Београду урадиле су студијске програме ускладивши их са Законом о високом образовању и принципима Европског простора високог образовања. Студијски програми садрже све елементе које Закон о високом образовању и Стандарди за акредитацију прописују. Студијски програми се усвајају по процедури и на начин који је утврђен Правилником о доношењу студијских програма ([Прилог 4.3.](#)) којим је прописана провера испуњености стандарда квалитета коју обавља Комисија за обезбеђење квалитета.

б) Процена испуњености стандарда 4 (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. У Војној академији потенцира се спој знања и вештина. +++
2. У настави се користе наставне методе које у најбољој мери доприносе остваривању исхода учења. ++
3. Систем оцењивања у Војној академији реално осликава исход учења. ++
4. На студијским програмима води се рачуна о усаглашавању исхода учења са циљем школовања студијског програма. ++
5. Студијски програми Војне академије прате трендове (из своје области) у земљи и иностранству. ++
6. Велики део наставних садржаја у различитим студијским програмима заједнички се реализује. ++
7. Сарадња са МО и ВС обезбеђује повратне информације о нивоу стечених компетенција свршених кадета. ++
8. Кадети су у довољној мери информисани о дипломском раду и стручној пракси. ++

W – Слабости

1. У појединим сегментима исходи учења нису у потпуности у складу са компетенцијама које се захтевају од дипломираних кадета на почетним дужностима. ++
2. ЕСПБ оптерећење кадета, односно студената није у потпуности усаглашено са активностима потребним за достизање очекиваних исхода учења (25-30 сати активности за 1 ЕСПБ бод). ++
3. Активности током развоја студијских програма претежно су усмерене на испуњавање формалних критеријума за акредитацију. ++
4. Наставно особље није у потпуности упознато са методиком како се рачуна оптерећење кадета на свом предмету. ++
5. Недовољно развијена методологија праћења свих облика квалитета студијских програма. ++

6. Јавно доступне информације о студијским програмима и исходима учења нису довољно ажурне. +
7. Недовољна доступност информација о студијским програмима, наставном особљу и кадетима, односно студентима. +

О – Могућности

1. Усаглашавање и јасно регулисање критеријума за оцењивање на испитима. ++
2. Усаглашавање компетенција свршених кадета и исхода учења са новим потребама јединица и установама МО и ВС. ++
3. Стално преиспитивање и унапређење свих студијских програма ++
4. Аутоматизација Факултетског Информационог Система (ФИС) у циљу брже, квалитетније и потпуније анализе испитних рокова. ++
5. Усаглашавање стручне праксе са исходима студијских програма. ++
6. Едукација наставног особља и кадета о предностима које доноси процес стандардизације и о његовој правилној примени. ++
7. Веће укључивање кадета, односно студената у процес одређивања ЕСПБ оптерећења. +

Т – Опасности

1. Нарушавање кадровске структуре наставника и сарадника утиче на квалитет достизања исхода учења. +++
2. Значајно оптерећење наставног особља ваннаставним активностима које се не односе на унапређење студијских програма. ++
3. Недовољна мотивисаност наставног особља за сталним школовањем и усавршавањем током живота може негативно утицати на уврштавање нових компетенција у курикулуме студијских програма. ++
4. Недовољна мотивисаност наставног особља: за унапређење садржаја предмета, детаљнију анализу оптерећења кадета и студената и темељнију анализу исхода учења. ++
5. Недовољна информисаност наставника о процесу стандардизације, његовим предностима и значају. ++
6. елики утицај послодавца на креирање студијских програма. ++
7. Сукоб интереса, који проистиче из сујете, незнања и додатног посла (бизниса) значајно доприноси смањењу ефикасности рада. +
8. Компетенције и мотивисаност руководећег кадра на свим нивоима је од пресудног значаја за ефикасност рада. +

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S-Предности

1. Мали број уписаних кадета омогућава интерактивност наставе. +++
2. Солидна материјална и просторна опремљеност Факултета. +++
3. Систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења. ++
4. Значајна способност функционалне интеграције знања и вештина. +++

5. Сваки кадет има личног ментора. ++

W-Слабости

1. Недовољно уређена Интернет страница са значајним информацијама која се споро ажурира. +
2. Недовољно спровођење методе "проблемски оријентисана настава" на неким предметима. ++
3. Неусаглашеност критеријума за оцењивање на појединим предметима. ++
4. Непотпуна доступност исхода учења. +

О- Могућности

1. Повећање мотивисаности наставног кадра за унапређивање процеса наставе. +++
2. Повећање квалитета наставе. ++
3. Усаглашавање и јасно регулисање критеријума у оцењивању. ++
4. Организација курсева за осавремењавање методологије наставе. +++
5. Боље верификовање и вредновање квалитета наставе. +++

Т- Опасности

1. Недовољна мотивисаност наставника за активно учешће у контроли квалитета наставе. +++
2. Немотивисаност појединих наставника за примену нових метода наставе. ++
3. Немотивисаност појединих наставника за учешће у настави. +++
4. Немотивисаност кадета и страх да искажу своје мишљење о квалитету наставе. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4.

- Обезбедити адекватну материјалну надокнаду наставницима/сарадницима којом ће се верификовати све активности везане за наставу.
- Дорадити и обезбедити редовно ажурирање интернет страница високошколских јединица у саставу Универзитета (наставни планови, испитна питања, распоред наставе).
- Побољшати мотивисаност наставног особља за увођење нових и савременијих методолошких поступака у настави.
- Изнаћи могућности за активно учешће наставника/сарадника на домаћим/међународним конгресима и скуповима који обрађују методологију наставе као и савремена сазнања у пољу уже научне области.
- Неопходно је континуирано преиспитивање студијских програма, праћење трендова у високом образовању и стално побољшање студијских програма.
- Потребно је наставити активности везане за Акциони план, остварења стратегије и обезбеђења и унапређења квалитета студијских програма, користећи искуства најбоље праксе.

- Започети поступак систематског праћења дипломираних кадета, односно студената на свим нивоима студија у високошколским јединицама и њиховим компетенцијама.
- Побољшати анализе остварених резултата у испитним роковима и у школској години.
- Побољшати сарадњу са институцијама које су део Европског образовног система у областима безбедности и одбране (развој заједничких студијских програма, укључивање наставничког кадра у већ постојеће студијске програме, учешће у заједничким кадетским, односно студентским активностима - вежбама, стручном праксом и сл.).
- Потребно је ускладити редослед слушања предмета у појединим студијским програмима.
- Потребно је детаљније разрадити и усвојити општа акта којима се ближе уређују питања у вези са студијским програмима (начин полагања испита, предиспитне обавезе, студије, облици наставе и сл.).
- Створити услове да факултетски информациони систем буде доступан свим учесницима наставног процеса.
- Доследно примењивати правила о обезбеђењу квалитета наставе, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета и предузимање корективних мера.
- Наставити са континуираним преиспитивањем студијских програма, праћењем трендова у високом образовању и сталним побољшавањем истих, користећи најбоље примере из праксе.
- Упознати све наставнике са информацијама добијених из јединица и установа о компетенцијама свршених кадета, односно студентата.
- Организовати семинаре и едукацију наставног особља и кадета на тему стандарда 4. и тиме код сваког од учесника образовања уградити свест о предностима, значају и неопходности процеса стандардизације наставног процеса.

г) Показатељи и прилози за стандард 4.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Правилником о доношењу студијских програма

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколским јединицама са укупним бројем уписаних кадета и студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних кадета и студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 5.: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5.

Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету Одбране у Београду, Статутом Војне академије, Стратегијом обезбеђења квалитета Војне академије, Акционим планом за спровођење стратегије обезбеђења квалитета Војне академије, Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту, Правилником о самовредновању и Правилником о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника, дефинисана су правила којима се обезбеђује квалитет наставног процеса на Војној академији. Квалитет наставног процеса обезбеђује се квалитетним програмима и силабусима, квалитетним плановима рада, садржајима теоријске и практичне наставе и квалитетним професионалним деловањем наставног особља.

Квалитет наставног процеса дефинисан је Правилником о обезбеђењу квалитета на Универзитету одбране у Београду и обезбеђује се кроз: интерактивност наставе; укључивање примера у наставу; професионални рад наставника и сарадника; доношење и поштовање планова рада по предметима; праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају да се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Статутом Војне академије прецизиран је начин организације наставе у Војној академији и права и обавезе наставног особља у наставном процесу. За сваку школску годину, усваја се План и програм извођења наставе, у оквиру кога се регулишу документи значајни за реализацију наставног процеса.

Стратегијом обезбеђења квалитета Војне академије и акционим планом за њено спровођење утврђен је наставни процес као област обезбеђења квалитета који се контролише и унапређује. У акционом плану за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Војне академије наведено је да је наставни процес основни и најважнији процес у Војној академији, који је потребно континуирано унапређивати кроз све фазе његове реализације.

Кадетима, односно студентима Војне академије су, на огласним таблама у Одсеку за питања кадета и слушалаца Одељења за наставу и обуку Војне академије и огласним таблама кадетских класа и водова, делимично и на Факултетском информационом систему, Порталу командно информационе мреже, као и званичном сајту Војне академије, доступне непоходне информације о предметима, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и другим релевантним подацима потребним за остваривање права и успешно извршавање наставних обавеза.

Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту утврђено је да сваки наставник на првом часу упознаје кадете, односно студенте са: основним подацима о предмету (назив, година, број ЕСПБ и услове изласка на завршни испит); циљевима предмета; садржајем и структуром предмета; планом и распоредом извођења наставе (предавања и вежбе); наставницима и сарадницима који ће изводити наставу на предмету; местом извођења наставе; временским распоредом извођења наставе; обликом наставе

(предавања, семинари, вежбе, консултације, провера знања и сл.); начином оцењивања на предмету; пописом литературе за предмет.

Настава у Војној академији изводи се према унапред утврђеном распореду часова. Распоред часова (предавања, вежбе и недељне консултације) израђује се на почетку сваког семестра, према наређењима Начелника Војне академије за израду Плана и програма извођења наставе и усклађен је са потребама кадета, односно студената. Такође, пре почетка сваке школске године израђује се Календар образовно-научног рада за школску годину, у коме су хронолошки приказане све активности које се односе на процес планирања и реализације наставног процеса, као и активности које активно утичу на наставни процес у складу са специфичностима живота и рада у Војној академији.

Наставно особље је дужно да предавања и вежбе на наставном предмету изводи према Распореду часова у складу са Планом реализације предмета, као и да после сваког одржаног предавања или вежбе, у Књизи евиденције реализације наставе и одсуствовања са наставе наставних група, уписује датум одржавања часа и тематску јединицу која је на том часу обрађена. Предавања и вежбе у Војној академији су интерактивне и укључују примере из праксе. Такође, сви наставници и сарадници подносе писани месечни извештај о обављеној настави начелнику Катедре, који их обједињује у јединствени месечни извештај Катедре, који се након овере доставља продекану Војне академије.

Правилником о самовредновању на Универзитету одбране у Београду уређен је начин и поступак самовредновања и оцене квалитета Универзитета одбране у Београду и његових високошколских установа, укључујући и Војну академију.

Статутом Војне академије, Статутом Универзитета одбране у Београду и другим општим актима и правилницима, као и Кодексом професионалне етике на Универзитету одбране у Београду, утврђене су обавезе и етички стандарди коректног понашања наставног особља према кадетима, односно студентима у наставном процесу. Такође, општим актима и студијским програмима утврђено је да се у настави користе савремене, разноврсне и интерактивне методе, као и да се циљевима студијског програма код кадета, односно студената подстиче креативност и критичко мишљење.

У складу са одредбама Правилника о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника и Правилника о обезбеђивању квалитета, квалитет наставног процеса се проверава путем анкета, које се на крају сваког семестра спроводе међу кадетима, односно студентима. Такође, на годишњем нивоу израђује се Годишњи план контроле наставе и обуке у школској години (као саставни део Годишњег плана и програма извођења наставе у Војној академији), док се на нивоу Одељења за наставу и обуку, као и на нивоу Катедри израђују и Планови контрола наставног процеса. На крају школске године израђује се Анализа плана и програма извођења наставе у Војној академији у претходној школској години, на основу које се идентификују слабости у току свих фаза реализације наставног процеса и предлажу корективне мере за његово унапређење у складу са надлежностима нивоа организационих целина које врше контролу наставног процеса.

Наставници и сарадници у Војној академији током извођења предавања и вежби поступају веома професионално и имају коректан однос према кадетима, односно студентима, што се може видети из резултата анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника који су реализовали наставу у оквиру студијских програма у школској 2014/2015. години и из резултата анкете о евалуацији квалитета наставног процеса. На основу наведених резултата, види се да је укупна средња оцена веома добра и да су средње оцене свих оцењиваних елемената наставног процеса врло уједначене, што доприноси укупној позитивној оцени наставног процеса. Збирна просечна оцена педагошког рада свих наставника за школску 2014/15. годину је 4,31, а сарадника 4,4. Ово је последица професионалног деловања на принципима и очекивањима одговорног понашања свих учесника универзитетске наставе - наставног особља, кадета, односно студената, као и на очекиваној зрелости кадета, односно студената, а засновано је на претходно наведеним нормативно-правним актима којима су утврђене обавезе и одговорност наставног особља у процесу наставе, укључујући стандарде коректног и професионалног понашања на часовима, у току спровођења тестова, колоквијума, предиспитних обавеза и завршног испита

Према Правилнику о кадетском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника, резултати кадетског вредновања користе се и за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса на Медицинском факултету Војномедицинске академије. Основни метод кадетског вредновања квалитета студија је анкетирање које се врши путем Упитника за вредновање студијских програма, наставе и услова рада, Упитника за вредновање педагошког рада наставника и сарадника и Индивидуалног статистичког извештаја о вредновању педагошког рада наставника Универзитета одбране у Београду.

Одбор за организовање и спровођење кадетског вредновања подноси декану Медицинског факултета годишњи Извештај о резултатима вредновања у претходној школској години. Увидом у ове извештаје закључује се да наставници и сарадници током наставног процеса поступају професионално и да имају коректан однос према кадетима и студентима.

Сви облици студија се организују у складу са Планом и програмом извођења наставе који усваја Наставно-научно веће у складу са Статутом. План и распоред наставе, предавања, вежби и других облика наставе усклађени су са потребама и могућностима кадета и студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе уз мање корекције које могу настати у току школске године. Календар, распоред наставе и испита налази се на огласним таблама факултета. Наставни процес на интегрисаним академским студијама координише продекан за интегрисане академске студије медицине, а на докторским и специјалистичким студијама продекан за докторске и специјалистичке студије, уз сагласност декана.

Распоред часова наставе и других активности се израђује за цео предстојећи семестар пре почетка семестра. На предлог декана, а на основу акредитованог студијског програма, на почетку школске године Наставно-научно веће усваја листу наставника и сарадника који ће у оквиру студијског програма учествовати у настави на датом предмету. На предлог декана именује се и руководиоца предмета који је одговоран за доследно спровођење наставе.

Евиденција о похађању наставе из датог предмета води се у Картону кадета, који се формира за сваког кадета и који се трајно чува. Информације и обавештења у вези са предметима студијског програма доступни су на интернет страници факултета, а материјали за предавања, вежбе и друге облике наставе доступни су кадетима/студентима у електронском или писаном облику.

Настава је делом интерактивна, а делом ех сatedra. Она укључује примере из праксе, а подстиче и креативно размишљање, самосталност у раду и примену стечених знања. Кадетима и студентима су у писаном и електронском облику доступни тематски планови рада, који обухватају основне податке о предмету (назив, година, број ЕСПБ бодова), садржај и структуру предмета, циљеве, начин оцењивања на предмету, потребне уџбенике, обавезну и допунску литературу као и податке о наставницима и сарадницима у настави. Садржаји и пропорција облика наставе у оквиру студијског програма одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења.

Према Правилнику о избору у звање, од наставника се тражи да поред научне, задовољи наставне и педагошке критеријуме. Недовољна одобрена финансијска средства значајно ограничавају активности кроз које би наставници могли да испуне ове услове. Наставни кадар је активно укључен у реализацију научноистраживачких пројеката који се реализују под покровитељством Министарства одбране, Министарства за просвету, науку и технолошки развој и у мањој мери међународних пројеката. Учешће на научним и стручним скуповима углавном је резултат самоиницијативе и самоангажмана наставника и сарадника.

У циљу развоја педагошких и стручних компетенција наставника и сарадника, Факултет подстиче стицање ових компетенција. Едукациони курс из савремених метода наставе у високошколским установама за наставнике и сараднике Медицинског факултета ВМА, под називом „Увод у активну методологију“ организован је од 8. до 11. априла 2014. године, под покровитељством Универзитета одбране и Војне академије, у оквиру Едукационог развоја радне групе.

6) Процена испуњености стандарда 5. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S - Предности:

1. Опредељеност свих субјеката укључених у наставни процес за дугорочну оријентисаност ка изградњи и унапређењу квалитета наставног процеса. ++
2. Јасно дефинисана очекивања од наставника и сарадника у складу са Статутом Војне академије и стандардима квалитета наставног процеса. ++
3. Обезбеђење квалитета наставног процеса кроз примере из праксе и обавезну стручну праксу. ++
4. Поштовање и придржавање Плана и програма извођења наставе који се тиче распореда часова, консултација, испита и реализације наставе на студијским програмима. ++
5. Разноврсност метода наставе и учења. ++

6. Стицање знања на појединим студијским програмима која обезбеђују квалитетан трансфер савремених технолошких решења организационим целинама Министарства одбране и Војске Србије у будућности. ++
7. Искуство, коректан и професионални рад наставника и сарадника.+++
8. Развијен систем евалуације рада наставника од стране кадета, односно студената. ++
9. Јединствени начин вођења документације за сваки одржани час и евиденцију присуства кадета, односно студената.++
10. Добра припремљеност дела кадета, односно студената за интелектуалне изазове у Војној академији кроз претходно школовање у Војној гимназији. ++
11. Оптималан број кадета, односно студената на предавањима и вежбама. ++
12. Располовиви капацитети и техничка опремљеност учионичког, кабинетског и лабораторијског простора наставном опремом која се користи у наставном процесу. ++

W – Слабости

1. Споро предузимање одговарајућих корективних мера са циљем подизања квалитета наставног процеса. ++
2. Ужестручна и научно-образовна компетентност наставника и сарадника према стандардима високошколске наставе. ++
3. Неравномерно и у појединим случајевима значајно повећано оптерећење наставника и сарадника. ++
4. Неусклађене надлежности наставног особља са постављењима на формацијским/радним местима. ++
5. Оптерећеност наставног особља ваннаставним обавезама. +++
6. Нејасне надлежности наставника, сарадника и наставника вештина у реализацији наставног процеса у складу са захтеваним компетенцијама. ++
7. Неадекватна стимулисаност наставника за израду уџбеника и осталог наставног материјала. ++
8. Ослоњеност на организацијске целине ван Војне академије у реализацији додатних и посебних облика наставе. ++
9. Нејасне надлежности по питању одржавања наставно-материјалних средстава које се користе у наставном процесу. ++
10. Недовољно подстицање кадета, односно студената на размишљање, креативност и интерактивно учешће у настави. ++
11. Недовољно редовно присуство кадета, односно студената на настави. ++

О – Могућности

1. Успостављање система за перманентно и свакодневно праћење квалитета наставе у Војној академији. ++
2. Унапређење квалитета наставног процеса кроз перманентно научно и стручно усавршавање наставника и сарадника. +++
3. Едукација наставника и сарадника за коришћење што савременијих метода у наставном процесу, првенствено интерактивних и креативних метода, усмерених на развијање критичког мишљења код кадета, односно студената. ++

4. Успостављање веће међусарадње са образовним институцијама и научним институтима из које би као резултат проистекло и побољшање квалитета наставног процеса. ++
5. Учешће на пројектима који могу омогућити средства за додатно опремање лабораторија и кабинета, чиме би се побољшао практични аспект држања наставе. ++
6. Развој и одржавање савременог и једноставног интернет сајта и факултетског информационог система Војне академије, са циљем повећања информисаности кадета, односно студената свим потребним релевантним информацијама о наставном процесу. ++
7. Активније укључивање кадета, односно студената у току наставног процеса са циљем њиховог квалитетнијег оспособљавања за решавање проблема у пракси. ++
8. Опремање учионица савременим средствима за рад и за иновирање метода које се користе у наставном процесу. ++
9. Учешће наставног особља у радним телима организационих целина Министарства одбране и Војске Србије и реверзибилан утицај на унапређење квалитета наставног процеса. ++

Т – Опасности

1. Недостатак финансијских средстава која би обезбедила виши квалитет наставног процеса. ++
2. Недефинисан статус наставника у складу са изборним звањима. ++
3. Релативно кратак радни век наставног особља (посебно наставника) и нејасни критеријуми адекватног вођења наставног особља у служби. ++
4. Несиметричност и делимична застарелост технолошких решења којима су опремљене организационе целине Министарства одбране и Војске Србије са садржајима појединих наставних предмета. ++
5. Недоступност свих потребних релевантних информација о наставном процесу на званичној интернет презентацији Војне академије студентима цивилима ++
6. Немогућност приступа Порталу командно-информационе мреже (интранету) Војне академије од стране кадета, односно студената. ++
7. Рационализација времена и преоптерећење кадета ваннаставним обавезама. ++
8. Обученост и методолошка оспособљеност наставника за савремене видове наставе. ++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

С - Предности

1. Компетентан наставни кадар. ++
2. Придржавање распореда наставе. ++
3. Списак литературе доступан на сајту. ++
4. Рационално коришћење времена. ++
5. Коришћење савремених техничких средстава у презентацији. ++
6. Додатна обрада компликованијих делова градива. ++
7. Подстицање интерактивне комуникације између кадета и наставника. ++
8. Оптималан број кадета на предавањима и вежбама. +++

9. Постојање предиспитних консултација. ++
10. Ажурно евидентирање одржаних испита. +++
11. Комисијско полагање испита на већим испитима. ++

W – Слабости

1. Неадекватна припремљеност кадета за вежбе на појединим предметима. ++
2. Немогућност одређивања фиксних термина за предиспитне и друге консултације на појединим предметима. ++
3. Неусклађеност критеријума за остваривање поена на предиспитним обавезама. ++
4. Неусаглашеност критеријума за број изостанака са вежби на појединим предметима. ++
5. Недовољна мотивисаност и ангажман појединих наставника и сарадника за квалитетно одржавање наставе. +++

О – Могућности

1. Ускладити критеријуме за остваривање поена. +++
2. Регулисање статуса наставника и сарадника у циљу побољшања мотивације за квалитетан наставни процес. +++

Т – Опасности

1. Начин оцењивања са системом сакупљања поена компликује администрацију и суштински оптерећује наставни процес. ++
2. Нерегулисан статус наставника (непрепознавање функције наставника) дестимулише наставнике и може да доведе до значајног погоршања квалитета наставе, као и осипања наставног кадра. +++
3. Недовољна обученост наставника за савремене видове наставе. +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5.

- Обезбеђење стриктног примењивања правила о обезбеђењу квалитета наставе, што подразумева редовно праћење и контролу квалитета и предузимање корективних мера;
- Обезбеђење квалитетног и истог начина вредновања кадета, односно студената на свим програмима.
- Организација и реализација различитих курсева у високошколским јединицама и упућивање наставног особља у друге високошколске установе са циљем подстицања наставника на стално педагошко и стручно усавршавање и примену интерактивних облика рада и вештина комуникације.
- У складу са надлежностима и обавезама наставног особља која проистичу из достигнутих изборних звања обезбедити равномерно оптерећење наставног особља у наставном процесу и ваннаставним обавезама.
- Усклађивање формацијских (радних) места са надлежностима и изборним звањима у складу са Законом о високом образовању.

- Учесће наставног особља у научноистраживачким пројектима са циљем побољшања научно-наставних компетенција, унапређења технолошких решења и обезбеђивања додатних финансијских средстава за побољшање квалитета наставног процеса.
- Унапређивање опремљености наставних просторија новим савременим наставно-материјалним средствима.
- Укључивање разноврсних примера из праксе и повећање повезаности теоријских и практичних наставних садржаја са будућим радом кадета, односно студената на формацијским дужностима.
- Усклађивање школовања кадета са потребама организационих целина Министарства одбране и Војске Србије и школовања студената са потребама тржишта Републике Србије.
- Подстицање наставног особља на учешће на научним скуповима и објављивање радова у научним часописима.
- Подстицање наставног особља на израду основних и помоћних уџбеника и увођење иновативних метода у току извођења наставног процеса.
- Подстицање већег учешћа кадета, односно студената у наставном процесу, кроз различите облике одржавања наставе.
- Уједначити и прилагодити начине презентације који се користе на предавањима.
- Интензивирати контролу квалитета предавања.
- Уједначити критеријуме оцењивања и систем освајања поена.
- Регулисати статус наставника и сарадника у настави како би се побољшала мотивисаност за квалитетније извођење наставе.
- Организовати семинаре за наставнике и едукацију о савременим облицима наставе.
- Обезбедити савременији систем контроле присуства свим облицима наставе.

г) Показатељи и прилози за стандард 5.:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкете кадета - студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 6.: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6.

Научноистраживачки рад на Универзитету одбране и његовим високошколским јединицама организује се према Правилнику о научноистраживачком раду ([Прилог 6.4](#)). Научноистраживачки рад се одвија кроз основна, примењена и развојна истраживања, али без разрађене заједничке стратегије и програма научноистраживачке делатности.

На основу Стратегије обезбеђења квалитета, Правилника о самовредновању и Правилника о обезбеђењу квалитета, један од основних циљева у раду Универзитета одбране и високошколских јединица у његовом саставу, је остваривање јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада. Сходно томе, редовно се спроводе активности усмерене ка подстицању и развоју научноистраживачке делатности, а перманентно праћење и евалуација научноистраживачких активности чине важан део система обезбеђења квалитета.

Активности у домену научноистраживачке делатности остварују се у 6 главних области: 1) научноистраживачки пројекти, 2) организација научних скупова и конференција, 3) публикување научних резултата, 4) издавачка делатност, 5) развој научног подмлатка и 6) развој међународне сарадње. За унапређење квалитета научноистраживачког рада значајан је и квалитет процеса избора наставника и сарадника у академска и научна звања, као и квалитет материјалне подршке за научноистраживачки рад, у виду опремљености високошколских јединица и финансијске подршке научноистраживачким активностима од стране Министарства одбране Републике Србије.

У саставу Универзитета одбране је и Институт за стратегијска истраживања који је Одлуком број 660-01-00003/8 од 19.02.2019. године Одбора за акредитацију научноистраживачких организација акредитован у области друштвених и хуманистичких наука-менаџмент, политичке науке, социологија, психологија, економија, историја за обављање научноистраживачке делатности ([Прилог 6.5](#)). Резултати научноистраживачке делатности Института за стратегијска истраживања приказани су у [Прилогу 6.6](#).

Поред финансирања од стране Министарства одбране, акредитацијом Војне академије, Медицинског факултета Војномедицинске академије и Института за стратегијска истраживања као научноистраживачких организација, створени су сви неопходни предуслови за финансирање научноистраживачких пројеката од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

6) Процена испуњености стандарда 6. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

Одлуком Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије од 26.03.2019. године (бр. 600-01-00002/14), у складу са *Законом о научноистраживачкој делатности*, Војна академија је акредитована за обављање научноистраживачке делатности у области природно-математичких, техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука.

На основу *Стратегије обезбеђења квалитета, и Правилника о обезбеђењу квалитета*, један од основних циљева у раду Војне академије је остваривање јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада. Стога Војна академија редовно спроводи активности усмерене ка подстицању и развоју научноистраживачке делатности, а перманентно праћење и евалуација научноистраживачких активности чине важан део система за обезбеђење квалитета.

Активности у домену научноистраживачке делатности остварују се у шест главних области: 1) научноистраживачки пројекти, 2) организација научних скупова и конференција, 3) публикавање научних резултата, 4) издавачка делатност, 5) развој научног подмлатка и 6) развој међународне сарадње. Поред тога, за унапређење квалитета научноистраживачког рада значајан је и квалитет процеса избора наставника и сарадника у академска и научна звања, као и квалитет материјалне подршке за научноистраживачки рад, у виду опремљености Војне академије и финансијске подршке научноистраживачким активностима од стране Министарства одбране.

Војна академија у великој мери испуњава захтеве стандарда 6, што је резултат значајне пажње која је у протеклом извештајном периоду поклањана научноистраживачком раду, научним публикацијама, јачању издавачке делатности Војне академије, и свим активностима које имају за циљ унапређење научноистраживачког рада.

Војна академија континуирано припрема, реализује и ажурира научноистраживачке и стручне врсте програма. Наставници и сарадници, стално запослени у Војној академији, свој научноистраживачки рад реализују значајним делом и учешћем у научним пројектима које финансира Министарство одбране и научним пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Војна академија систематски надзире, прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада запослених наставника и сарадника, а садржај и резултати научних, истраживачких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и националним и европским стандардима и циљевима високог образовања.

У складу са Програмом научноистраживачког рада и Планом научноистраживачке делатности Министарства одбране Војна академија подстиче наставнике и сараднике да се интезивно баве научноистраживачким радом и повећају број научних публикација.

Истраживачке методе, знања и резултате истраживања Војна академија у значајној мери интегрише у своје наставне програме.

Ради квалитетног обављања образовно научне делатности, Војна академија обавља и издавачку делатност. Поступак за издавање уџбеника, приручника и других облика стручних и научних публикација регулише се *Правилником о уџбеницима* који је усвојен од стране Сената Универзитета одбране у Београду.

Сарадња Војне академије са институцијама ван земље по питању научноистраживачког рада обавља се искључиво на основу међународних уговора, које склапа Влада Републике Србије и административних уговора, које склапа Министарство Одбране Републике Србије. Поред међународних уговора, Војна академија има потписане уговоре о сарадњи са свим водећим универзитетима у Србији: *Универзитет у Београду*, *Универзитет уметности у Београду* и *Универзитет у Новом Пазару*.

Војна академија подстиче наставнике и сараднике да се што активније ангажују у конципирању и реализовању научноистраживачких пројеката, индивидуалних, групних и међународних, самостално или у сарадњи са другим акредитованим високошколским установама у земљи и иностранству. Војна академија настоји да буде носилац значајних пројеката, или партнер значајних научних институција у реализацији пројеката.

У овом тренутку, Војна академија је партнер у реализацији 4 пројекта основних истраживања које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Укупно 7 наставника и сарадника Војне академије учествује у реализацији ова 4 пројекта. Војна академија је носилац реализације 20 пројекта које финансира Министарство одбране. Укупно 64 наставника и сарадника Војне академије учествује у реализацији ових 20 пројеката ([Табела 6.1](#)).

У протеклом периоду, Војна академија је била домаћин и организатор научних скупова, конференција, округлих столова и семинара на иницијативу катедри Војне академије – *Србија и стратегијско раскришће* (2016), *Утицај промена о оперативном окружењу на припреми и извођењу операција* (2017).

Војна академија подржава све иницијативе наставника и сарадника за њихово учешће на научним скуповима и конференцијама издвајајући значајна финансијска средства.

Као квантитативни показатељ научноистраживачког рада, научна продукција наставника и сарадника је важан аспект квалитета научноистраживачке делатности Војне академије, који се континуирано прати. Као илустративни пример, у 2019. години, сумирани су подаци о значајној научној продукцији - укупно 146 публикација међународног и националног значаја, од тога 16 радова у часописима међународног значаја у категоријама М20 (1 М24, 13 М23, 6 М22, 4 М21) и 50 у зборницима са међународних научних скупова категорије М30 (4 М31, 46 М33, 5 М34). Публикација националног значаја чији су аутори наставници и сарадници Војне академије било је 19 у категоријама М50 и 40 у категоријама М60.

Војна академија пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са *SCI* индексацијом ([Табела 6.4](#)) складу са *Планом научноистраживачке делатности Министарства одбране* за текућу годину и у складу са Планом финасирања Војне академије у којем су као посебна активност планирани трошкови објављивања радова у реномираним часописима са *SCI* индексацијом. Међутим, Војна академија недовољно ангажује средства из вишка сопствених прихода (Буџетског фонда) за побољшање статуса наставника и сарадника у настави и научном раду и пружање финансијске подршке младим истраживачима.

Још један аспект обезбеђивања квалитета научноистраживачког рада, блиско повезан са квантитетом и квалитетом научне продукције наставника и сарадника, представља поштовање високих стандарда при избору наставника и сарадника у звања, а посебно, при избору наставника за извођење наставе и менторство на докторским академским студијама.

Издавачке активности Војне академије у протеклом периоду обележило је настављање објављивања радова у часопису *Војнотехнички гласник* (М52) и *Војно дело* (М51), у којима наставници и сарадници Војне академије учествују у публикацији наведених часописа у својству чланова уређивачког одбора и као рецензенти
<http://www.vtg.mod.gov.rs/uredjivacki-odbor-l.html#.UUL75zeqDrQ>
http://www.odbrana.mod.gov.rs/odbrana-stari/vojni_casopisi/vojno_delo.html

Поред тога, издавачке активности Војне академије у протеклом периоду обележило је издавање већег броја зборника радова, монографија, и уџбеника. У периоду од 2016. године до 2019. године објављено је 15 основних и 16 помоћних уџбеника.

Ову активност Војна академија препознаје као изузетно важну у популаризацији науке и ширењу знања, не само за привлачење студената свих нивоа студија, него и за комуникацију са потенцијалним партнерима на националном и међународном нивоу, како у јавном, тако и у приватном сектору. Сталне пројектне активности омогућавају да се издавачка делатност одвија континуирано и једина претња у том смислу је општи недостатак материјалних средстава.

У складу са циљевима развоја науке и технологије у Републици Србији, утврђених Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године стратешко опредељење развоја научноистраживачке делатности Војне академије засновано је на квалитетној и усмереној кадровској политици, пре свега на пријему и увођењу у научноистраживачки рад младих научних истраживача и сарадника.

Један од најважнијих циљева *Програма развоја научноистраживачког подмлатка* за период од 2016. до 2019. године јесте пријем нових, младих сарадника који су завршили Војну академију или неки од факултета из групације друштвених, природно-математичких и техничко-технолошких наука.

Увођење научноистраживачког подмлатка Војне академије у научноистраживачки рад обухвата следеће активности:

- Усмеравање младих истраживача ка самосталном научноистраживачком раду и инвентивним делатностима;
- Усмеравање ка истраживањима у приоритетним областима из Програма основних истраживања, Програма технолошког развоја и Програма интегралних и интердисциплинарних истраживања;
- Увођење младих истраживача у експериментални рад у лабораторијама кроз учешће у научноистраживачким пројектима;
- Активно укључивање младих истраживача у тимски истраживачки рад;
- Укључивање студената докторских студија Војне академије и других акредитованих факултета из поља друштвених, природно-математичких и техничко-технолошких наука у постојеће и будуће научноистраживачке пројекте Војне академије;
- Мотивисање младих научних радника за публикување резултата истраживања у међународним и националним часописима и на симпозијумима;
- Афирмисање и награђивање младих истраживача за запажене научноистраживачке резултате или објављене радове;
- Стимулисање младих сарадника за избор у наставна и истраживачка звања и Активно укључивање младих истраживача у организацију и реализацију научних скупова из области које покрива научноистраживачка делатност у Војној академији.

У периоду од прошлог циклуса самовредновања, који је спроведен 2016. године, до овог циклуса самовредновања на Војној академији је одбрањено 18 докторских дисертација и 48 мастер радова из којих су проистекле публикације у часописима са рецензијом које приказују резултате истих ([Табела 6.5](#)).

Научни подмладак има у потпуности отворене могућности за коришћење истраживачке инфраструктуре Војне академије и мерама Министарства одбране и Министарство просвете, науке и технолошког развоја подстиче се мобилност ових студената која је изузетно важна у очувању усаглашености научноистраживачких садржаја са националним и европским циљевима. Наставни кадар се махом попуњава из најбољег истраживачког кадра.

Поред институционалне, логистичке) и академске подршке наставницима и сарадницима, која се огледа у стварању повољних услова за научноистраживачки рад (одобравање одсуства из наставе ради учешћа на пројектима, завршетка докторских теза или научних публикација, Војна академија научноистраживачке активности подстиче и конкретном материјалном подршком. Са једне стране, Војна академија издваја значајна финансијска средства из сопствених прихода за набавку квалитетне и савремене опреме, што ствара повољну материјалну основу за научни рад наставника и сарадника. Такође, Војна академија је у протеклом периоду посебну пажњу поклањала развоју библиотечких ресурса важних за научни рад, као што је приступ систему КОБСОН, набавка квалитетне савремене литературе и сарадња са другим институцијама у овој области.

Други вид материјалне подршке ВА представља финансијска помоћ наставницима и сарадницима за одлазак на научне скупове ради презентације научноистраживачких резултата. За те потребе у минулом периоду планирано је и утрошено 6.603.000,00 динара. Војна академија у потпуности сноси трошкове објављивања зборника радова и периодичних издања Војне академије. У циљу помоћи наставницима и сарадницима, Војна академија је за објављивање уџбеника и монографија преузела на себе све трошкове публикација..

S – Предности

1. Избор наставног особља на основу научних и наставних компетенција. +++
2. Публиковање научно-стручних радова у часописима са SCI листе (M21, M22 и M23). +++
3. Публиковање научно-стручних радова у часописима националног значаја (M51, M52 и M53). +++
4. Учешће научноистраживачког кадра Војне академије на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. +++
5. Могућност спровођења експертиза у више научних области. ++
6. Добра сарадња са свим нивоима извршне власти и ангажовање на пројектима које финансира министарство науке. +++
7. Учешће научноистраживачког кадра ВА у пројектима које финансира Министарство одбране. +++
8. Партиципација научноистраживачког кадра ВА у пројектима које реализују друге научноистраживачке организације у систему одбране. +++
9. Партиципација научноистраживачког кадра Војне академије са предузећима из наменске индустрије. ++
10. Модернизације наставе и увођења e-learning-a. ++
11. Развој курсева за континуирано професионално усавршавање. ++
12. Постојање механизма за рано ангажовање студената докторских студија у процесу наставе и на научним пројектима. ++
13. Опредељеност Војне академије да се знања и искуства, која произилазе из научноистраживачког и стручног рада интегришу у наставни процес. +++
14. План и програм прилагођен захтевима система одбране. ++
15. Практична настава као саставни део курикулума. ++
16. Добра сарадња са међународним универзитетима и научноистраживачким организацијама. ++

W – Слабости

1. Низак просечан ниво публикација научноистраживачких резултата за велики број истраживача у поређењу са иностраним Универзитетима у развијеним земљама. ++
2. Мали број објављених научних и стручних радова у часописима са SCI листе (M21, M22 и M23). ++
3. Непостојање пројекта које финансира Министарство за науку и технолошки развој, а за које је носилац Војна академија. +++
4. Мала партиципација научноистраживачког кадра Војне академије у пројектима које

- финансира Министарство за науку и технолошки развој. +++
5. Слаба партиципација научноистраживачког кадра Војне академије у истраживачким пројектима ЕУ. ++
 6. Недовољна повезаност научноистраживачког кадра Војне академије са другим истраживачима из земље и иностранства. ++
 7. Ограничена финансијска средства за унапређење рада научноистраживачких лабораторија. +++
 8. Непостојање или неадекватност механизма стимулације истраживача. +++
 9. Усавршавање наставника након формалног образовања на постдипломским студијама (изучавање софтвера, језика, курсеви уско стручног карактера итд.). +++
 10. Ограничен приступ медију за размену информација и база података (интернету). +++
 11. Ограничен развој младих истраживача из система одбране. +++
 12. Недостатак наставника и научноистраживачког кадра. +++
 13. Ангажовање научноистраживачког кадра на пословима војног оспособљавања. +++

О – Могућности

1. Учешће у пројектима везаним за модернизацију наставе, размену студената и наставног особља са сродним научноистраживачким организацијама у земљи и иностранству. ++
2. Изградња научноистраживачких капацитета кроз сарадњу са другим научноистраживачким организацијама. +++
3. Могућности за иновирање наставних садржаја упоредо са развојем научног рада. ++
4. Синхронизација стратегије научноистраживачког развоја Војне академије са Стратегијом научноистраживачког развоја Републике Србије. +++
5. Могућности за сарадњу између катери, лабораторија и центара и развијање мултидисциплинарних истраживања. +++
6. Нова законска регулатива о високошколском образовању. ++
7. Развој сопствених пројеката. +++
8. Искуства добијена од других научноистраживачких организација из земље и иностранства. ++
9. Могућности повезивања са привредом. ++
10. Мобилност истраживача кроз усавршавање истраживача Војне академије у другим научноистраживачким организацијама у земљи и иностранству. ++
11. Укључивање научноистраживачког кадра Војне академије у истраживачке тимове у земљи и иностранству. +++
12. Пораст броја младих истраживача. ++

Т – Опасности

1. Недостатак инфраструктуре и опреме за научноистраживачки рад у појединим научним областима. +++
2. Недовољна буџетска средства за научноистраживачки рад. +++
3. Непотпуно дефинисани критеријуми за руководиоце научноистраживачких пројеката и за чланове истраживачких тимова. ++
4. Економска ситуација која успорава развој друштва у смислу коришћења капацитета

- научних радника у развоју различитих области.++
5. Економска ситуација која отежава сарадњу са приватним, јавним сектором и индустријом.++
 6. Недовољно унапређење наставног процеса кроз развој научних активности.++
 7. Недовољно публикување резултата научноистраживачког рада.++
 8. Недовољно учешће научноистраживачког кадра Војне академије у међународним научноистраживачким организацијама.++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

Факултет остварује јединство образовног и научноистраживачког рада кроз научноистраживачке пројекте које финансира Министарство одбране, а акредитацијом Факултета као НИО отвара се могућност за апликацију и за пројекте које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја. За сада су неки од наставника укључени као сарадници на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и међународним пројектима.

Планом научноистраживачког рада Универзитета одбране у Београду, сачињеним у складу са Правилником о научноистраживачком раду („Службени војни лист“ број 15/12) обухваћено је укупно 17 научноистраживачких пројеката у 2019. години у области медицинских наука од чега 11 пројеката за период 2017-19., један за период од 2018-20. и пет за пројектни период 2019-21. године. Укупна финансијска средства реализована за потребе научноистраживачког рада Факултета износе 8.2 милиона динара за 2017. годину, 5 милиона динара за 2018. годину и 3.1 милион динара за 2019. годину.

Медицински факултет ВМА на основу својих дугорочних циљева у области научноистраживачког рада непрекидно ради на обезбеђивању услова и подстицању наставника и сарадника за ову делатност, кроз реализацију различитих врста пројеката, и континуирано прати и проверава резултате научноистраживачког рада. Факултет спроводи континуирану активност у циљу побољшања услова и опремљености лабораторија у оквиру института ВМА и пружања подршке наставницима и сарадницима да повећају број публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом.

У претходном трогодишњем периоду од 2017-2019. године, укупно је публикувано 64 рада са СЦИ листе (у рецензираним часописима категорија M20), од тога 28 у категорији M21, 10 у категорији M22 и 26 у категорији M23.

Основни проблем у реализацији НИ пројеката је ограничено финансирање (50%) које одобрава Универзитет одбране. Такође, овом проблему додатно доприноси немогућност адекватног утrophка намењених средстава, између осталог и због компликованости тендерске процедуре у оквиру система Министарства одбране и Војске Србије. Овај проблем се делимично компензује избором пројеката који не захтевају додатно финансирање у смислу набавке потрошног материјала и реагенаса, због тога што се заснивају на клиничким истраживањима и резултатима који се користе из редовне дијагностичке делатности.

Приликом избора наставника у звања води се рачуна подједнако о њиховим достигнућима у науци и настави. Факултет примењује у избору наставника и сарадника строжије критеријуме у односу на препоруке Националног савета за високо образовање.

Факултет подржава сталну професионалну, истраживачку и стручну делатност наставника, сарадника и кадета, која је од општег интереса. Такође, Факултет обезбеђује простор, опрему и друге материјалне услове за научно-образовни и научноистраживачки рад наставника и сарадника. Факултет развија информационе системе, врши набавку уџбеника, часописа и друге научне и стручне литературе за потребе научноистраживачког рада. Документи који доказују да се пружа подршка наставницима и сарадницима у обављању научноистраживачког рада засновани су на Правилнику о научноистраживачком раду и Статуту Факултета односно Статуту Универзитета одбране у Београду.

Факултет је 2013. године уписао прву генерацију студената докторских студија, с обзиром да су правне процедуре око акредитације Факултета као НИО и добијања Дозволе за рад Факултета значајно дуже трајале у односу на предвиђања.

S- Предности

1. Опредељење Факултета да подстиче и помаже запосленима у реализацији истраживачких пројекта у земљи и иностранству. +
2. Спремност већине наставника и сарадника да унапреде квалитет научноистраживачког рада и повећају број публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом. +
3. Добро опремљене лабораторије за научноистраживачки рад и компетентност истраживача за бављење НИР-ом. +++
4. Наставно особље се бира на основу научних и педагошких компетенција. ++

W- Слабости

1. Недовољна буџетска средства за истраживања, пре свега за набавку нове опреме и потрошног материјала. +++
2. Компликоване и дуготрајне процедуре за набавку опреме и потрошног материјала за истраживање чак и када су средства обезбеђена. +++
3. Недовољно схватање појединих наставника да је за избор у звања осим вредновања педагошког рада подједнако значајан и допринос у научноистраживачком раду. ++
4. У публикованим радовима наставника и сарадника није увек навођена афилијација Медицинског факултета ВМА Универзитета одбране. ++
5. У публикованим радовима учесника на пројектима Медицинског факултета ВМА није увек навођен број пројекта ВМА са којег су обезбеђена средства. +++

O- Могућности

1. Успоставити на Факултету категорију награђивања за постигнуте значајне резултате у научноистраживачком раду у земљи и иностранству. +++
2. Могућност да наставници и лица са научноистраживачким звањима конкуришу за

- пројекте код Министарства за просвету, науку и технолошки развој. +++
3. Стимулација апликације за европске пројекте (FP7, IPA, ERASMUS+ и други).+++
 4. Могућност за укључивање студената докторских студија у научноистраживачки рад још на првој години студија. ++
 5. Веће укључивање резултата истраживања у наставни процес. ++

Т- Опасности

1. Све строжији услови за финансирање пројеката и истраживача. +
2. Економска криза која успорава развој друштва у смислу коришћења капацитета истраживача за допринос развоју привреде и друштва у целини. ++
3. Опасност да без унапређења инфраструктуре није могуће унапређење научноистраживачког рада. +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6.

Може рећи да су у овом извештајном периоду Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије значајно унапредили квалитет научноистраживачког рада. У предстојећем периоду могуће је предузети још интензивније кораке ка даљем унапређивању области које се тичу овог стандарда.

Број наставника и сарадника ангажованих на пројектима Министарства одбране и Министарства просвете, науке и технолошког развоја у протеклом периоду износи 52,89% ([Прилог 6.2](#)), али је циљ да однос ангажованих на пројектима према укупном броју наставника и сарадника на Војној академији буде преко 90%. Међутим овде је потребно истаћи да је однос броја наставника и сарадника ангажованих на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја 5,78%. Овако неповољан однос првенствено је одраз чињенице да је Војна академија као научноистраживачка организација добила одлуку о акредитацији после завршеног конкурса који је расписало Министарство просвете, науке и технолошког развоја за циклус финансирања пројеката у циклусу 2011-2019. година.

У наредном периоду потребно је:

- Мотивисати већи број наставника и сарадника за ангажовање на конципирању и реализацији пројеката основних и примењених истраживања Министарства одбране и Министарства просвете, науке и технолошког развоја.
- Интензивније радити на конципирању и реализацији међународних научноистраживачких пројеката.
- Обезбедити да Војна академија адекватно користи средства из вишка сопствених прихода (Буџетског фонда) за побољшање статуса наставника и сарадника у настави и научном раду, као и за пружање финансијске подршке младим истраживачима, у циљу унапређења квалитета наставне и научноистраживачке делатности у складу са захтевима овог стандарда.
- Радити на прецизнијем утврђивању метода, поступака и активности, заснованих на претходно утврђеним индикаторима, које ће се примењивати у процењивању квалитета не самог научноистраживачког рада, већ првенствено повезаности

научноистраживачког, образовног и стручног рада на Војној академији.

- Подстицати наставно особље за веће учешће на научним скуповима и објављивање радова у научним часописима.
- Осмислити активности које би олакшале и поједноставиле сакупљање података о испуњености стандарда квалитета у домену научноистраживачког рада, на пример, кроз формулисање једноставних образаца и формулара за појединачне извештаје наставника и сарадника и групне извештаје катедри, у којима ће бити спецификовани сви аспекти научног рада релевантни за праћење квалитета у складу са стандардом 6.
- Као приоритетну меру за унапређење квалитета стандарда 6 требало би, пре свега, решити системски начин финансирања пројеката у Министарству одбране у сарадњи са Универзитетом одбране у Београду јер је реализација потраживаних средстава само 50%.
- Осим издвајања више средстава за финансирање пројеката Факултета, стварати и боље системе за избор пројеката и контролу њиховог спровођења.
- Посебно стимулисати пројекте који су од примарног војно-медицинског значаја.
- Утицати да се део средстава који се обезбеђују кроз клиничке студије и друге видове услужних делатности са фармацеутским компанијама преусмерава у фонд за научноистраживачки рад.
- Добијањем акредитације Факултета као НИО отворене су могућности конкурисања за средства код Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и у том смилу неопходно је подстицање да се најквалитетнији пројекти Факултета финансирају из средстава која су доступна свим истраживачима у земљи укључујући и активно учешће у различитим међународним пројектима. У том контексту, заједно са Универзитетом одбране тежити ка већем укључењу у IPA, ERASMUS+, COST, HORIZONT 20, NATO и друге пројекте.
- Све више, кроз међусобне уговоре и споразуме о сарадњи, сарађивати са домаћим и међународним научним и образовним институцијама у области заједничких научноистраживачких пројеката.
- Неопходно је упућивање, пре свега млађег истраживачког кадра, у међународне научне институције ради унапређења методологије научног истраживања.
- Неопходно је спроводити континуирано добру праксу да се кадети још у току интегрисаних академских студија медицине укључују, кроз предмете Научни метод и Медицина заснована на доказима, у научноистраживачке пројекте Факултета, што би им омогућило да резултате истраживања приказују како на домаћим, тако и на међународним научним и стручним скуповима.
- У сарадњи са Универзитетом одбране операционализовати рад Центра за развој научноистраживачког подмлатка у циљу увођења кадета у научноистраживачки рад и унапређења науке на Факултету и Универзитету.
- Курикулуме докторских студија прилагодити тако да се студенти у току студија укључују у практичан истраживачки рад у лабораторијама.
- Неопходно је кроз системску стимулацију научноистраживачког рада повећати број истраживача са научним звањима и активно их укључивати у све програме докторских академских студија.
- Сталним мерама анализе и вредновања научноистраживачког рада и истицања његовог значаја за углед Факултета и Универзитета одбране повећавати квалитет и квантитет

научних публикација, посебно у часописима са SCI листе.

- Тежити да се квалитет публикација у Војносанитетском прегледу све више повећава, а тиме и импакт фактор часописа.

г) Показатељи и прилози за стандард 6.:

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.4. Правилник о научноистраживачком раду

Табела 6.1. Назив и број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим међународним и домаћим пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у уставови у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање

Табела 6.6. Назив и број текућих стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 7.: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7.

Универзитет одбране, у складу са својим законским овлашћењима, врши избор лица у звање наставника, а предлог за избор утврђују високошколске јединице у његовом саставу. У периоду од последњег самовредновања, наставници који раде у високошколским јединицама Универзитета одбране бирали у су се складу са Правилником о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника ([Прилог 7.1.](#)), којим је уређен начин и поступак избора у звање, и у складу са Критеријумима о ближим условима за избор у звање наставника ([Прилог 7.3.](#)). Од 01. октобра 2016. године наставници се бирају према Правилнику о начину, поступку и ближим условима стицања звања наставника Универзитета одбране ([Прилог 7.4.](#)). Оба правилника се налазе на званичној интернет страници Универзитета одбране и доступни су оцени стручне и шире јавности. Оно што је неопходно посебно нагласити јесте чињеница да су критеријуми за избор наставника на нивоу или чак и строжији од критеријума које је прописао Национални савет за високо образовање. Универзитет је донетим Кодексом професионалне етике Универзитета одбране у Београду ([Прилог 7.5.](#)) истакао као јасан и искључив критеријум за вредновање и напредовање наставног особља: стручност, способност, професионалност и резултате у испуњавању задатака. У поступку избора у звање наставника, комплетан изборни материјал и референце предложених кандидата се јавно објављују на интернет страници Универзитета.

Квалитет наставника и сарадника на Војној академији обезбеђује се на основу поступака и услова за избор наставника и сарадника који су утврђени дугогодишњом праксом, а формализовани *Законом о високом образовању, Законом о војном образовању, Статутом Универзитета одбране, Статутом Војне академије, Правилником о начину, поступку и ближим условима стицања звања наставника Универзитета одбране, Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету одбране, као и Правилником о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника страног језика, наставника вештина и сарадника*. Сви наведени документи су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступци и услови за избор у звања су предмет периодичне провере и усавршавања и узимају у обзир *Правилник о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача*, као и препоруке Националног савета за високо образовање.

Војна академија, односно Универзитет одбране у Београду, се приликом расписивања конкурса и избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника кроз сарадњу и садејство са матичним катедрама и наставно-научних већа. Транспарентност поступка обезбеђена је кроз јавно доступну документацију о сваком избору у звање преко секретара ННВ Војне академије, а сви конкурси и извештаји комисија о избору у звања налазе се на сајту Војне академије и сајту Универзитета одбране.

Систематско праћење и оцењивање научноистраживачке делатности, као и реално оптерећење наставника и сарадника врши се периодично од стране Комисије за обезбеђење квалитета, на основу библиографије свих наставника и сарадника и базе података у Одсеку за планирање наставе и обуке, референта за акредитацију студијских програма и контролу квалитета и референта за НИР, који прате процес наставе и воде евиденције о референцама запослених. На тај начин омогућава се праћење активности Војне академије у домену публиковања научних и стручних резултата у Републици Србији и иностранству.

Педагошку активност наставника и сарадника оцењују кадети и студенти, као и полазници на каријерним облицима усавршавања кроз редовне анкете, док податке систематизује и предлаже корективне мере Комисија за обезбеђење квалитета. На основу ових анкета оцењује се сваки наставник, сарадник и сваки предмет, а детаљне резултате за себе и свој предмет наставник или сарадник може видети код референта за акредитацију студијских програма и контролу квалитета.

Војна академија спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напредовања, пре свега кроз подстицање најбољих кадета и студената да остану на Војној академији и Војнотехничком институту путем примене разних стимулативних мера, кроз подстицање израде дипломских и завршних радова који имају истраживачку компоненту, учешћа на научним и стручним скуповима у Републици Србији и иностранству и посете војним академијама и универзитетима других земаља.

Војна академија обезбеђује својим наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање. Посредством предавања компетентних особа из Министарства одбране и Војске Србије као и предавача из иностранства наставници стичу знања о развоју науке и струке, али и додатне наставничке компетенције, којима су посвећена нека предавања.

Војна академија такође подстиче специјализације, студијска путовања, као и учешће на научним и стручним скуповима у Републици Србији и иностранству. Кроз пројекте Министарства одбране и ERASMUS пројекте наставници се информшу и подстичу да учествују на семинарима, размени наставног особља и другим облицима активности које се организују у циљу унапређења наставног процеса, наставничких компетенција, компетенција у домену управљања организације, механичких испитивања, техничких и хемијских анализа и сл. Наставници, такође, своје компетенције стичу кроз сарадњу и комуникацију са гостујућим професорима из иностранства.

Приликом избора и унапређења наставно-научног и стручног кадра, Војна академија посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима Министарства одбране и актуелном праксом у Војсци Србије.

Војна академија на основу резултата педагошких истраживања, годишње анализе оптерећења наставника, учешћа на пројектима, учешћа на научним и стручним скуповима мотивише наставнике и сараднике различитим стимулативним мерама (најбољи наставник и сарадник, најбољи научноистраживачки радник, најбољи завршни (дипломски) рад,

најбоља катедра, наградно одсуство, новчана награда, књига, похвала и др.).

Војна академија је кроз дуги низ година доследне примене критеријума за избор у звања постигла да наставу реализује квалификован и компетентан наставни кадар.

Поступак за избор наставника и сарадника који раде у Војној академији, прописао је Универзитет одбране у Београду. У периоду од последњег самовредновања наставници су се бирали у складу са *Правилником о начину, поступку и ближим условима стицања звања наставника Универзитета одбране* („СВЛ“ број 21 од 30.09.2016. године) и *Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету одбране у Београду*, док је поступак избора сарадника дефинисан *Правилником о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника страног језика, наставника вештина и сарадника*. Правилници и Критеријуми се налазе на сајту Универзитета одбране и доступни су оцени стручне и шире јавности.

Поступак за избор наставника и сарадника дефинисан је *Статутом Војне академије и Статутом Универзитета одбране*. Матична катедра покреће поступак за избор у звање наставника и сарадника предлогом за расписивање конкурса који доставља Наставно-научном већу матичног поља (техничко-технолошког и друштвено-хуманистичког). Наставно-научно веће Војне академије доноси одлуку о расписивању конкурса за избор у звање наставника односно сарадника. По затварању конкурса ННВ ВА одређује комисију за писање извештаја о кандидатима за избор у звање наставника, односно сарадника.

Наставно-научно веће Војне академије, као и Већа за ДХ науке и Већа за ТТ науке, чине наставници и сарадници који су запослени на Војној академији са пуним радним временом, при чему приликом избора Наставно-научно веће чине чланови који су у истом или вишем звању од звања у које се наставник или сарадник бира. Наставно-научно веће утврђује предлог за избор у звање наставника и доноси одлуку о избору у звање сарадника ако је присутно и позитивно гласало најмање 51% чланова који имају право да одлучују. Комисија за писање извештаја о кандидатима за избор у звање наставника, односно сарадника састоји се од најмање три наставника, односно истраживача са научним звањем, из уже научне области за коју се наставник, односно сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на Војној академији, односно Универзитету одбране.

Наставно-научно веће Војне академије утврђује предлог Сенату Универзитета одбране за избор у звање доцента, ванредног професора и редовног професора. Сенат Универзитета одбране доноси одлуку о избору у звања. Приликом избора наставника, према прописаним поступцима, оцењује се научна, истраживачка и педагошка компетентност кандидата. Наставници су бирали јавним гласањем на седницама Већа за техничко-технолошке и друштвено-хуманистичке науке, Наставно-научног већа ВА, стручних Већа Универзитета одбране и Сената Универзитета одбране. *Критеријумима за избор наставника на Универзитету одбране* одређени су минимални услови за стицање звања наставника, који су на нивоу или строжији од критеријума које је прописао Национални савет за образовање. Минимални услови за избор у звања наставника на Универзитету одбране (Војној академији) дефинисани су *Правилнику о начину, поступку и ближим условима стицања звања наставника* и *Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету одбране*, а сарадника у *Правилнику о начину, поступку и ближим условима*

за стицање звања наставника страног језика, наставника вештина и сарадника.

Квалитет наставног особља у Војној академији Универзитета одбране у Београду је на високом нивоу. Наставници Војне академије су у 2018. години објавили у часописима или презентовали на конференцијама укупно 146 радова, што је у просеку више од 2 рада по наставнику. Од свих објављених и презентованих радова у 2018. години, 24 рада је категорије М20 што чини 16,4%, а 19 радова је категорије М50 што чини 13% од укупног броја радова. Велики број радова у часописима доказује високу научну продуктивност наставног кадра Војне академије. То је резултат дугогодишње добре праксе обезбеђења квалитетног кадра са студија 2. и 3. степена и из јединица и установа Војске Србије и Министарства одбране, а на основу поступака и услова за избор наставника и сарадника. Војна академија систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Подстицање научне активности реализује се учествовањем наставника и сарадника Војне академије у научноистраживачким пројектима Министарства одбране. Пример Плана научноистраживачке делатности у Министарству одбране и Војсци Србије за 2017. годину приказан је [Прилогу 7.6](#).

Из датог Плана може се видети да Војна академија учествује у основним истраживањима, реализацијом три научноистраживачка пројекта за период 2016–2018. година, два научноистраживачка пројекта за период 2017–2019. година, и у примењеним истраживањима реализацијом једног пројекта за период 2015–2017. година, једног пројекта за 2017. годину, једног пројекта за период 2016–2018. година и осам пројекта за период 2017–2019. година.

Евалуација наставника се спроводи редовно - једном годишње. Поред тога, Војна академија сваке године врши избор најбоље Катедре, најбољег наставника и најбољег научног радника.

На основу *Правилника о кадетском односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника* („СВЛ“ број 4/2012) а према анкетама кадета (од прве до четврте године), односно студената, наставници Војне академије су у школској 2016/2017. години оцењени просечном оценом 4,48 а сарадници оцењени просечном оценом 4,56. У школској 2017/2018. години просечна оцена наставника на основним и интегрисаним академским студијама износила је 4,55, а просечна оцена сарадника износила је 4,26.

Просечна оцена вредновања рада наставника на студијском програму ДАС Менаџмент у одбрани, у школској 2017/2018. години, износила је 4,95.

Вредновање рада наставног особља у школској 2016/2017. години реализовано је попуњавањем анкетних листића након завршених семестара.

Вредновање рада наставног особља у школској 2017/2018. години реализовано је путем података који су прикупљени преко ФИС-а.

Војна академија обезбеђује наставно-научни подмладак делом из јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије, а делом са последипломских студија. Припадници

Војне академије, који су и студенти 2. и 3. нивоа студија у Војној академији или на факултету у оквиру неког другог универзитета у Републици Србији, учествују у наставном процесу у виду сарадника у настави. Други извор наставно-научног подмлатка су лица која су запослена у јединицама и установама Војске Србије и Министарства одбране, а која су стекла степен мастера и доктора наука, и тиме се квалификовала за избор у наставна звања. На овај начин, Војна академија на дуге стазе обезбеђује занављање наставног кадра.

У периоду од претходног самовредновања (2016. године), Војна академија је наставила развој научноистраживачког подмлатка у оквиру усвојеног, тј. постојећег *Програма развоја научноистраживачког подмлатка и усвојила нов Програм развоја научноистраживачког подмлатка за период од 2019. до 2024. године*. Програмом је предвиђен пријем научног подмлатка и њихово увођење у научноистраживачки рад, усавршавање научног подмлатка и одговорности и овлашћења. Програмом је обухваћено и пет докторанда као чланова истраживачких тимова у пројектима којима руководи Војна академија који су финансирани од стране Министарства одбране.

Резултат *Програма развоја научноистраживачког подмлатка* је учешће кадета, односно студената Војне академије на скуповима, конференцијама и студијским путовањима у земљи и иностранству.

Војна академија финансијски покрива учешће на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. У 2018. години наставници, сарадници, кадети и студенти Војне академије су учествовали на научним скуповима (конференцијама) националног значаја са 39 радова и међународног значаја са 55 радова. Наставници Војне академије путем студијских боравака упознају образовни систем војних академија у иностранству. У претходном периоду студенти и наставници Војне академије боравили су у Републици Мађарској, Републици Чешкој, Републици Белорусији, Руској Федерацији, Великој Британији, Аустрији итд. Приликом узвратних посета, наставници Војне академије размењују искуства са наставницима из иностранства. Наставници се шаљу на усавршавање и школовање у страним војним школама. Војна академија преко Министарства одбране покрива трошкове усавршавање наставног подмлатка на факултетима ван Универзитета одбране.

За наставнике и сараднике који улазе у наставни процес, Војна академија једном годишње организује и дидактичко-методички курс на коме наставници и сарадници уче дидактичко-методичке основе реализације наставе у војном образовном систему.

Војна академија подстиче такмичарски дух између наставника, сарадника као и између катедра избором најбољег наставника, најбољег научног радника и најбоље катедре уручивањем плакете за Дан војног школства. Приликом избора најбољег наставника, сарадника и научног радника вреднује се учешће у пројектима, број објављених научних и стручних радова на научним скуповима и у часописима, оцене педагошког рада, оптерећеност наставом и допринос другим активностима Војне академије попут студијских путовања, војних вежби и слично.

На основу научне продуктивности и процене кадета које се спроводе кроз анкетирање, може се рећи да је наставни кадар Факултета веома квалитетан. Наставу изводи 179 наставника и сарадника у сталном радном односу. Наставна и научна активност наставног кадра се систематски прате и процењују у току процеса интерног самовредновања факултета (Извештај о резултатима анкете).

Млађи кадар се углавном бира међу надареним и мотивисаним стручњацима који су запослени у Војномедицинској академији и који се својим квалитетима и научном продуктивношћу препоручују, као и из редова младих нараштаја који су на докторским студијама на некој од високошколских установа у земљи.

Подаци о наставницима и сарадницима Факултета доступни су на интернет страници <http://www.mfvma.mod.gov.rs>

Специфичност војне организације Војномедицинске академије, у оквиру које се налази Медицински факултет, ограничава могућност примања у радни однос наставног особља, па је стога смањена и могућност решавања уочених дефицитарних наставничких места на појединим предметима. Проблем у решавању потреба за наставним кадром из појединих научних области и надаље се одржава (анатомија, патолошка физиологија, биофизика, медицинска статистика и информатика, педијатрија, медицина рада), док за неке области постоји мањи број наставника од потребних (нпр. медицинска биохемија, гинекологија и акушерство). За наставу на овим предметима ангажују се наставници и сарадници са других факултета.

Квалитет наставника и сарадника на Факултету обезбеђује се поштовањем законских и других прописа и процедура о избору наставника и сарадника. Избори у звање наставника и сарадника су јавни и објављују се у средствима јавног информисања, а извештаји комисија о изборима у звања доступна су на званичној интернет страници Факултета и на сајту Универзитета одбране. Просечна оцена кадета/ студената, према дефинисаним питањима анкете на основу које је вршена евалуација наставе у претходном периоду, веома је висока што указује на то да се на Факултету обезбеђује висок квалитет наставног процеса и да је квалитет наставног кадра веома добар.

Усавршавање наставног кадра на Факултету се реализује кроз учешће на научним скуповима у земљи и иностранству, као и кроз учешће наставног кадра на научноистраживачким пројектима Министарства одбране, Министарства просвете и науке и Европске уније. Наставници факултета су у више наврата били у прилици да кроз боравак на сродним факултетима у земљи и иностранству размене искуства о наставним процесима и новинама у настави са колегама на сродним факултетима.

б) Процена испуњености стандарда 7. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе, анализирани су и квантитативно оцењени неки од следећих елемената:

- јавност избора наставника и сарадника;
- систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;
- дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка;
- обезбеђење перманентне едукације и усавршавања;
- повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди, са акцентом на војној индустрији;
- вредновање педагошких способности наставника и сарадника;
- вредновање истраживачких способности наставника и сарадника;
- уважавање мишљења кадета, односно студената о педагошком раду наставника и сарадника.

S – Предности

1. Висока посвећеност наставног и научног кадра едукацији кадета, односно студената. +++
2. Поступак избора у наставна звања је транспарентан, а реферат се излаже јавности. +++
3. Избор наставника и сарадника према унапред утврђеним критеријумима усаглашеним са Препорукама Националног савета за образовање. ++
4. Војна академија се стриктно придржава критеријума за избор наставника. ++
5. Војна академија путем избора најбоље Катедре, најбољег наставника и најбољег научног радника, подстиче научну педагошку и истраживачку активност наставника и сарадника. ++
6. Војна академија редовно спроводи евалуацију рада наставника. ++
7. Војна академија за своје наставнике организује дидактичко-методички курс. +++
8. Већи део наставника има искуства из рада у јединицама Војске Србије. ++
9. Део наставника Војне академије последипломске студије је завршио на другим факултетима у Републици Србији, чиме се шири знање и искуство наставника Војне академије. ++

W – Слабости

1. Недовољно уважавање наставничких компетенција и уопште рада у настави током студијских путовања, наставних посета и сл. ++
2. Неадекватно вредновање наставничких достигнућа приликом доделе стимулативних мера.+++
3. Немогућност напредовања дела наставног особља на основу стицања одговарајућих компетенција (Мсц, Др и сл.).+
4. Неуважавање разнородних научних области које Војна академија покрива код критеријума за изборе у звања.++
5. Необјективност кадетског, односно студентског вредновања педагошких способности наставника због различите величине наставних група.+++
6. Недовољна едукација кадета, односно студената о значају анкетирања и учешћа њихове оцено на одржање квалитета наставника и сарадника.++
7. Слабије вредновање значаја резултата научноистраживачког рада и повезаности са образовним радом.++

8. Слаба заинтересованост за увид у извештаје комисија за избор наставника. ++

О – Могућности

1. Укључивање у домаће и међународне пројекте. ++
2. Селекција наставно-научног подмлатка кроз мастер и докторске студије. +++
3. Веће учешће Наставно-научног већа Војне академије и Катедара приликом избора и селекција наставно-научног подмлатка из кадетске бригаде и војнотехничког института. ++
4. Евалуација правилника и критеријума за избор наставника кроз статистичку анализу извештаја комисија за избор у звање. ++
5. Адекватније вредновање стручног рада, учешћа на пројектима, сарадње са привредом и наменском индустријом и примене науке у пракси. ++
6. Организација предавања од стране истакнутих гостујућих предавача факултета из наше земље или иностранства. ++
7. Попуна квалитетним кадром из Министарства одбране и Војске Србије. +++
8. Награђивање наставног кадра према оптерећењу из посебног фонда од прихода. +

Т – Опасности

1. Велики утицај послодавца на кадровску политику и селекцију младог кадра. ++
2. Критеријуми за напредовање наставника су исти, али различите научне области пружају различите могућности за објављивање радова. ++
3. Оптерећеност наставника је различита, а самим тим и расположиво време за публикавање радова и бављење НИР-ом у целини. ++
4. Искључивим фаворизовањем публикавања радова у смислу квантитета, а не квалитета, прети опасност да се занемаре побољшања наставе и рад са кадетима, односно студентима и да на тај начин опадне квалитет наставе. +++
5. Критеријуми за избор у звање наставника се разликују за наставнике из различитих научних области. +
6. Оптерећење наставника ваннаставним и ненаставним активностима. +++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S- Предности

1. Доследно примењивање процедура за напредовање наставника. +++
2. Јавност поступака и услова за избор у звања. ++
3. Могућност примене савремених облика наставног процеса. ++
4. Могућност индивидуалног менторског рада наставника. +++

W- Слабости

1. Недовољно решен статус наставног кадра у организационом оквиру Војномедицинске академије, Универзитета одбране и Министарства одбране. +++

2. Недостатак наставног кадра из појединих ужих научних области. +++
3. Недовољна подршка усавршавању наставника у систему Министарства одбране. ++
4. Неадекватна материјална средства, што се неповољно одражава на процесе научног/наставног усавршавања. +++

О- Могућности

1. Приступ пројектима Европске уније којима се промовише научна и наставна активност наставника Факултета. ++
2. Афирмације, пре свега млађих наставника, у земљи и иностранству због рада на специфичном државном Универзитету. +++

Т- Опасности

1. Немогућност планирања дугорочне политике селекције наставног и истраживачког подмлатка. ++
2. Неодговарајуће вредновање наставничке/ сарадничке функције у правилнику о прописима што изазива смањење мотивације код наставника. +++
3. Неадекватна материјална средства могу да доведу до значајног смањења научне продуктивности, као и осипања наставног кадра. +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7.

Процедуре за оцену квалитета наставника и сарадника, као и њихово напредовање дефинисане су у складу са Законом и стандардима које прописује Национални савет за високо образовање. Дефинисани су правилник и критеријуми за избор у поједина звања за различите уже научне области.

Образовни рад повезан је са богатим искуством наставника у раду у јединицама и установама Војске Србије и Министарства одбране и истраживањима на пројектима. Резултати пројеката директно се укључују у наставни процес. Оцене педагошког рада наставника и сарадника у претходном периоду су веома високе.

Велика мотивисаност кадра потврђује се и публикавањем остварених резултата у часописима са SCI листе и учешћем на многобројним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Наведене чињенице указују да је овај стандард испуњен у целини.

- Регулисање и верификација статуса наставника и сарадника у настави и надаље представља приоритет у унапређењу квалитета стандарда 7.
- Потребно је омогућити пријем надарених и перспективних младих кадрова за формирање наставног кадра из појединих области медицине, пре свега на претклиничким предметима.
- Покушати да се у оквирима могућих материјалних услова рационално установе процеси усавршавања наставника и сарадника, са евентуалним ослањањем на донаторске механизме или приступ европским фондацијама.

- Формацијом Факултета решити проблеме запошљавања кадра који се бира у прва сарадничка звања.
- Наставити са праксом анализе реализације наставног процеса и посебно стимулисати наставнике који унапређују наставу и наставне програме, а упућивати сугестије наставницима који добијају „лоше“ оцене из вредновања педагошког рада наставника.
- Извршити анализу критеријума за избор наставника и сарадника и утврдити предности и недостатке важећих критеријума и предложити мере за њихово унапређење.
- Истицати и потенцирати успехе у педагошком раду наставника. Подстицати наставнике да се укључе у надметање са осталим истраживачима у Републици Србији за учешће на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.
- Подстицати унапређење компетенција ненаставног особља кроз стручно усавршавање и промишљену селекцију приликом запошљавања.
- Наградити наставнике који су се посебно истакли у остваривању сарадње са другим високошколским установама у домаћем и међународном окружењу, привредом, наменском индустријом и јединицама и установама Војске Србије.
- Наставити са праксом организовања предавања гостујућих професора из Републике Србије и иностранства на основу којих наставници Војне академије могу стећи додатна искуства, унапредити знања и поправити квалитет реализације наставе.

г) Показатељи и прилози за стандард 7.:

Прилог 7.1. Стицање звања наставника на Универзитету одбране

Прилог 7.1.а) Правилник о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника Универзитета одбране

Прилог 7.1.б) Правилник о начину, поступку и ближим условима за стицање звања наставника страног језика, наставника вештима и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Прилог 7.3. Програм развоја научноистраживачког подмлатка

Прилог 7.4. План научноистраживачке делатности

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 8: Квалитет студената

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8.

Универзитет одбране има јасно прописане процедуре за упис студената на свим нивоима студија. Селекција студената се изводи на основу резултата пријемног испита, и опшег резултата постигнутог у средњем образовању (основне студије). Универзитет, односно Војна академија и Медицински факултет Војномедицинске академије у саставу Универзитета обезбеђују транспарентност поступка уписа студената и чине доступним све релевантне информације о условима и роковима уписа.

Војна академија, на интернет страници (www.va.mod.gov.rs), објављује током целе године све значајне информације у вези са уписом кадета и студената у Војну академију, од акредитованих студијских програма, преко начина припреме за полагање пријемног испита, селекције кандидата и уписа, права и обавеза будућних кадета, односно студената, могућности које стичу завршетком школовања, као и кроз питања и одговоре који се најчешће постављају.

Кадети се уписују у складу са одлуком Министарства одбране Републике Србије, а студенти у складу са Планом школовања лица из грађанства у војним школама.

Каталог школовања на [српском](#) и [енглеском језику](#) је писани документ који будуће студенте детаљно упућује у план студија, док се на интернет страници Војне академије налазе све информације везане за услове и процедуру уписа, које се редовно ажурирају и тиме динамички прате саму процедуру.

Интернет адресе и бројеви телефона Одсека за питања кадета, студената и слушалаца такође су доступни на интернет страници свим лицима заинтересованим за добијање прецизних информација. Током трајања конкурса за упис организују се презентације и промотивне активности по градовима Републике Србије, у сарадњи са Регионалним центрима Министарства одбране, Управом за односе са јавношћу, Генералштабом Војске Србије и локалном самоуправом а са циљем да се информације о капацитетима Војне академије, предностима војног школства, условима живота и рада и начином школовања приближе што већем броју заинтересованих лица.

Наступи на средствима јавног информисања, како регионалним, тако и оним са националним префиксом и акција „Отворена врата“, која пружа могућност да се они који дођу у Војну академију на лицу места упознају са начином живота и рада кадета, као и обилазак Војне академије и дружење са кадетима, обезбеђују неопходне информације о начину студирања у Војној академији, смештајним, спортским и другим капацитетима. Представници Војне академије, у сарадњи са Регионалним центрима Министарства одбране, врше обилазак средњих школа, где се ученици упознавају са условима живота и рада у Војној академији, студијским програмима, модулима, начином студирања, финансирањем и могућношћу запослења након завршетка студија.

У току 2019. године извршен је обилазак више од 150 основних и средњих школа где је присуствовало више од 7000 ученика средњих школа и 50 медија. Највећи део промоција је сниман на локалним телевизијама које су ТВ снимке приказивале у већем броју термина. Такође, популарна телевизијска серија „Војна академија“ допринела је бољем одзиву и популаризацији војног школства у целини.

Током школовања, поред интернета, кадети имају своју фејсбук страницу, огласне табле у Одсеку за питања кадета, студената и слушаца и оглане табле у оквиру класа. На тај начин долазе до неопходних информација у вези са школовањем, а много тога могу да сазнају и у непосредном контакту са запосленима у Одсеку за питања кадета, студената и слушаца, као и са командирима и наставницима. На почетку школовања кадети, односно студенти добијају налоге за приступ Факултетском информационом систему Војне академије који им пружа велики број информација о студирању, студијским програмима, модулима, испитима и другим битним информација у вези студирања. То значи да су сви кадети, односно студенти Војне академије упознати са свим релевантним подацима везаним за њихове студијске програме и наставним процесом.

Сви кандидати који се пријаве за школовање у Војној академији подлежу селекцији за упис у складу са *Правилником о условима и поступку за упис кадета и студената на студијске програме Војне академије* ([Прилог 8.1.](#)) и критеријумима прописаним од стране Управе за кадрове Министарства одбране, односно Универзитета одбране. Кандидати који се пријаве за школовање у Војној академији у својству кадета полажу пријемни испит из математике и подлежу провери физичке способности, као и психолошко-медицинској и безбедносној селекцији.

Пријемни испит обухвата тест из математике, који се вреднује са максимално 45 бодова и проверу физичких способности, које се вреднује са максимално 15 бодова. На основу укупног броја бодова, који чини збир резултата на пријемном испиту и резултата постигнутог у претходном школовању (максималних 40 бодова) формира се ранг-листа свих кандидата који су полагали пријемни испит, чиме је завршен први део селекције.

Други део селекције обухвата психолошка тестирања и здравствене прегледе, при чему комисије, у складу са прописаним критеријумима, оцењују способност кандидата за школовање у Војној академији. На други део селекције позивају се кандидати по ранг-листи, почев од најбоље пласираног, док се не добије потребан број способних кандидата по прописаним критеријумима, који је одобрен за упис Планом школовања за наредну школску годину. Сви кандидати подлежу и безбедносној провери, коју спроводе органи Војнобезбедносне агенције, у сарадњи са органима МУП Републике Србије.

Студенти који се уписују у својству самофинансирајућих, на основу одлуке Универзитета одбране и објављеног конкурса, полажу само тест из математике, који им може донети максималних 60 бодова, што са успехом из претходног школовања (максималних 40 бодова) чини укупно 100 бодова. Кандидати се, такође, примају на основу јединствене ранг-листе, почев од првопласираног, за студијски програм за који су се пријавили на школовање.

Коначна ранг-листа кандидата објављује се на интернет страници Војне академије по завршетку другог дела селекције.

Кандидати који сматрају да су њихова права повређена, могу поднети примедбу на коначну ранг-листу кандидата у року од 15 (петнаест) дана од дана објављивања коначне ранг-листе. Кандидати примедбе подносе Војној академији.

Кандидати са посебним потребама, лица са хендикепом не могу да упишу студије због посебних здравствених критеријума за упис на студије. Једнакост и равноправност кадета, односно студената независно од расе, боје коже, сексуалне оријентације, етничког, националног или социјалног порекла, језика или вероисповести, статуса стеченог рођењем, имовинског стања загарантовани су на основу Статута Војне академије.

Статутом Војне академије јасно је дефинисано на који начин кадети, односно студенти преко Кадетског парламента остварују права и штите своје интересе у Војној академији.

На почетку студија кадети, односно студенти се упознавају са обавезом праћења наставе, која је дефинисана испуњавањем предиспитних обавеза за сваки предмет.

Критеријуми за оцењивање прописани су у *Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 8.2.)*, а дефинисани су и кроз књиге предмета, на основу којих наставници на почетку реализације наставе упознају кадете, односно студенте са свим релевантним чињеницама у вези са савладавањем наставних садржаја и полагањем завршног испита.

Војна академија систематично, на основу резултата полагања испита по испитним роковима и предметима, као и на основу остварених контрола, анализира, оцењује испитне рокове и тако даје упоредну анализу испитних рокова по класама и годинама студија.

Војна академија редовно прати успешност студирања, организацију и реализацију наставног процеса, као и пролазност на испитима, а у случају одређених недостатака предузима корективне мере у циљу обезбеђења несметаног студирања.

Војна академија омогућава кадетима и студентима све облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, као и процену услова и организације и реализације наставног процеса. Њихово деловање је омогућено кроз редовну и обавезну анкету, преко Студентског парламента, рада студента продекана, као и учешћа кадета у Одбору за организовање и реализацију кадетског односно студентског вредновања, Одбору за самовредновање и у Комисији за обезбеђење квалитета.

Кадети и студенти који заврше одговарајући ниво студија на Војној академији добијају диплому као доказ о стеченом академском звању, док се у додатку дипломи наводе детаљи о савладаном програму и стеченим компетенцијама.

Главне информације о оснивању, акредитацији, дозволи за рад, студијским програмима, научним пројектима, техничкој опремљености, распореду и времену одржавања наставе,

уџбеницима, биографским подацима наставника/ сарадника и свим осталим дешавањима на Факултету, могу се наћи на Интернет страници Факултета.

На прву годину интегрисаних академских студија медицине може се уписати лице које има одговарајуће средње образовање у четворогодишњем трајању, ако је здравствено способно за пријем у професионалну војну службу и на основу ранг-листе у оквиру броја кадета који Факултету за пријем одобри Министарство одбране. Под одговарајућим средњим образовањем сматрају се гимназија, средња медицинска школа и одговарајуће средње школе ветеринарског, фармацеутског и стоматолошког усмерења. Право учешћа на конкурс за упис имају држављани Републике Србије против којих се не води кривични поступак, односно који нису осуђивани за таква дела казном затвора дужом од шест месеци, казном малолетничког затвора или им није изрицана заводска мера. Редослед кандидата за упис утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању, провери општих способности за војну службу и резултата постигнутог на пријемном испиту, а који се детаљније прецизирају у јавном конкурс.

Будући да кадети имају статус војних лица, у складу са Законом о Војсци Србије, на конкурс могу да се јаве само држављани Републике Србије. Из истих разлога се за кандидате пре пријемног испита организују прегледи ради оцјене здравствене и физичке способности. Здравствени прегледи и психолошко тестирање су елиминационог карактера. Организацијом здравствених прегледа, који обухватају опште прегледе, прегледе одређених специјалиста и психолошка тестирања, пружена је могућност оним кандидатима који не задовољавају критеријуме за пријем у професионалну војску, да се пријаве на неки други факултет по избору. Након лекарског прегледа кандидати обављају проверу физичке способности која се организује на Војној академији према Правилнику за проверу физичке способности. Кандидати се рангирају на основу успеха постигнутог у сва четири разреда средње школе (максималан број бодова је 40) и на пријемном испиту из предмета хемија и биологија (максималан број бодова је 60). Рангирање кандидата на основу пријемног испита врши се тако што се рангирају они кандидати који постигну најмање 50% + 1 бод на сваком од тестова који полажу на пријемном испиту (16 бодова из хемије и 16 бодова из биологије) како за кандидате који се финансирају из буџета, тако и за самофинансирајуће студенте. Као члан Заједнице медицинских факултета Србије, на Факултету се врши полагање пријемног испита истог дана у истом термину као и свим другим медицинским факултетима. Оно што чини разлику од других факултета јесте статус кадета и војно-стручна и војно-специјалистичка обука која се организује у време када се не изводи настава коју предвиђа акредитовани студијски програм.

Страни држављани могу се уписати на Факултет по одобрењу Министра одбране, у складу са међудржавним уговором и Правилником о школовању странаца у Министарству одбране и Војсци Србије.

Конкурс за упис кадета спроводи комисија за упис коју именује декан, на предлог Наставно-научног већа. Услови за упис кадета, ближе одредбе поступка и начина спровођења пријемног испита уређени су Статутом Факултета и конкурсом.

Након спроведеног пријемног испита, комисија за упис доноси решење којим се утврђује јединствена ранг-листа кандидата. Ранг-листа објављује се на Интернет страници и огласној табли и доступна је јавности. Учесник конкурса који сматра да су његова права повређена може поднети приговор декану, у року од три дана од дана објављивања прелиминарне ранг-листе. По приговору учесника конкурса, декан доноси решење у року од три дана од дана пријема приговора. На решење декана, кандидат може изјавити жалбу Савету у року од три дана од дана пријема решења. Савет решава по жалби у року од три дана од дана њеног пријема.

У школску 2018/2019. годину уписан је 171 кадет/студент на интегрисане академске студије медицине и то:

I година студија: 43 кандидата (25 кадета и 18 студената)

II година студија: 44 кандидата (29 кадета и 15 студената)

III година студија: 27 кандидата (25 кадета и 2 студената)

IV година студија: 18 кадета

V година студија: 20 кадета

VI година студија: 26 кадета.

Настава је почела и одвијала се према акредитованом плану и програму.

Кадети прве, друге, треће, четврте и пете класе су завршили школовање на студијском програму интегрисаних академских студија медицине и дипломирали до 2019. године. Кадети су затим промовисани у чин потпоручника, након чега су упућени на обављање обавезног приправничког стажа за доктора медицине.

Инфраструктура за студенте испуњава све захтеве који важе за високошколске установе. Факултет поседује амфитеатре, лабораторије, учионице, библиотеку, читаоницу, интернет учионицу, фотокопирницу, студентску мензу, као и просторије које користи Кадетски парламент. Целокупни живот и рад кадета (смештај, исхрана и настава) се одвијају на Војномедицинској академији и Војној академији, што је изузетна предност у односу на студенте других факултета. Уз све важне чињенице као што су добро средњошколско знање, бесплатни уџбеници, приступ интернету, марљиви рад, стална подршка наставника и сарадника за савладавање озбиљног студијског програма, ово су додатни подстицаји кадета, да на почетку школовања покажу изузетне резултате. Имају месечна примања у износу који је прописан актом министра одбране. У обавези су да заврше војну обуку предвиђену распоредом који се не поклапа са наставним активностима. Уговором се дефинишу права и обавезе кадета. Обавезе се односе на наставну, ваннаставну обуку и благовремено полагање испита у дефинисаним роковима. Услови за пријем у професионалну војну службу по завршеном школовању су такође дефинисани уговором.

За организацију и реализацију наставног процеса на Факултету одговорни су декан, продекани, шефови катедри, руководиоци предмета и Наставно-научно веће. Остала питања везана за студирање, оцењивање, испите, права и обавезе кадета, као и друга питања везана за организацију интегрисаних академских студија медицине ближе се уређују Правилником о студијама („Службени војни лист", број 27/12).

Распоред часова који садржи време и место одржавања наставе за школску годину припрема ресорни продекан у договору са наставницима. Најкасније до почетка школске године објављује се списак кадета/ студената по групама и то тако да групе за вежбе не могу бити веће од 12 на претклиничким и 7 на клиничким предметима.

Велики број испита се полаже писмено, у форми теста, што представља објективни начин оцењивања. Кадети након писменог и усменог дела испита имају право да погледају своје радове и пониште оцену уколико желе, као и да уложе приговор на оцену, што је дефинисано Правилником о студијама. Факултет систематично испитује пролазност на испитима из сваког предмета и води евиденцију о положеним испитима која је трајна. Оцена добијена на испиту уписује се: у испитну пријаву кадета/ студента (улаже се у досије кадета/ студента), у записник о полагању испита, у индекс и предметну књигу.

Кадетски парламент је орган Факултета чија је основна делатност заступање и заштита права и интереса свих кадета/ студената као и разматрање питања и активности од интереса за кадете/ студенте. Према Правилнику, Кадетски парламент чине по два представника са сваке године студија, осим три са последње године, што укупно износи 13 чланова од тренутка активирања свих шест година студија медицине. Кадетски парламент одржава седнице на којима се расправља о кадетским/ студентским питањима, делегира представнике кадета у телима и органима Факултета и стара се о заштити и интересима права кадета/ студената. Осим преко Кадетског парламента, кадети/ студенти имају право да се индивидуално обратe декану и продекану за наставу. Учешће кадета у процени услова и организације студијских програма је обезбеђено кроз кадетске/ студентске анкете којима се процењују услови студирања и рад служби Факултета.

Код наставника код којих се појављује највећи број лоших оцена, а такође и код наставника где су у највећем броју случајева одличне оцене врши се анализа критеријума за оцењивање кадета/ студената. Након тога, указује се на недостатке у циљу побољшања квалитета оцењивања кадета/ студената и усаглашавања критеријума свих наставника на предмету.

Учешће кадета/ студената у процени услова и организације студијских програма је обезбеђено кроз редовне анкете којима се процењују услови студирања и рад служби Факултета. Кадети су заступљени у свим сферама одлучивања на Факултету, у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета.

б) Процена испуњености стандарда 8. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе, анализирани су и квантитативно оцењени следећи елементи:

- процедура пријема кадета, односно студената;
- новчане припадљивости кадета;
- смештај и организација услова живота и рада у ван наставном времену;

- доступност информација о студијама;
- усклађеност Факултетског информационог система потребама кадета, односно студената;
- доступност процедура и критеријума оцењивања;
- оптерећеност кадета ваннаставним активностима;
- усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма;
- објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања;
- праћење пролазности кадета, односно студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере;
- кадетско, односно студентско организовање и учествовање у одлучивању.

На основу урађене SWOT анализе за стандард 8, дошло се до следећих резултата:

S – Предности

1. Присутна је објективност и непристраност предметног наставника приликом оцењивања.++
2. Настава је квалитетна и омогућава успешно савладавање наставног садржаја.++
3. Транспаретност на пријемном испиту је на захтеваном нивоу.++
4. Упутство о пријему кандидата из грађанства у војне школе и Правилник о школовању лица из грађанства у војним школама се поштује у потпуности.++
5. Постоји висока заинтересованост најбољих средњошколаца у нашој земљи за упис у Војну академију.++
6. Оцена на испиту одговара уложеном труду и стеченом знању.++
7. Планови испитних рокова и број потребних ЕСПБ за упис се поштују.+++
8. Постоји јасан правилник приликом избора студијског програма и модула.+++
9. Већи део наставника има искуства из праксе.+++
10. Део наставника Војне академије последипломске студије је завршио на другим факултетима у нашој земљи, чиме се шири знање и искуство наставника Војне академије.++
11. Обавезе дефинисане уговором о школовању се поштују.+
12. Квалитет интернатског смештаја (смештај, исхрана, одевање итд.).+++
13. Кадети су задовољни новчаним примањима у Војној академији, а иста се редовно исплаћују у складу са чином и оствареним просеком. +++
14. Спортски центар Војне академије пружа све услове за физичке активности кадета, односно студената.+++

W – Слабости

1. Различити критеријуми за оцењивање истог предмета на различитим студијским програмима негативно утичу на углед Војне академије.++
2. Лоша координација и споро реаговање при детектовању мале пролазности на испитима.++
3. Постоји велики ризик за преписивање које може угрозити објективност оцењивања.+
4. Мала излазност на испитним роковима у односу на број пријављених кадета и студената..+++
5. Постоје фактори који утичу на померање и одлагање испитних рокова.+++
6. Успостављени су критеријуми за признавања оцена стечених на другим установама.++

7. Полагање испита није у складу са општим актима Војне академије. ++

О – Могућности

1. Интезивирати промотивне активности Војне академије у циљу побољшања квалитета кадета, односно студената. +++
2. Посветити довољно пажње животу и раду кадета, односно студената прве године у циљу бржег и лакшег студирања и уклапања у колектив. ++
3. Надоградити Факултетски информациони систем у циљу добијања квалитетнијих анализа и података. ++
4. Успостављање сарадње са другим високошколским установама. ++
5. Учење на даљину омогућава лакше праћење наставе, студирање и проверу знања. ++
6. Наставна литература за студијски и истраживачки рад кадета, односно студената је на завидном нивоу. ++
7. Информатичка опрема омогућава успешно студирање. +

Т – Опасности

1. Знање које су кадети, односно студенти стекли у средњошколском образовању омогућава савладавање наставног плана и програма. +++
2. Предзнање кадета, односно студената различито је у зависности од школе из које долазе. +++
3. Смањење критеријума у циљу повећања пролазности постоји. ++
4. Активности Студентског парламента у побољшању квалитета студирања кадета, односно студената постоји. ++
5. Постоји неповерење кадета, односно студената и наставника у анонимност анкета. +
6. Оптерећеност кадета, односно студената ваннаставним активностима. +++
7. Цена школовања у случају напуштања студирања у Војној академији је превисока. +++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

С – Предности

1. Обезбеђен бесплатни смештај, исхрана и наставна литература за све кадете. +++
2. Обезбеђена новчана примања за све кадете. +++
3. Обезбеђен простор за рекреацију кадета и студената. +++
4. Једнакост и равноправност кадета/ студената по свим основама су загарантовани. +++
5. Процедура оцењивања је дефинисана и поштују је сви наставници. +
6. Рад у малим групама. ++
7. Сваки кадет има свог ментора, који континуирано прати његов рад и сваке године подноси извештај декану о раду кадета. ++
8. Учешће представника кадета/ студената у раду органа управљања и стручних органа Факултета, загарантовано је Статутом. +

W – Слабости

1. На Интернет страници се не налазе комплетне информације о акредитованим студијским програмима, као и све информације о предметима. +
2. Специфичност војног позива подразумева ограничења свакодневних животних активности ван наставе. +++
3. Војни прописи обавезују кадете да присуствују свим часовима теоретске наставе. ++

О – Могућности

1. Могућност школовања страних држављана. +
2. Могућност размене студената током школовања. +

Т – Опасности

1. Због велике конкуренције поједини кандидати који нису ранжирани за упис на Медицински факултет ВМА не могу да се упишу на неки други медицински факултет у земљи. ++
2. Превелика очекивања од предности школовања у војном систему. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8.

- Преиспитати Правилник о студирању и условима и поступку за упис на студијске програме, којим би се прецизније регулисала проблематика полагања испита и уписа.
- Установити јасан систем примењивања корективних мера за отклањање уочених недостатака на основу показатеља извршених анализа испитних рокова и пролазности на крају године.
- Унапредити систем учења на даљину за кадете, односно студенте и омогућити доступност истог већем броју кадета и студената.
- Смањити факторе који утичу на померање и одлагање испитних рокова.
- Извршити бољу популаризацију студијских програма за самофинансирајуће студенте.
- Наставити са праксом унапређења техничке опремљености у циљу спречавања коришћења недозвољених средстава приликом полагања испитних обавеза.
- Усвојити правилник са јасним критеријумима за признавања оцена стечених на другим установама.
- Посветити више пажње у раду кадета, односно студената прве године у циљу бржег и лакшег студирања и уклапања у колектив.
- Искористити могућности Факултетског информационог система у циљу бољег праћења успешности кадета, односно студената.
- Наставити са унапређењем сарадње са другим високошколским установама у земљи и иностранству.
- Размотрити, и у складу са могућностима смањити цену школовања у Војној академији,

јер иста негативно утиче на број заинтересованих кадета и студената који уписују студије.

- Усвојити Правилник о условима и поступку за упис кадета и студената на студијске програме Универзитета.
- Усаглашавање критеријума за проверу знања и оцењивање.
- Контрола оцењивања и постигнутог успеха кадета и студената на појединим предметима.
- Анкетирање студената ради процене објективности оцењивања.
- Обезбеђење валидних и благовремених информација кандидатима о предстојећем школовању.

г) Показатељи и прилози за стандард 8.:

Прилог 8.1. Правилник о условима и поступку за упис кадета и студената на студијске програме

Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.), а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 9.: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9.

На основу Статута Универзитета одбране у Београду, Сенат Универзитета одбране донео је Правилник о уџбеницима (Прилог 9.1) којим се уређују припремање, одобравање и употреба уџбеника, стандарди квалитета које уџбеници треба да испуне, као и поступци за праћење и вредновање уџбеника током употребе у образовно-стручном и образовно-научном раду на Универзитету.

Војна академија у потпуности израђује уџбенике у складу са Правилником о уџбеницима. У свом саставу има библиотеку, која је опремљена уџбеницима, практикумима, приручницима, збиркама задатака, монографијама, часописима и другим библиотечким и информатичким ресурсима неопходним за квалитетно коришћење од стране кадета, односно студената, наставника и сарадника. Кадетима, односно студентима је на располагању и читаоница.

Књижни фонд библиотеке чини 155.459 наслова из области и предмета који се изучавају у Војној академији. Библиотека располаже уџбеницима и монографијама чији су аутори наставници Војне академије, а који су из области из којих се изводи наставни процес и који су доступни кадетима, односно студентима. Осим класичног библиотечког фонда, који чине књиге, монографије, уџбеници и часописи, постоји и фонд секундарних извора информација - енциклопедије, апстрактни часописи и речници. У оквиру библиотеке налазе се и две читаонице са 82 читаоничка места и интернет читаоница са 15 рачунара са сталном интернет везом.

Библиотека је члан Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку – KOBSON. Захваљујући овој сарадњи, доступни су нам најквалитетнији научни инострани часописи. Радови из ових часописа могу се преузети у комплетном формату.

Војна академија редовно прати и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Једном годишње се врши ревизија фонда, расходују се уџбеници који се више не користе и набављају нови. Располовив библиотечки фонд омогућује да сваки кадет, односно студент на лично задужење добије сву уџбеничку литературу потребну за реализацију студијских програма у току трајања студирања. Библиотека свим корисницима пружа помоћ у претраживању информација из домена библиотечке делатности.

Информатички ресурси су веома респективни, али се и они периодично занављају у зависности од могућности обезбеђивања финансијских средстава. Они обезбеђују добру опремљеност у области информатичких технологија, доприносећи бољем квалитету наставе.

Медицински факултет Војномедицинске академије обезбеђује потребан ниво квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, који постиже

утврђивањем стандарда квалитета и реализацијом поступака за обезбеђење квалитета, укључујући и подстицајне и корективне мере, у складу са законом и актима факултета и Универзитета одбране у Београду.

Главни координатор за стручну и уџбеничку литературу на Медицинском факултету је Одељење за библиотечку и архивску делатност Института за научне информације Војномедицинске академије, које располаже са више од 30.000 монографских публикација које су распоређене у 51 библиотечки одељак (библиотеке клиника и института). Од укупног фонда, 302 наслова у 5.063 примерака публикација уџбеничког типа, припада библиотечком одељку Факултета. Структура и обим библиотечких ресурса се систематски прате и осавремењавају у складу са расположивим финансијским средствима.

Свака клиника и институт Војномедицинске академије користи посебан библиотечки одељак - приручну библиотеку, за наслове који се најчешће користе, читаоницу и руковаоца библиотечким фондом који је у сталном радном односу на клиници или институту.

Сви подаци о библиотеци, пре свега Института за научне информације, као главног координатора за стручну и уџбеничку литературу, јавно су доступни на интернет адреси Војномедицинске академије www.vma.mod.gov.rs.

Институт за научне информације Војномедицинске академије, у оквиру стручне библиотеке, преко својих рачунара обезбеђује приступ интернет мрежи свим наставницима и сарадницима, кадетима и студентима факултета, као и свим лицима у сталном радном односу и на здравственим специјалистичким студијама у Војномедицинској академији, на прописан начин.

Структура и обим библиотечких ресурса се систематски прате и осавремењавају у складу са расположивим финансијским средствима.

Настава из сваког предмета већим делом је покривена одговарајућим главним и помоћним уџбеницима, који су одобрени за употребу у настави од стране Наставно-научног већа Факултета, односно Сената Универзитета одбране у Београду. Издавачка делатност и процедура усвајања уџбеника на Факултету регулисани су Правилником о уџбеницима. Факултет систематично прати и оцењује квалитет уџбеника са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима. Иновација литературе у складу са актуелним концептом наставе је стални задатак који се изводи континуирано у сарадњи са катедрама и наставницима Медицинског факултета Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду.

На Медицинском факултету се налазе две рачунарске учионице са по 15 рачунара. Са сваког рачунара је омогућен приступ интернету. Рачунараска учионица се користи за извођење наставе и за самостални рад студената.

У саставу Проректората за НИД Ректората Универзитета одбране је Одељење за библиотечку делатност-Универзитетска библиотека. Резултати рада Одељења дати су у [Прилогу 9.5.](#)

б) Процена испуњености стандарда 9. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Високошколска установа обезбеђује свим кадетима, односно студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање градива у потребној количини и на време. +++
2. Кадетима, односно студентима су доступне информације о процедурама коришћења библиотеке на лицу места. +++
3. Студијски програми су добро покривени уџбеницима и училима. +++
4. Постоји општи правилник о уџбеницима (2012) и Упутство за израду и коришћење војне литературе (2012). +++
5. Библиотечки фонд је богат. +++
6. Библиотека ја опремљена хардвером који омогућава задовољавајући рад и доступност на бази наслова. ++
7. Простор у читаоници библиотеке је комфоран за рад. +++
8. Плански, једном годишње, се врши ревизија библиотечног фонда. +++
9. Прописан је поступак контроле квалитета уџбеника. +++
10. Стручна спрема запослених у библиотеци је одговарајућа. +++
11. Наставници и сарадници могу да користе услуге КОБСОН-а и других база података и електронских часописа (*EBSCO, Military Balance Online*, итд).+++

W – Слабости

1. Недовољна савременост наслова уџбеничке литературе у свим областима. ++
2. Неусклађеност Правилника о уџбеницима и Упутства за израду и коришћење војне литературе у свим сегментима. +++
3. Релативно мале читаонице у односу на бројно стање корисника. +
4. До сада није извршена контрола квалитета свих уџбеника. +++
5. Хардвер за преглед фонда је спорије конфигурације. ++
6. Број запослених у библиотеци не одговара стандардима. +++
7. Недовољна средства за стварање бољих услова за рад библиотеке. ++
8. Ограничен простор за будући развој и смештај библиотечног фонда. +++

O – Могућности

1. Постоји могућност повећања активности у размени са другим библиотекама. ++
2. Међубиблиотечка размена обезбеђује покривеност наставе уџбеницима и училима. +++
3. Кроз примену Правилника о уџбеницима могућа су континуирана побољшања уџбеника. ++
4. Улагања у повећање читаоничког простора. +
5. Доступност информатичким ресурсима којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом. +++

6. Увођење нове опреме и увећање стручности кроз обуку за коришћење. +++
7. Повећање броја запослених у библиотеци. ++
8. Дефинисање процедура за ефикасније коришћење библиотечких ресурса. ++
9. Изналажење новог простора за читаонице и смештај библиотечног фонда. +++

Т – Опасности

1. Нису сви студијски програми покривени савременим уџбеницима. ++
2. Недостатак формације и финансијских средстава за пријем стручних лица за рад у библиотеци. +++
3. Комисија за контролу квалитета уџбеника није оформљена. +++
4. Кадети се превише ослањају на знање запослених и не користе каталоге. +
5. Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотеке. +
6. Мали број запослених у библиотеци се одражава на њену функционалност. +++
7. Недостатак средстава за опремање радног простора у библиотеци и побољшање услова рада. ++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

С – Предности

1. Постојање Правилника о уџбеницима и издавачкој делатности и поступање по њему. +++
2. Добро опремљене библиотеке, организоване по одељцима. +++
3. Компетентан кадар. +++
4. Адекватно опремљене рачунарске учионице и савремена мрежна инфраструктура. ++
5. Добра покривеност обавезних предмета уџбеницима. +++
6. Доступност савремених база података. ++

W – Слабости

1. Просторно релативно мале читаонице. ++
2. Немогућност да кадети користе читаонице Факултета у каснијим вечерњим терминима. ++

О – Могућности

1. Повезивање са другим библиотекама у земљи и иностранству и коришћење КОBSON-а и интернет мрежа других библиотечких ресурса. ++

Т – Опасности

1. Недовољна финансијска средства за проширење набавке стручне и научне литературе, информатичке опреме. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9.

- До сада није извршена контрола квалитета свих уџбеника. На основу члана 27. Правилника о уџбеницима, који је прописао Сенат Универзитета одбране, Војна академија треба да спроведе поступак контроле квалитета уџбеника који су у употреби у реализацији студијских програма.
- Неопходно је да се врше континуирана побољшања уџбеника применом Правилника о уџбеницима.
- Боље организовати план издавачке делатности, пре свега писање недостајућих уџбеника и практикума за поједине предмете, који нису покривени одговарајућом литературом.
- По обезбеђењу неопходних финансијских средстава извршити набавку нове информатичке опреме и проширити интерну мрежу како би наставници и кадети, односно студенти, могли да се непосредно оглашавају, што би омогућило бржу и лакшу комуникацију и преношење информација.
- Број запослених у библиотеци Војне академије не одговара стандардима у овој области, па је неопходно повећати број запослених млађе старосне доби.
- Мотивисати наставно особље за веће учешће у изради уџбеника и наставле литературе.
- Повећати инвестирање у издавачку делатност високошколских јединица и улагање у повећање читаоничког простора Медицинског факултета Војномедицинске академије.

г) Показатељи и прилози за стандард 9.:

Прилог 9.1. Општи акти о уџбеницима (Правилник о уџбеницима и Упутство за израду и коришћење војне литературе)

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Прилог 9.4. Збирни преглед броја уџбеника по областима (на српском и другим језицима) који су доступни кадетима, односно студентима

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 10.: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10.

Према Статуту, Универзитет одбране у Београду има следеће органе: Савет Универзитета, Ректор Универзитета, Сенат Универзитета и Кадетски парламент Универзитета. Надлежности свих органа Универзитета регулисане су Статутом.

Савет Универзитета је орган управљања Универзитета, Ректор Универзитета је орган пословођења, а Сенат је стручни орган. Сенат Универзитета одбране је највиши стручни орган Универзитета.

Стручни органи могу формирати комисије, као своја радна тела. Стручни органи Универзитета одлучују о питањима од интереса за реализацију наставе и научноистраживачког рада. При расправљању, односно, одлучивању о питањима, која се односе на обезбеђење квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање ЕСПБ бодова, у стручним органима и њиховим телима учествују представници кадета и студената који чине до 20 одсто чланова.

Комисија за обезбеђење квалитета Универзитета образује се ради обезбеђења квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета. Комисија за обезбеђење квалитета има девет чланова, и то: 1) шест чланова (четири представника Војне академије и два представника Медицинског факултета Војномедицинске академије), на предлог високошколских јединица у саставу Универзитета; 2) два члана који се бирају из реда кадета, односно студената на предлог Кадетског парламента Универзитета и 3) једног члана који се бира из реда ненаставног особља, на предлог проректора задуженог за квалитет и расвој Универзитета.

Статутом и општим актима Војне академије дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, кадетског парламента и стручних служби Војне академије као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса. *Упутством за унутрашњу организацију и рад Војне академије* и формацијом утврђена је унутрашња организациона структура служби, које обављају административно-техничке послове за потребе Војне академије.

Правила о мерама за побољшање квалитета, укључујући и дисциплинске мере, садржана су у уговорима о раду и доследно се примењују. Делатност и послови Војне академије организују се и извршавају у оквиру унутрашњих организационих целина, а заснивају се на професионалним компетенцијама и потребној квалификационој структури запослених. У оквиру стручних органа и органа управљања формиране су одговарајућа Већа и Комисије чији је делокруг рада дефинисан *Статутом Војне академије* и *Правилницима о раду*.

Орган управљања у Војној академији је Савет Војне академије, а орган пословођења декан. Декану у обављању послова из његове надлежности помажу: начелници департмана, продекани, председници Већа образовно-научних поља и секретар наставно-научног Већа Војне академије.

Ненаставно особље у Војној академији чине лица која обављају стручне, административне и техничке послове.

Ненаставна подршка остварује се кроз следеће стручне службе: Служба за питања кадета и студената, Служба за правне, кадровске и опште послове, Одсек за материјално-финансијске послове, Библиотека и Служба за логистичку подршку.

Ненаставно особље Војне академије својим стручним и професионалним радом даје подршку за успешну реализацију студијских програма, и других задатака и циљева Војне академије. Стручне, административне, техничке и помоћне послове, укључујући и реализацију различитих врста наставних активности са кадетима, односно студентима, у Војној академији обављају лица која испуњавају услове прецизиране *Упутством за унутрашњу организацију и рад Војне академије* и формацијом.

Организацију Војне академије сачињавају: Начелник ВА, Управа (са одговарајућим одселима), Деканат (обједињује катедре у оквиру Департмана за техничко-технолошке и природно-математичке науке и Департмана за друштвено-хуманистичке науке), Кадетска бригада, Логистички батаљон, Вод за обезбеђење, Војна гимназија и Средња стручна војна школа.

Подршку реализацији наставно-научног процеса, поред осталих целина, пружају:

- Центар за библиотекарство, војнонаучну документацију и информације обезбеђује потребну литературу (научну, историјску и савремену) и остале одговарајуће информације.
- Одсек за симулације и учење на даљину (у саставу Школе националне одбране Универзитета одбране) обезбеђује подршку у реализацији експеримената током научноистраживачких пројеката, а усвојеном *Стратегијом учења на даљину* пружа се могућност сталног образовања великог броја свршених кадета, односно студената и осталих професионалних војних и цивилних лица из система одбране.
- Лабораторије, информатички центри и друге организационе целине које одговарају природи образовног поља, које се налазе у склопу Катедри Војне академије.

Медицински факултет као организациона јединица Војномедицинске академије нема својство правног лица. Управљање и руковођење на факултету заснива се на Статуту Медицинског факултета Војномедицинске академије, Статуту Универзитета одбране у Београду, Закону о високом образовању, Закону о Војсци Србије, Правилима службе Војске Србије, наређењима начелника Војномедицинске академије, Стручним упутствима и наредбама Управе Војномедицинске академије.

Органи факултета су: орган управљања (Савет факултета), орган пословођења (Декан), стручни органи (Наставно-научно веће, Катедре и Комисија за обезбеђење квалитета) и

Кадетски парламент.

Према Статуту Медицинског факултета орган управљања факултетом је Савет факултета док је орган пословођења Декан који је самосталан у обављању послова из свог делокруга и за свој рад одговара министру одбране, начелнику Војномедицинске академије и Савету факултета.

Декану у обављању послова из његове надлежности помажу продекани. Прodeкани организују и воде послове у одређеним областима из делатности Факултета за које их овласти декан, у складу са општим актима Факултета и Универзитета. Факултет има три (Прodeкан за наставу, Прodeкан за академске специјалистичке и докторске студије и Прodeкан за научноистраживачки рад и сарадњу), које именује министар одбране, на предлог декана из реда наставника факултета који су у радном односу са пуним радним временом.

б) Процена испуњености стандарда 10. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Поседовање професионалног стручног кадра са богатим искуством и искусан ненаставни кадар.+++
2. Рад стручних служби и органа управљања је свакодневно изложен оцени и увиду корисника, а у раду управљачких органа се налазе и представници корисника - кадета, односно студената.++
3. Сагласност и подршка усвојеној Стратегији обезбеђења квалитета Војне академије од стране свих субјеката за обезбеђење квалитета.++
4. Искуство у раду и могућност ангажовања спољних сарадника.+

W – Слабости

1. Недовољна финансијска средства за финансирање ненаставног кадра потребног за покривање свих неопходних послова.++
2. Недостатак ненаставног особља (библиотекара, руковаоца лабораторија, оператора у Центру за симулације итд.) за квалитетнији рад ненаставног дела Војне академије.++
3. Слаба заинтересованост ненаставног особља за коришћење доступних информација.+
4. Постојећи правилници захтевају дораду.++
5. Квалитетно вођење кадра од командирских до наставничких дужности ретко је могуће.++
6. Тржиште радне снаге у окружењу поспешује одлив кадра.++

О – Могућности

1. Добри односи и вишегодишња сарадња са организационим целинама (јединицама и установама) Министарства одбране и Војске Србије у наставном процесу, научноистраживачком процесу и другим областима се могу унапредити.++
2. Боља и стручнија организација и квалитет ненаставног рада.++
3. Искуства добијена од других високошколских установа из земље и иностранства.++
4. Сталне могућности за оправдан напредак запослених у складу са потребама рада и радним местима.+++

Т – Опасности

1. Недовољан број запосленог ненаставног особља може значајно утицати на квалитет услуге кадетима, односно студентима.++
2. Ограничене могућности за обезбеђење кадровских и других ресурса чији би примарни послови били унапређење управљања Војном академијом и ненаставне подршке наставном процесу.++
3. Осипање наставничког кадра (као извора лица за управљање) и ненаставног особља услед организацијско-формацијских промена, тренда смањивања броја запослених у МО и ВС и потреба јединица и установа МО и ВС.+++
4. Велики број наметнутих и редовних, задатака и обавеза утиче на унапређење управљања Војном академијом и ненаставном подршком.++
5. Недостатак мера и критеријума за унапређење, праћење и оцењивање квалитета управљања институцијом.++
6. Ограничена финансијска средства за интензивно спровођење предвиђених мера за унапређење усавршавања ненаставног кадра.++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S-Предности

1. Области деловања органа управљања и стручних служби су јасно дефинисани Статутом Факултета. +++
2. Факултет прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља. ++

W- Слабости

1. Недостатак системски подржаног, сталног усавршавања и образовања ненаставног особља. ++

О- Могућности

1. Обезбедити континуирано образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља. +++

Т- Опасности

1. Услед недостатка финансијских средстава недовољно улагање у континуирану едукацију ненаставног особља. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10.

- Саставити и спровести адекватну анкету којом би се проценило кадетско односно студентско мишљење о раду управљачког и ненаставног особља је апсолутни приоритет.
- Наставити са праћењем и проценом квалитета управљања и ненаставне подршке и организовати рад тако да стручне службе што адекватније могу да прате основне активности у настави и научноистраживачком раду.
- Правно регулисати и подржати стално усавршавање и образовање управљачког и ненаставног особља.
- Потребно је утицати да се кроз израду системских докумената утиче на обезбеђење кадровских и других ресурса, чији би примарни послови били усмерени на унапређење управљања у Војној академији и унапређење ненаставне подршке.
- Регулисањем одговарајуће организацијско-формацијске структуре Војне академије утицати на стварање могућности за повећањем броја наставног кадра (као извор лица за управљање) и броја стално запосленог ненаставног особља у циљу побољшања квалитета услуга кадетима, односно студентима. Ово се превасходно односи на недостатак библиотекара, руковаоца лабораторија, оператора у Центру за симулације итд.
- Унапредити сарадњу са организационим целинама (јединицама и установама) Министарства одбране и Војске Србије у наставном и научноистраживачком процесу.
- Имплементирати нека искуства у вези са ангажовањем ненаставног особља у процесу обезбеђења наставног процеса добијена од других високошколских установа из земље и иностранства.
- Спречити осипање наставног кадра (као извора лица за управљање) и ненаставног особља услед организацијско-формацијских промена, тренда смањивања броја запослених у Министарству одбране и Војсци Србије и потреба јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије.
- Предузети мере на димензионисању потребног броја лица укључених у процес управљања Војном академијом и ненаставном подршком у циљу извршавања редовних задатака и обавеза које проистичу из живота и рада у Војној академији.
- Унапредити критеријуме за праћење, оцењивање и унапређење квалитета управљања високошколским јединицама.
- Неопходно је стално усавршавање и разрађивање мера за праћење организације и управљања високошколским јединицама.
- Обезбедити потребна финансијска средства за финансирање ненаставног кадра потребног за покривање свих неопходних послова.
- Потребно је попунити формацију високошколских јединица у саставу Универзитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 10.:

Прилог 10.1. Шематски приказ организационе структуре

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Прилог 10.3. Упитници за евалуацију квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11.

Војна академија поседује инфраструктуру за реализацију наставе, интернат за живот и рад лица на школовању и инфраструктуру за лица запослена у Војној академији.

Такође, у саставу Војне академије налази се 51. Скијашки полигон „Копаоник“, који се користи за обуку у зимским условима и летњи тренинг камп припадника Војне академије и целог система одбране.

За реализацију летачке обуке кадета Војне академије, Студијски програм Војно ваздухопловство, Војна академија ослања се на инфраструктурне и материјалне капацитете аеродрома на Батајници.

Од инфраструктуре за обуку поседује: 3 амфитеатра укупне површине 748 m² са 520 места, 7 предаваоница укупне површине 802 m² са 693 места, 25 учионица укупне површине 1.467 m² са 534 места, 77 кабинета укупне површине 7.033 m² са 2.289 места, 53 лабораторије укупне површине 8.780 m² са 487 места, 4 компјутерске лабораторије - кабинета укупне површине 468 m² са 109 радних места, 21 интернет учионица укупне површине 734 m² са 98 радних места и других објеката за обуку приказаних на слици 11.1.

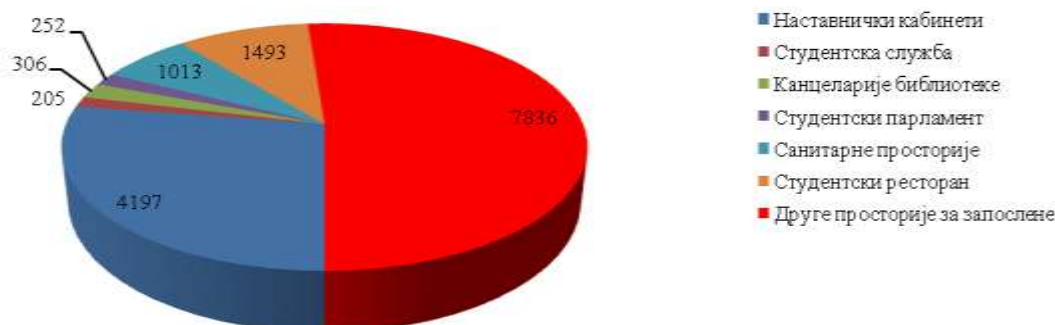

Слика 11.1. Преглед наставног простора Војне академије

Од инфраструктуре за лица запослена у Војној академији укључена у наставни процес издвајају се просторије за библиотекар са читаоницама, просторије за запослене, као и просторије за Деканат, рачуноводство, студентску службу, салу за седнице итд., приказане на слици 11.2.

Површина просторија за лица запослена у ВА (m²)

Слика 11.2. Преглед просторија за наставно и друго особље укључено у наставни процес

Рачунарска инфраструктура Војне академије је добро развијена, о чему сведочи анализа стања код Стандарда 9. Акредитације високошколске установе. У већини учионица инсталирани су рачунари са пројекторима, постављена је мрежна инфраструктура у свим наставним зградама и Управи Војне академије (мрежни каблови, бежични рутери итд.), набављено је и стављено у функцију више сервера, чиме је обезбеђен Интернет приступ на више локација, а посебно у Интернет учионицама.

Такође, поред увођења Интернет мреже, успостављена је интранет мрежа ради преносна података у оквиру Војне академије - између Управних структура и наставног особља и успостављена је РАМКО мрежа командовања у ВС, чиме је омогућена бржа размена оперативних података између Војне академије и организацијских целина Министарства одбране и Војске Србије. Војна академија је као акредитована високошколска установа постала и чланица Академске мреже Србије (АМРЕС).

Војна академија користи софтвер за евиденцију студената и софтвер за праћење финансија високошколских установа који су обједињени у интегрални Факултетски информациони систем. Захваљујући снажној рачунарској основи и квалитетно постављеној мрежи повезаној са Интернетом, обезбеђује се квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија, континуирано пратећи и усклађујући хардвер и софтвер са потребама наставног процеса и бројем кадета, односно студената. Запосленима и кадетима, односно студентима је обезбеђен стални приступ различитим врстама информација у електронском облику, за употребу у научно-образовне сврхе. На неколико предмета користи се и Moodle платформа. Наставници и сарадници који су заинтересовани могу креирати курсеве, а идеја је да тај систем касније буде надограђен још неким функционалностима и коришћен за „учење на даљину“.

Војна академија поседује неопходну опрему за реализацију научноистраживачког рада и извођење наставе на свим нивоима студија. Наведена опрема је функционална и стара је од неколико десетина година до најсавременије.

Војна академија интензивно врши осавремењавање наставног процеса увођењем интерактивних табли, којих нема у довољним количинама, мада се и постојеће неадекватно користе.

У школској 2018/2019. години у Војној академији се школује 663 лица на ОАС, 125 лица на МАС и 52 лица на ДС, што представља 840 лица на школовању по акредитованим студијским програмима. Расположиви простор по лицу на школовању износи: $74.652:840 = 88,87 \text{ m}^2$ по лицу, што је веће од прописаних 4 m^2 по лицу.

Војномедицинска академија смештена је на Бањичком вису на површини од 21 хектара. Сама зграда заузима површину од 180.000 m^2 , подељена је на више од 60 техничко-технолошких целина са око 6.000 просторија.

Анализом укупне површине просторија које се користе, може се закључити да простор далеко превазилази прописане стандарде од 4 m^2 по студенту. Просторни капацитети и опрема у зависности од броја кадета се континуирано прате и усклађују. Факултет поседује одговарајућу техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе. Учионице су опремљене савременом техничком опремом за извођење наставе са употребом интернета, а увођењем Факултетског информационог система обједињен је систем базе података Универзитета одбране.

На основу уговора о сарадњи, практична настава из Педијатрије, као и Гинекологије и акушерства, организована је у наставним базама Медицинског факултета у Београду.

Студентима, наставницима и сарадницима на свим студијском програмима стоје на располагању лабораторије и вежбаонице опремљене савременом лабораторијском опремом: мултифункционални читач, флуоресцентни микроскопи, HPLC апарат, TDx апарат, опрема за *in vivo* експерименте на животињама, PCR апарат, ELISA апарат, камере и сонде, инкубатори, опрема за културу ћелија и ткива, као и многобројна друга опрема.

б) Процена испуњености стандарда 11. (SWOT анализа)

У складу са елементима стандарда 11, дефинисаних Упутством за припрему извештаја за самовредновање, израђена је SWOT анализа:

- Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем кадета, односно студената;
- Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме;
- Усклађеност капацитета опреме са бројем кадета, односно студената и
- Рачунарске учионице.

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Просторни капацитети су усклађени са бројем кадета, односно студената.+++
2. Техничка, лабораторијска и остала опрема је адекватна за наставни процес.+++
3. Усклађеност капацитета опреме са бројем кадета, односно студената је адекватна за наставни процес.++

4. Војна академија има адекватан простор и опрему и лиценциране софтвере у рачунарским учионицама.++
5. Снажна локална мрежа инсталирана је у свим лабораторијама.+++

W – Слабости

1. Унутрашња уређеност појединих наставних просторија је недовољна.+
2. Опрема није у свим наставним просторијама савремена и исправна.++
3. Недовољан број наставних средстава у појединим наставним просторијама.+
4. Недостатак стручног кадра за одржавање уређаја и опреме у рачунарским учионицама.+++

O – Могућности

1. Издавање вишка наставних просторија.+++
2. Изналажење нових извора за опремање.++
3. Набавка нове и савремене опреме из донација.++
4. Област студирања на даљину, која у Војној академији практично није у довољној мери искоришћена, представља значајан потенцијал за ширење без велике потребе за додатним простором.+++

T – Опасности

1. Недовољна финансијска средства за реновирање.++
2. Недовољна финансијска средства за одржавање у исправном стању постојеће опреме и набавку савремене опреме.+
3. Застаревање и довођење у неисправно стање опреме услед недостатка финансијских средстава.+
4. Застаревање и довођење у неисправно стање опреме у рачунарским учионицама услед недостатка финансијских средстава.++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S – Предности

1. Површина просторија превазилази прописане стандарде од 4 m² по кадету. ++
2. Адекватно опремљене рачунарске учионице за квалитетно извођење наставних активности. +++
3. Савремена лабораторијска и техничка опрема која обезбеђује квалитетно извођење практичне наставе, као и здравствене делатности. ++

W – Слабости

1. Не постоји засебна просторија у којој кадети/ студенти могу самостално да користе рачунарску опрему (фотомирање, штампање, скенирање). +
2. Недовољно простора у појединим наставничким канцеларијама за извођење консултативне наставе са кадетима/ студентима ван редовне наставне активности. ++

О – Могућности

1. Побољшање опремљености у домену информационих технологија ради имплементације електронског учења. +
2. Додатно улагање у набавку лабораторијске, медицинске и друге опреме у научно-наставним базама Факултета ради бољег стручног усавршавања наставног особља, кадета и студената. +++
3. За потребе наставе у свакој наредној години сукцесивно је потребно уложити више средстава за опремање учионица/ вежбаоница, набавку учила као и материјалних средстава за личну употребу кадета/ студената. +++

Т – Опасности

1. Неблаговремена набавка опреме и учила. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11.

- Константно радити на обезбеђивању финансијских средстава за реновирање и одржавање наставних просторија, постојеће опреме и набавку савремене опреме.
- Неопходан је развој и унапређивње система информационих технологија и набавка програма и опреме за административне послове и наставу (електронско учење и научна истраживања).
- Реструктурисати просторне капацитете ради ефикаснијег коришћења канцеларијског простора и других површина за потребе новопримљеног наставног и ненаставног особља.
- Предузети мере на унутрашњем уређењу наставних просторија и оплемењивању наставног простора.
- Адаптирати постојеће просторије у Војномедицинској академији за потребе наставе.
- На нивоу катедара извршити анализу опремљености наставним средствима у складу са потребама студијских програма и преко надлежних органа покренути процедуре за осавремењивањем наставних средстава путем опремања ка Министарству одбране и Генералштабу Војске Србије.
- Извршити обуку наставног и ненаставног кадра за коришћење савремених технологија у наставном процесу и свакодневном раду.
- Пратити трендове у научноистраживачком раду у земљи и региону у циљу набавке најсавременије опреме којом би се осавременила наставна база Војне академије.
- Извршити надограђивање постојеће рачунарске инфраструктуре савременим компонентама.
- Због недостатка стручног кадра за одржавање уређаја и опреме у рачунарским учионицама благовремено предвидети финансијска средства за ангажовање овлашћених сервиса.

г) Показатељи и прилози за стандард 11.:

Прилог 11.1. Укупан потребан простор према броју кадета, односно студената на свим студијским програмима.

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе и сл.).

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду.

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 12.: Финансирање

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12.

Војна академија се налази у саставу Универзитета одбране Министарства одбране, односно егзистира као његова организациона јединица.

У оквиру Министарства одбране Војна академија послује под шифром делатности: 8411, матичним бројем 07093608, Пореским идентификационим бројем 102116082 и Текућим рачуном код Управе за трезор број 840-1620-21. Из шифре делатности видљиво је да Војна академија није разврстана у складу са својом основном делатношћу, већ у оквиру делатности одбране.

Финансијска средства неопходна за текуће пословање (реализација наставно-научног процеса, логистичке подршке и других текућих издатака) обезбеђују се из буџета Републике Србије преко Министарства одбране (98% одобрених средстава) и сопствених прихода (2%). Средства за финансирање инвестиционих улагања и набавку опреме обезбеђују се из буџета Републике Србије, крајње рестриктивно (око 2% укупних издатака Војне академије), док се средства за реализацију научноистраживачких пројеката опредељују у складу са могућностима финансирања расхода у систему одбране, такође рестриктивно (свега око 0,5% укупних издатака Војне академије).

Средства се обезбеђују од оснивача за:

- реализацију наставног процеса и обуке,
- реализацију научно-истраживачких пројеката,
- обезбеђење логистичких потреба и других текућих издатака,
- финансирање инвестиционих улагања и опремања.

Са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије Војна академија има закључених пет уговора о финансирању. Ради се о следећим пројектима:

- Пројекат **ИИИ 47029** под називом „Рентабилни избор нових технологија и концепција одбране кроз друштвене промене и стратешке оријентације Србије у XXI веку”;
- Пројекат **ИИИ 44007** под називом „Нове информационе технологије за аналитичко одлучивање базиране на организацији експеримената и опсервација и њихова примена у биолошким, економским и социолошким системима”;
- Пројекат **ТР 34034** под називом „Примена наноматеријала у унапређењу средстава респираторне и перкутане заштите у условима еколошког дисбаланса изазваног радиоактивном, хемијском и биолошким контаминацијом”;
- Пројекат **ОИ 172057** под називом „Усмерена синтеза, структура и својства мултифункционалних материјала”.

По основу ових пројеката, Војна академија је у 2016., 2017. и 2018. години стицала средства за истраживаче, за режијске и материјалне трошкове по пројектима који се користе за плаћање дела сталних трошкова.

Средства за директне материјалне трошкове из ових намена користе се у зависности од истраживања по пројектима (за набавку материјала, за службена путовања, за учествовање на конгресима итд.).

Војна академија нема новчаних донација за наставне потребе, односно учешће у међународним пројектима.

Сопствене приходе Војна академија је остваривала по основу школовања припадника страних оружаних снага, лица из грађанства и реализације услуге обуке помораца.

Војна академија се током 2016., 2017. и 2018. године финансирала на следећи начин:

- из буџета Републике Србије, односно Министарства одбране са 98%;
- из сопствених прихода са 2%.

Научноистраживачки рад финансира се:

- из Буџета, преко пројеката Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС ;
- из буџетских средстава Министарства одбране намењених за научно-истраживачки рад.

Финансијским планом обезбеђена је финансијска стабилност и ликвидност у дужем периоду, али је структура расхода крајње неповољна са становишта унапређења услова у којима Војна академија реализује своје функције. Војна академија је у претходној пословној години, на основу финансијског извештаја, користила распоређена средства у складу са планом извршења буџета и Планом набавки добара, радова и услуга. Међутим, у укупној структури расхода, расходи за текуће функционисање учествују са 97,5%, расходи за научноистраживачки рад са 0,5% и капитални издаци и опремање са свега 2%.

Војна академија има вишегодишње планове за финансирање (у форми Захтева за основна средства и Захтева за финансирање), који се достављају Министарству одбране, као и годишње исказане потребе за текуће издатке и инвестиције и представљају предлог за доношење буџета.

Финансијски извештај Војне академије доставља се непосредно претпостављеном органу (Универзитет одбране Министарства одбране), а исти обједињен за све целине Универзитета одбране доставља Управи за буџет Сектора за буџет и финансије Министарства одбране.

Медицински факултет Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду обезбеђује средства за наставни процес, научно-истраживачки рад и професионалне активности из средстава која обезбеђује оснивач (Република Србија).

Конкретно финансирање Факултета као организационе јединице се врши из средстава Министарства одбране која се распоређују по контима за функционисање Универзитета одбране, с обзиром да је Факултет њена интегрална функционална целина.

На основу Решења о финансирању Универзитета одбране у Београду, Медицински факултет ВМА је 2015. године постао носилац извршења плана за програмску активност "Војно образовање". Логистичка подршка се спроводи преко Сектора за логистику Војне академије.

Из средстава додељених на основу годишњих планова Медицинског факултета ВМА, врши се набавка прибора и материјала за извођење наставе, рад служби Факултета и научноистраживачки рад, набавка уџбеника и друге научне и образовне литературе укључујући и школски прибор за кадете/ студенте, набавка прописаних образаца, индекса, израда матичних и предметних књига, штампање диплома, и друго. Набавка се врши из расположивих средстава по контима економске класификације програмске активности чији је носилац Факултет. Такође, одобрена финансијска средства, Факултет наменски троши према плану, за новчана примања кадета и исплате наставницима ангажованим на основу уговора. Из додељених средстава финансијског плана за програмску активност „Војно образовање“, Факултет обезбеђује реализацију службених путовања и обуке кадета, образовања и усавршавања, као и пружања медицинских услуга кадетима.

Ненаставно особље Факултета, као и наставници и сарадници запослени у Војномедицинској академији, примају плате према формацијском постављењу, из буџета Министарства одбране на основу прописаних критеријума и коефицијената које израђују надлежне службе за потребе целокупног Министарства одбране. Наставници и сарадници примају и надокнаду по одржаном часу наставе, а на основу евиденције која се води на месечном нивоу.

Специфичност финансирања школовања кадета Факултета је у томе што се у висину школарине поред трошкова за реализацију наставног процеса рачунају дневни и месечни трошкови. Дневне трошкове чине исхрана, накнада за коришћење радне или ратне одеће и обуће, накнада за коришћење свечане или цивилне одеће и обуће, накнада за личну опрему и накнада за коришћење спортске опреме.

б) Процена испуњености стандарда 12. (SWOT анализа)

За уочене и груписане факторе SWOT анализе стандарда 12., извршена је квантификација њиховог значаја.

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Војна академија нема обавезу обезбеђења новчаних средстава за исплату плата и накнада запосленима, јер се средства обезбеђују у заједничким средствима запослених у систему одбране.+++
2. Војној академији средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса обезбеђују се из буџета Републике Србије, што даје дугорочну сигурност у финансирању.+++
3. Ангажовање у наставном процесу стручњака и сарадника високог ранга у научном и

наставном пољу без великих издатака.+++

4. Добра материјална база наставе.++

W – Слабости

1. Немогућност коришћења новчаних средстава од сопствене делатности у подизању квалитета наставног и научног процеса и текућих издатака.+++
2. Мали износ новчаних средстава, одобрених у буџету, за научно-истраживачки рад, капиталне издатке и опремање.+++
3. Војна академија нема могућност да, у законским оквирима, самостално финансијски одлучује. Чак 85% расхода Војне академије унапред је опредељено (енергетске и комуналне услуге, новчана примања кадета, храна и административни материјал, ангажовање спољних сарадника и слично), те наредбодавац има јако ограничену слободу по питању ангажовања одобрених средстава.+++
4. Поступак доношења и измена Плана јавних набавки Министарства одбране у многостежења отежава функционисање Војне академије, утиче на степен ангажовања средстава и правовремено обезбеђење потребних услова за функционисање Војне академије.+++
5. Војна академија нема могућност да самостално доноси финансијски план за наредну годину, већ само предлог плана.+++
6. Централизовање набавки на нивоу Министарства одбране и непоштовање специфичности Војне академије приликом реализације одобрених средстава.+++

О – Могућности

1. Проширење основне образовне делатности на кориснике у грађанству и у иностранству.+++
2. Стварање услова за рад Војне академије, као и других високообразованих институција у смислу аутономног одлучивања, креирања пословне политике, финансијског пословања, инвестирања и сл.+++
3. Ефикасније и ефектније коришћење наставне базе (кадровске и материјалне).+++
4. Према Закону о високом образовању Војној академији је остављена могућност да уговорима са трећим лицима и консултантским услугама обезбеди додатна финансијска средства.+++
5. Према законским и подзаконским решењима Војној академији оставити могућност да накнадом за комерцијалне и друге услуге обезбеди додатна финансијска средства и користи за финансирање образовне функције, унапређење материјалне базе наставе и инвестиционих капацитета.+++

Т – Опасности

1. Економска криза у земљи и региону.+++
2. Наметање организацијских промена без уважавања захтева и предлога Војне академије.+++
3. Наметање обавеза логистичких функција по Шеми логистичке подршке.+++
4. Смањење издатака у буџету Републике Србије за потребе одбране.+++
5. Стална могућност одлива изграђеног наставног и научног кадра и потреба ангажовања

лица по уговору.+++

6. Средства у буџету Републике Србије, опредељена за реализацију наставно-научног процеса, су недовољна.+++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S- Предности

1. Факултет има могућност да планира финансијска средства у оквиру финансијског плана Универзитета одбране за сваку наредну календарску годину. ++
2. Медицински факултет ВМА је постао носилац извршења плана за програмску активност "Војно образовање". +++

W-Слабости

1. Недостатак финансијских средстава у Републици Србији умањује и финансирање делатности образовања. +++
2. Пошто Факултет уписује више кадета/ студената у односу на пређашњи период, за потребе наставе, потребно је уложити више средстава за опремање учионица/ вежбаоница, набавку учила као и личних материјалних средстава. +++
3. Недостатак финансијског и бројне нејасноће у систему финансирања образовне делатности у Министарству одбране. +++

О-Могућности

1. Искористити могућност Закона о високом образовању да уговорима са трећим лицима и консултантским услугама, Факултет обезбеди додатна финансијска средства. ++
2. Могућности финансирања научно-истраживачког рада из средстава добијених у оквиру међународних пројеката. ++
3. Коришћење постојеће инфраструктуре ВМА (лабораторије, институти, центри, кабинети, клинике) за потребе наставе и научно-истраживачког рада. +++

T- Опасности

1. Тешкоће у планирању и коришћењу финансијских средстава за потребе образовне и научно-истраживачке делатности на Факултету, с обзиром на специфичности финансирања војног сектора у целини и места Факултета у организацији Универзитета одбране. ++
2. Смањено издвајање финансијских средстава за потребе војног здравства могло би неповољно да се одрази и на рад и наставни процес на Факултету. +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12.

- Детаљном анализом одговарајуће законске регулативе закључено је да ће за реализацију законских обавеза бити потребни и додатни радници, како административни, тако и за област логистике.
- Потребно је да Ректорат Универзитета одбране предузме активности и мере у циљу довођења, у нормативно-правном смислу, положаја високошколских јединица у свом саставу на исти статус као и друге високошколске установе Републике Србије.
- У овом смислу потребно је створити услове да високошколске јединице располажу сопственим приходима оствареним по свим основама, не само приходе остварене по основу едукације и научноистраживачког рада, као и могућност њиховог ангажовања по контима економске класификације класе 5 - инвестиционо одржавање и опрема.
- Што хитније реализовати могућности за трајно решење наставничког/ сарадничког додатка, чиме би се додатно подстицала њихова мотивација за рад.
- Растеретити Војну академију од обавеза обезбеђења логистичких потреба за друге јединице и установе Министарства одбране и Војске Србије, јер се ионако смањен број кадрова оптерећује до те мере да се не може очекивати добар квалитет.
- Максимално рационализовати издатке за потребе ваннаставних и наставних активности.
- Планирати финансијска средства на основу анализе утрошака и потреба у претходној финансијској години.
- Побољшање финансијског вредновања наставе кроз установљење наставничког/ сарадничког додатка или повећаног вредновања часа наставе, као и других активности у којима су ангажовани наставници/ сарадници (испити, изборне активности, учешће у радним телима Факултета и др.), чиме би се подстакла њихова мотивација за рад.

г) Показатељи и прилози за стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план Универзитета одбране за 2017., 2018. и 2019. годину

Прилог 12.1.а. Финансијски план високошколских јединица за 2016., 2017. и 2018. годину.

Прилог 12.2. Финансијски извештај Универзитета одбране за претходну календарску годину

Прилог 12.2.а. Финансијски извештај за претходну календарску годину.

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 13.: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13.

Универзитет одбране је својим општим актима и одговарајућим одлукама, установио институционални систем обезбеђења квалитета, чиме обезбеђује значајну улогу кадета, односно студената, у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад кадетских, односно студентских организација и кадетских, односно студентских представника у телима Универзитета (Савет, Сенат, Комисија за обезбеђење квалитета, Стручна већа и Кадетски парламент) и његових високошколских јединица. На нивоу Универзитета усвојен је Правилник о кадетском парламенту ([Прилог 13](#)).

На високошколским јединицама у саставу Универзитета се редовно обављају провере и процене квалитета рада у складу са општим актима Војне академије и Медицинског факултета. Кадети и студенти су кроз учешће кадетских представника активно укључени у процес самовредновања високошколских јединица.

Кадетима, односно студентима је, учешћем у органима Војне академије обезбеђена улога и могућност да изнесу своје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Војне академије, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Војне академије. Ти органи су:

- Комисија за обезбеђење квалитета,
- Одбор за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања,
- Одбор за самовредновање Војне академије,
- Савет Војне академије,
- Кадетски парламент, кадет продекан.

Кадети преко својих представника у Савету Војне академије имају право гласа по свим питањима, па и по питањима унапређења квалитета. На овај начин кадети могу директно да утичу на политику контроле и побољшања квалитета, као и на усвајање општих аката којима се ова област регулише.

Кадетски парламент као орган Војне академије, који представља све кадете кроз своје деловање покреће иницијативе и даје предлоге за унапређење квалитета студијских програма и наставе. Чланове кадетског парламента бирају кадети тајним гласањем, имајући на уму униформну структуру кадетског парламента када је реч о кадетима различитих година студија и студијских програма. Право да бирају и да буду бирани у парламент имају сви кадети Војне академије уписани у школској години у којој се избори спроводе. Парламент има председника, који води седнице и заступа парламент, два потпредседника, који врше дужност председника када је он одсутан, продекана за наставу и секретара. Секретар парламента сазива седнице парламента. Кадетски парламент делегира представнике кадета у остала тела Војне академије и комисије које се баве питањима побољшања квалитета (Комисија за обезбеђење квалитета, Одбора за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања и Одбора за

самовредновање Војне академије) и формира своја тела која се баве унапређењем наставе и Кадетског стандарда у глобалу. Детаљна делатност, надлежност и организација парламента одређена је Правилником и *Пословником о раду Кадетског парламента*. У складу са *Правилником о Кадетском парламенту*, парламент обавља активности која су у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, реформом студијских програма, анализом ефикасности студирања, утврђивањем броја ЕСПБ бодова, унапређењем мобилности кадета и студената, подстицањем научноистраживачког рада, заштитом права кадета и студената и унапређењем кадетског и студентског стандарда и другим питањима. Кадетски парламент прикупља информације о проблемима у настави и предлаже решења за њихово отклањање и покреће иницијативе за доношење или промену одлука других органа које се односе на унаређење целокупног квалитета студирања кадета на Војној академији.

Основни вид провере квалитета од стране кадета јесу анонимне анкете, где сви кадети Војне академије редовно учествују у попуњавању званичних анкета о квалитету наставе за све предмете студијског програма које су положили и све наставнике који су ангажовани на тим предметима. Такође учествују у попуњавању анкета о условима и организацији студијских програма, процени објективности оцењивања и процени квалитета рада органа и стручних служби Војне академије. Све ове анкете попуњавају се анонимно. На овај начин сваки кадет има прилику да директно учествује у процесу самовредновања и провере квалитета. Кадетски представници учествују у обради ових анкета и давању предлога за превентивне и корективне мере у циљу побољшања квалитета Војне академије, студијских програма, наставног процеса и других аспеката живота и рада кадета на Војној академији.

Медицински факултет Војномедицинске академије је установио институционални систем обезбеђења квалитета својим општим актима и одговарајућим одлукама, чиме је обезбеђено укључивање кадета у процес праћења, контроле, унапређивања и обезбеђења квалитета. Учешће кадета у спровођењу стратегије, стандарда и процеса обезбеђења квалитета студија и педагошког рада наставника, утврђено је Статутом Медицинског факултета, Стратегијом обезбеђења квалитета, Правилником о кадетском самовредновању, као и Правилником о кадетском односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника.

Активна улога кадета у процесу обезбеђења квалитета наставе остварује се радом Кадетског парламента, кадетских организација, представника кадета у органима и стручним телима факултета (Савет, Наставно-научно веће, кадет продекан), учешћем представника кадета у раду органа за обезбеђење квалитета (Одбор за самовредновање и Комисија за обезбеђење квалитета). Такође, сви кадети путем анкетирања периодично оцењују квалитет студијског програма, наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника и сарадника, услова рада као и рада факултетских служби.

Комисија за обезбеђење квалитета анализира резултате анкетирања кадета у процесу самовредновања и оцењивање квалитета установе, предлаже и спроводи корективне мере у случају неиспуњавања одређених стандарда према мишљењу кадета.

Кадетски парламент штити интересе и права кадета/ студената, одржава седнице на којима се расправља о питањима од интереса и одређује представнике кадета у телима и органима Факултета. Војна организација и системи доношења одлука у знатној мери демотивишу кадете/ студенте да се ангажују у раду Парламента.

6) Процена испуњености стандарда 13. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Активним учешћем кадета, односно студената у самовредовању и провери квалитета добија се релевантан показатељ квалитета Војне академије.++
2. Провера квалитета у реалном времену.++
3. Обезбеђено учешће кадета, односно студената у телима која се баве обезбеђењем квалитета.++
4. Оформљен Кадетски парламент, који се бави кадетским, односно студентским питањима.++
5. Студенти самостално предлажу мере за побољшање квалитета. ++

W – Слабости

1. Незаинтересованост и недовољна мотивисаност кадета, односно студената да резултати вредновања могу бити велика препрека, како у реализацији наставе, тако и у добијању конкретних и релевантних података о нивоу квалитета. ++
2. Поједини предмети или наставници имају негативну репутацију међу ранијим генерацијама, која неоправдано може бити пренесена на активне кадете и студенте, чиме се може изгубити јасна слика стварног стања.++
3. Део кадета, односно студената са тешкоћама прихвата слободу и одговорност коју са собом носи анонимно анкетирање.++

O – Могућности

1. На основу исказаних ставова кадета, односно студената по питању наставних предмета, наставника, или других служби Војне академије, јасно се могу предузети кораци у циљу побољшања рада.++
2. Упознавањем кадета, односно студената са ефектима изведене анкете, могу се предузети кораци у циљу побољшања рада.++
3. Подизање свести кадета и студената о важности процеса самовредновања.++
4. Повећањем уверења кадета, односно студената да могу да утичу на резултате процене квалитета, повећаће се и њихова заинтересованост за дату активност.++
5. Организовање јавних расправа о укључивању у процес унапређења квалитета и иницијативама за унапређење квалитета.++

Т – Опасности

1. Неозбиљан приступ кадета, односно студената процесу евалуације квалитета може изазвати искривљену слику о квалитету. ++
2. Негативни лични ставови појединих кадета, односно студената, изазвани лошом комуникацијом са особљем Војне академије, могу утицати на умањење квалитета кроз негативну рекламу, саботирање активности и сл. ++
3. Недовољна свест кадета да покажу иницијативе за унапређење квалитета. ++

Према обрађеној SWOT анализи, у којој је учествовала већина кадета ВА, приметно је да се кадети, односно студенти прилично равнодушно односе према понуђеним опцијама за учешће у процесу самовредновања. У све четири категорије анализе доминира просечан став о томе како се одређене категорије анализе односе на кадетско, односно студентско учествовање у процесу самовредновања Војне академије.

У наредном периоду, један од већих задатака у мотивацији кадета, односно студената, за вредновање квалитета је њихово активније увођење у све проблеме реализације наставно-научних процеса у Војној академији. То би подразумевало и њихово ангажовање у процесима акредитације и реакредитације студијских програма, разраде и спецификације предмета, бодовања предмета и одабиру саме наставно-научне литературе.

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S-Предности

1. Учешће кадета у самовредновању и провери квалитета даје реалнију слику квалитета Факултета. ++
2. Активно учешће кадета у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета. ++

W-Слабости

1. Страх кадета/ студената да искажу своје мишљење у процесу провере квалитета. +
2. Недовољна укљученост кадета у евалуацију свих области самовредновања. +++

О-Могућности

1. Повећање броја области у којима кадети/ студенти оцењују квалитет. ++

Т-Опасности

1. Неадекватан приступ кадета/ студената процесу евалуације квалитета може дати лажну слику о квалитету. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13.

- Улога кадета, односно студената у реализацији процеса самовредновања и провери квалитета елемената школовања, морала би имати већи значај. Кадети, односно студенти би требало да, кроз тела високошколских јединица, у којима делују и егзистирају, на најозбиљнији начин схвате и преузму одговорност над својом могућношћу учешћа у процесу самовредновања и провере квалитета као и могућности самосталног предлагања мера.
- Потребно је обезбедити функционисање повратне спреге и информисања кадетске, односно студентске популације од стране њихових представника после кадетског, односно студентског вредновања о резултатима изведене анкете, како би се кадети, односно студенти мотивисали да активније учествују у вредновању и унапређењу квалитета.
- У наредном периоду, један од значајнијих задатака у мотивацији кадета, односно студената, за вредновање квалитета је њихово активније увођење у све проблеме реализације наставно-научних процеса. То би подразумевало и њихово ангажовање у процесима акредитације и реакредитације студијских програма, разраде и спецификације предмета, бодовања предмета и одабиру саме наставно-научне литературе.
- Радити на повећању свести и знања кадета, односно студената о систему обезбеђења квалитета и потреби да својим предлозима и сугестијама допринесу даљем унапређивању квалитета, а кадете, односно студенте, који покажу највише афинитета и радног ентузијазма над датим активностима, узети у обзир при одабиру будућег наставно-научног кадра.

г) Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета на Универзитету одбране

Прилог 13.2. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета на високошколским јединицама

[Повратак на садржај →](#)

Стандард 14.: Систематско праћење и периодична провера квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14.

Усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета, Правилника о раду Одбора за самовредновање, Правилника о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија, односно педагошког рада наставника, Акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Војне академије, Плана за самовредновање Војне академије, Војна академија је обезбедила институционалне оквири који омогућавају систематско праћење, оцењивање, проверу, унапређивање и обезбеђење квалитета у свим областима. Војна академија обезбеђује испуњавање обавеза субјеката обезбеђења квалитета, као и спровођење утврђених поступака и стандарда за оцењивање квалитета.

Осим тога, Војна академија је обезбедила инфраструктуру и све потребне услове за редовно и систематско прикупљање и обраду података који су неопходни за праћење квалитета у свим подручјима која су предмет самовредновања. Прецизиране су процедуре за проверу и оцену квалитета у циљу остваривања што вишег нивоа квалитета. Војна академија континуирано прати успешност и ефикасност студирања и предузима мере утврђене општим актима Војне академије за повећање успеха у студирању.

Систематско праћење и редовна периодична провера нивоа квалитета предвиђена је Акционим планом за спровођење Стратегије. Овим акционим планом прецизно су дефинисане активности и одговорност релевантних субјеката у Војној академији о следећим питањима: Квалитет студијских програма и њихово усклађивање са праксом, Квалитет наставног процеса као делатност од примарног значаја, Квалитет наставника и сарадника, Квалитет научноистраживачког и стручног рада, Квалитет услова рада (просторије и опрема, ненаставна подршка, уџбеници, библиотечки и информациони ресурси), Квалитет ненаставне подршке, Квалитет управљања Војном академијом, Квалитет и стабилност извора финансирања, Вредновање кадета, односно студената и Сарадња са Комисијом за обезбеђење квалитета Универзитета одбране.

Према календару и у складу са Правилником о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника, у сваком семестру спроводи се анкетирање студената, којим је обухваћена евалуација наставног процеса.

У складу са Стратегијом и општим актима о вредновању квалитета дипломираних кадета, предвиђено је вредновање квалитета дипломираних кадета, односно студената једном у две године од стране њихових послодаваца у што већем броју јединица/установа. На основу добијених резултата вредновања, вршиће се покретање иницијативе за корекцију наставних планова и програма.

Војна академија указује на принцип јавности у раду у оквиру систематског праћења, континуираног унапређења и периодичне провере квалитета, упознајући наставнике, сараднике, ненаставно особље, кадете, односно студенте и јавност са системом обезбеђења квалитета. Извештаји о резултатима спроведених анкета и извештаји о успеху кадета, односно студената разматрају се на седницама одговарајућих Комисија, Одбора за самовредновање и Наставно-научног већа Војне академије. Сва општа акта којима је регулисан систем обезбеђења квалитета доступни су јавности на интернет страници Војне академије (www.va.mod.gov.rs) и на интерном порталу Војне академије (www.va.org).

Медицински факултет Војномедицинске академије има систем обезбеђења квалитета који чине усвојене процедуре, регулаторне одредбе Статута Факултета и одлуке Наставно-научног већа које се односе на Комисију за обезбеђење квалитета. На 1. седници ННВ Факултета одржаној 28.06.2012. године, усвојен је Правилник о самовредновању Медицинског факултета ВМА, који је заменио Правилник о самовредновању усвојен на 518. седници ННВ ВМА одржаној 25.03.2010. године, који се односио на систем обезбеђења квалитета Високе школе ВМА, чији се назив у међувремену променио у Медицински факултет Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду. Основни циљ самовредновања као инструмента система обезбеђења квалитета образовне делатности Факултета је изградња и унапређење механизма систематског вредновања ради постизања највиших стандарда у образовном процесу.

На Медицинском факултету ВМА, Комисија за обезбеђење квалитета је спровела контролу квалитета студијског у току школске 2016/2017, 2017/2018. и 2018/2019. године. Одређени су чланови Одбора за организовање и спровођење кадетског/ студентског самовредновања, који је извршио анкетирање и на основу резултата саставио Извештаје о самовредновању студијског програма интегрисаних академских студија медицине на Факултету. У саставу Одбора су се налазили и кадети МФ ВМА.

Анкетирање се спроводи према обрасцима прописаним Правилником о кадетском, односно студентском вредновању квалитета студија и педагошког рада наставника („Службени војни лист, број 4/12). Упитник за вредновање студијских програма, наставе и услова рада садржи шест, а Упитник за вредновање педагошког рада наставника и сарадника садржи 15 обавезних питања. Упитник за вредновање педагошког рада наставника и сарадника обухвата петостепену скалу, где је оцена пет највиша, а оцена један најнижа.

Упитник за вредновање студијских програма, наставе и услова рада обухвата тростепену скалу у оцењивању са понуђеним одговорима „да“, „делимично“ и „не“. Анкетирање је анонимно, а остављена је могућност кадетима/ студентима да не одговоре на неко од постављених питања.

Резултати анкете се приказују у Извештају о резултатима вредновања који се доставља Комисији за обезбеђење квалитета. Индивидуални статистички извештаји о вредновању педагошког рада наставника и сарадника достављају се наставницима и сарадницима.

Самовредновање се спроводи у интервалима од најмање три године, а предвиђа се могућност самовредновања за поједине области и у краћим интервалима у складу са планом рада Комисије за обезбеђење квалитета Универзитета одбране односно Комисије Факултета.

Факултет обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним и домаћим високошколским установама у погледу квалитета и остварује сарадњу са медицинским факултетом који је у оквиру Универзитета одбране Републике Чешке. Од домаћих високошколских институција Факултет као члан Заједнице медицинских факултета Србије остварује сарадњу са свим медицинским факултетима.

Медицински факултет ВМА Универзитета одбране у Београду остварио је основне циљеве и целокупном делатношћу на испуњење захтева постављених стандардом 14.

б) Процена испуњености стандарда 14. (SWOT анализа)

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Стратегија обезбеђења квалитета у Војној академији усаглашена је са стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству.++
2. Војна академија поседује неопходну инфраструктуру и све потребне услове за редовно и систематско праћење и обезбеђење квалитета.++
3. Обезбеђена је разноврсност анкета за кадете, односно студенте и запослене као и периодично спровођење истих.++
4. Улога свих субјеката (наставног, ненаставног особља, кадета, односно студената, бивших кадета, односно студената и послодаваца) потребних за обезбеђење квалитета јасно је дефинисана.++
5. Процес прикупљања података о квалитету спроводи се периодично, према календару и у складу са одговарајућим правилницима.++
6. Велики потенцијал својих запослених Војна академија користи у поступку обраде података и анализе резултата (стручњаке за базе података, за статистичку обраду, за дефинисање методологије анкетања и сл.).++
7. Повратне информације о спремности и стручности свршених кадета, односно студената.++
8. Редовно спровођење анализе успеха кадета, односно студената у испитним роковима.++
9. Праћење и усклађивање система квалитета са страним наставним и истраживачким институцијама.++

W – Слабости

1. Нередовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних кадета, односно студената од стране послодаваца и других одговарајућих организација.++
2. Непостојање информационог система за систематско прикупљање података.+++
3. Недовољно коришћење повратних информација из спроведених анкета.++
4. Недовољна заинтересованост дела наставног особља за активније ангажовање и учешће у развоју система квалитета.++
5. Ангажованост Комисије и других стручних органа на пословима који су изван надлежности праћења и контроле обезбеђења квалитета.++
6. Недовољна укљученост кадета, односно студената у све области самовредновања.++
7. Недовољна заинтересованост и објективност у испуњавању анкета.++
8. Збирни резултати анкета нису доступни на интернет страници Војне академије.++
9. Недовољна заинтересованост појединих наставника заспровођење поступака за праћење квалитета.++
10. Одсуство истрајности у спровођењу корекционих мера.++
11. Неодговарајуће вредновање рада наставника након спроведеног поступка евалуације.+++

О – Могућности

1. Усаглашавање са стратегијама обезбеђења и унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству.++
2. Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научноистраживачког рада.++
3. Сарадњом са окружењем ширити свест међу наставницима и кадетима, односно студентима оважности објективног приступа у анкетирању.++
4. Спремност и ангажованост Универзитета одбране да ради на унапређењу системског праћења и провере квалитета у наредном периоду кроз институционализовање елемената провере квалитета.++
5. Додатно подизање свести у академској заједници о важности провере квалитета и спровођењу мера запоболшање квалитета.++
6. Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научноистраживачког рада.++
7. Детаљно тумачење резултата анализе квалитета и рад на доследном спровођењу корективних мера.+++
8. Програми додатне едукације свих субјеката обезбеђења квалитета у циљу постизања бољих резултата о питању систематског праћења и периодичне провере квалитета.++
9. Реализација цикличног анкетирања дипломираних кадета и послодаваца о нивоу и квалитету стечених знања кроз сарадњу са институцијама у Министарству одбране и Војсци Србије.++

T – Опасности

1. Недовољна финансијска подршка за реализацију постављених циљева.+++
2. Недовољна укљученост субјеката провере квалитета са Универзитета одбране у процесу евалуације и систематског праћења периодичне провере квалитета.++
3. Мишљење кадета, односно студената да анкете нису анонимне може у великој мери утицати на објективност анкетања.++
4. Недовољна мотивисаност запослених за периодично спровођење провере квалитета и корективних мера.++
5. Несагледавање користи од процеса праћења и обезбеђења квалитета.++
6. Непостојање стандардизоване и научно верификоване методологије интерне и екстерне евалуације квалитета.++
7. Недовољно средстава за сарадњу и размену искустава о процесу провере квалитета са страним високошколским установама.++
8. Велики број наметнутих, али и редовних, задатака и обавеза који нису из домена области за обезбеђење квалитета.+++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S-Предности

1. Постоји утврђена методологија за спровођење контроле квалитета и испуњености стандарда. +++
2. Контроле квалитета и испуњености стандарда редовно се спроводе. +++
3. Усвојена документација везана за контролу квалитета доступна су наставницима, сарадницима и Кадетском парламенту на увид, у виду извештаја и индивидуалних оцена анкетираних. Општи део усвојеног Извештаја и документација у које спадају прописи доступни су на интернет страници Факултета. +++
4. Стратегија обезбеђења квалитета Факултета усаглашена је са стратегијом обезбеђења и унапређења квалитета других престижних високошколских институција у земљи и иностранству. ++
5. Процес прикупљања података о квалитету спроводи се периодично према календару и у складу са одговарајућим правилницима. +++
6. Прикупљање података и анкетање се врши након сваког завршеног семестра. +

W-Слабости

1. Подаци добијени на основу спроведене контроле квалитета се не користе довољно за планирање будућих активности. +++
2. Делимично регулисана област примене стимулативних мера и учешћа кадета/ студената и запослених у активностима везаних за контролу квалитета. ++
3. Недовољна функционалност Факултетског информационог система и недостатак стручног кадра који обезбеђује сигурност и ефикасност рада у овом програму. ++
4. Нејасна улога и интеракција субјеката у поступцима обезбеђења квалитета на Факултету. ++

О-Могућности

1. Оспособљеност ненаставног особља Факултета за техничку и административну реализацију и подршку на свим нивоима система обезбеђења и контроле квалитета и испуњености стандарда. +++
2. Управа Факултета је заинтересована за унапређење контроле квалитета. +++
3. Факултет има информатичку инфраструктуру која се може додатно искористити у процесу контроле квалитета и испуњености стандарда. ++
4. Обезбедити бољу софтверску подршку у контроли квалитета и испуњености стандарда, као и њену квалитетну интеграцију у информациони систем на нивоу Универзитета одбране, уз ангажовање стручног кадра на пословима сервисирања система. ++

Т-Опасности

1. Комисија за обезбеђење квалитета у свом саставу нема техничког секретара који би обезбеђивао административно-техничку подршку рада Комисије и Одбора. ++
2. Нејасна улога и интеракција субјеката у поступцима обезбеђења квалитета на Факултету и непостојање радних тела која би одговарајућом прерасподелом послова у вези израде извештаја и анализа, растеретила лица која су додатно оптерећена. +++
3. Нису предвиђена средства за рад на пословима обезбеђења квалитета. +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14.

- Континуирано пратити функционисање Система обезбеђења квалитета и вршити потребне иновације које се односе на процедуре и методе прикупљања и обраде података (аутоматски начин уноса података, електронско анкетирање, укључивање све већег броја испитаника и сл.). Такође, евидентна је спремност и ангажованост високошколских јединица да раде на унапређењу систематског праћења и провере квалитета у наредном периоду кроз институционализовање елемената провере квалитета;
- Непрекидно унапређивати инфраструктуру, у циљу обезбеђења редовног систематског прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета, уз ангажовање доступног стручног кадра из ове области. Наставити са континуираном реализацијом анкетирања дипломираних кадета, односно студената након једне године радног искуства, како би се извршила евалуација стечених компетенција и њихова употребна вредност. Такође, наставити и са периодичним анкетирањем послодаваца (једном у две године), у циљу вредновања студијских програма и њихово усклађивање са реалним потребама и захтевима при реализацији професионалних задатака. На основу добијених резултата, кроз стално праћење фактичког стања, покренути поступак за измену и допуну наставних програма, као допринос усклађивању излазних знања са захтевима послодаваца. Пажљиво тумачити резултате анализе квалитета и радити на доследном спровођењу корективних мера;
- У оквиру одговарајућих образовно-научних поља, потребно је анализирати области у којима се интензивно развија научна активност и пружити максималну помоћ

истраживачима и истраживачким тимовима, уз обезбеђење потребних услова да се научноистраживачки рад адекватно вреднује и стимулише. На овај начин остварили би се одлични резултати и препознатљива научна компетентност истраживача и истраживачких тимова, чиме би се постигло континуирано унапређење квалитета наставника и сарадника, као основне претпоставке обезбеђења квалитета. Евалуација научноистраживачког рада, као и услова научноистраживачког рада спроводиће се једном годишње, у складу са Правилником о научноистраживачком раду;

- Радити на интензивнијем усаглашавању са стратегијама обезбеђења и унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству. У наредном периоду планирно је спровођење поступка едукације запослених, кадета, односно студената у области обезбеђења квалитета, у циљу стварања неопходних услова за реализацију перманентног задатка из домена праћења и периодичне провере квалитета;
- Обезбедити чешће и перманентно образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља из области квалитета и стандарда;
- Уложити напоре за обезбеђење финансијске подршке за реализацију постављених циљева;
- Континуирано пратити начин функционисања новоуспостављеног система обезбеђења квалитета;
- Развијати методологију евалуације, операционализовати стандарде и мере квалитета;
- Перманентно унапређивати инфраструктуру како би се обезбедило редовно и систематско прикупљање и обрада података потребних за оцену квалитета;
- Процедуре систематског праћења у што већој мери аутоматизовати коришћењем могућности информационог система и техничке подршке; припремити верзије on-line евалуације наставног процеса заједничке за све наставне предмете, као и on-line верзије процене других сегмената рада Војне академије;
- Организовати едукацију запослених и кадета, односно студената у области обезбеђења квалитета;
- Подизање свести о значају системског праћења и периодичне провере квалитета;
- Коришћење систематичног прикупљања података и њихово анализирање у сврхе утврђивања и спровођења детаљних корекционих мера и трајног побољшања квалитета;
- Испитати могућности учешћа у међународним пројектима који се баве унапређењем наставе и научноистраживачког рада и покренути „потрагу” за партнерским институцијама;
- Инсистирати на анонимности кадетских, односно студентских анкета, како би давали што објективнији суд о појединим питањима;
- Инсистирати на јавности остварених резултата процеса провере квалитета и корективних мера за побољшање квалитета.
- Размотрити могућност именовања продекана за послове квалитета;
- Одредити начин стимулације учешћа запослених и студената у контроли квалитета и увести ангажовање на пословима квалитета као обавезан услов за напредовање у академској хијерархији;
- Повећати учешће студената у процени квалитета студијског програма;
- Редефинисати анкетне упитнике;

- Обезбедити функциоалност факултетског информационог система ангажманом стручног кадра.
- Предвидети средства за рад на пословима контроле квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 14.:

Прилог 14.1. Информације о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну провера квалитета, у циљу одржавања и унапређења квалитета рада Универзитета одбране у Београду.

Прилог 14.2. Одлука о именовању Одбора за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања високошколских јединица.

Прилог 14.3. Вредновање рада наставног особља и наставног процеса у школској 2016/2017. години високошколских јединица.

Прилог 14.4. Вредновање рада наставног особља и наставног процеса у школској 2017/2018. години високошколских јединица.

[Повратак на садржај →](#)

СТАНДАРД 15.: КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 15.

Војна академија као научноистраживачка установа први пут је акредитована од стране одбора за акредитацију научноистраживачких организација, Министарства за науку и технолошки развој, одлуком Број: 021-01-61/143 од 28.09.2010. године. Ресурси којима располаже Војна академија омогућавају организовање и реализацију докторских студија.

Војна академија има акредитовано пет студијских програма докторских студија. Први акредитовани студијски програм је Војномашинско инжењерство, који је акредитован 25.12.2009. године. Последњи акредитован студијски програм докторских студија је Војноелектронско инжењерство и он је акредитован 29.09.2017. године.

Војна академија није успоставила докторску школу.

Војна академија запошљава довољан број наставника у сталном радном односу који испуњавају услове за реализацију наставе и да буду ментори за израду докторских дисертација. Војна академија редовно самовреднује своје акредитоване студијске програме кроз активности Комисије за обезбеђење квалитета, Одбора за организовање и спровођење кадетског, односно студентског вредновања и Одбора за самовредновање.

Укупан број дисертација које су одбрањене у Војној академији износи 186. Број докторских дисертација одбрањених у Војној академији од 2009. године, приказан је у (Табели 15.1.).

Табела 15.1. Број одбрањених докторских дисертација од 2009. године.

Година	ТТ	ПМ	ДХ
2009.	1	1	
2010.	7		2
2011.	5		1
2012.	4		2
2013.	8		6
2014.	8		2
2015.	2		1
2016.	18	1	15
2017.	5		2
2018.	3		
2019.	6		
Укупно	67	2	29

У пољу техничко-технолошких наука, број наставника запослених са пуним радним

временом који могу реализовати наставу на докторским студијама износи 33. Број наставника који имају менторски услов (5 радова у часописима са SCI/SCIE листе) износи 14. Имајући у виду број акредитованих студената и стандард који дозвољава менторство, максимално 5 студента докторских студија по наставнику током номиналног трогодишњег трајања студија, Војна академија има капацитета да школује 70 студената докторских студија из области ТТ поља. Тренутно се у ТТ пољу на докторским студијама налази 11 студената.

У пољу природно-математичких наука, број наставника запослених са пуним радним временом који могу реализовати наставу на докторским студијама износи 14. Број наставника који имају менторски услов (5 радова у часописима са SCI/SCIE листе) износи 3. Имајући у виду број акредитованих студената и стандард који дозвољава менторство, максимално 5 студента докторских студија по наставнику током номиналног трогодишњег трајања студија, Војна академија има капацитета да школује 15 студената докторских студија из области ПМ поља. Тренутно се у ПМ пољу на докторским студијама налази 2 студента.

У пољу друштвено-хуманистичких наука, број наставника запослених са пуним радним временом који могу реализовати наставу на докторским студијама износи 34. Број наставника који имају менторски услов (4 бода М24 и 20 бодова М11-М14, М21-М24, М31-М34 и М51) износи 7. Имајући у виду број акредитованих студената и стандард који дозвољава менторство, максимално 5 студента докторских студија по наставнику током номиналног трогодишњег трајања студија, Војна академија има капацитета да школује 35 студената докторских студија из области ДХ поља. Тренутно се у ТТ пољу на докторским студијама налази 20 студената.

Табела 15.2. Преглед броја наставника који могу да буду ментори на докторским студијама.

Поље	Број наставника који могу да буду ментори	Број студената за који су акредитовани студијски програми	Број уписаних студената			
			2016/2017	2017/2018	2018/2019	Σ
ДХ	7	24	9	5	6	20
ТТ	14	45	1	3	7	11
ПМ	3	15	2	0	0	2
Укупно	24	84	12	8	13	33

Војна академија је акредитована за упис 84 кандидата на докторске студије. Тренутно, у Војној академији се школује 33 кандидата.

Војна академија системски прати, оцењује и подстиче научни напредак наставника и ментора, пре свега захваљујући високим критеријумима за избор наставног особља.

У складу са *Правилником о одбрани докторских дисертација*, дисертације се стављају на

увид на сајт Универзитета одбране и у библиотеци Војне академије. Електронске верзије одбрањених дисертација, чувају се у репозиторијуму NaRDuS-a (Национални Репозиторијум Дисертација у Србији) <http://nardus.mpn.gov.rs/>, заједно са извештајима комисије за оцену дисертације, подацима о ментору и саставу комисије.

Војна академија нема системски решено праћење резултата свршених студента докторских студија. О резултатима се углавном информисе на принципу личног познанства, преко наставника и ментора.

На основу свега изложеног, Војна академија у највећој мери испуњава захтеве Стандарда 15, имајући у виду да се интензивно и на више начина бави побољшањем квалитета докторских студија.

Докторске студије биомедицине на Медицинском факултету ВМА се реализују у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник РС”, број 88/2017, 27/2018-др. закон и 73/2018).

Квалитет докторских студија биомедицине на Факултету се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, осавремењивање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева уз постизање научних способности докторанада за овладавањем специфичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Медицински факултет ВМА у Београду реализује наставу на докторским студијама биомедицине на следећим студијским модулима:

- Фармакологија и токсикологија
- Молекулска медицина
- Неуронауке
- Превентивна медицина
- Клиничка медицина.

Комисија за обезбеђење квалитета спроводи евалуацију процеса наставе на свим модулима докторских студија биомедицине. На студијском програму докторских академских студија биомедицине на Факултету од школске 2012/2013. године докторирало је укупно три студента.

Анализом и проценом тренутног стања закључује се да МФ ВМА од 29.08.2014. године има акредитоване академске докторске студије биомедицине. Циљеви докторских студија усклађени су са исходима учења, тако да је постигнута усаглашеност ЕСПБ оптерећења са нивоом уложеног труда и учења. Квалитет студијског програма прати се путем анкетаирања студената и кроз анализу постигнутих резултата на испитима. Факултет непрекидно прати напредовање студената у истраживању унапређујући и развијајући менторски систем као подршку докторандима. Такође, Факултет непрестано подстиче научни напредак наставника (посебно ментора) према броју докторанада у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте.

Медицински факултет ВМА депонује докторске дисертације у јединствен репозиторијум који је стално доступан јавности. Факултет обезбеђује јавну доступност реферата о прихватању дисертације и објављеним научноистраживачким резултатима које је кандидат остварио.

У току претходног периода на докторским студијама биомедицине, 11 студената је прекинуло даље школовање (пет у школској 2017/2018. години и шест у школској 2018/2019. години). У статусу мировања налазе се два студента од школске 2016-17. године, три студента од школске 2017-18. године и пет студената од школске 2018-19. године. Најчешћи разлози за статус мировања су боловања по основу болести, трудноће и боравка у мировним мисијама, док су разлози за прекид школовања престанак радног односа, промена посла, финансијски проблеми или немогућност организовања обавеза.

На основу увида у постојећу документацију може се закључити да се докторске академске студије биомедицине:

- самовреднују од стране високошколске установе и реализују самостално у оквиру Факултета;
- развијају у складу са Смерницама за успостављање докторских студија које усваја Национални савет за високо образовање;
- реализују по курикулуму који је структурисан према стандардима који подразумевају обавезне и изборне предмете;
- реализују кроз студијски програм који подразумева примену практичне наставе.

Факултет проверава спремност за извођење докторских студија на основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад ценећи:

- број докторских дисертација (само три у последњем трогодишњем периоду) одбрањених у области у којој се изводе докторске студије,
- однос броја наставника који су укључени у научноистраживачке пројекте,
- квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима стандарда за акредитацију,
- остварену сарадњу са научноистраживачким установама у земљи и свету.

Са друге стране, Факултет непрестано прати и унапређује постизање научних способности и практичних вештина својих студената ценећи:

- научноистраживачке резултате и оспособљеност свршених студената докторских студија да резултате презентују на научним конференцијама, објављују у научним часописима са рецензијом, презентују јавности, патентирају или реализују кроз призната нова техничка и технолошка решења,
- доприносе развоју научне дисциплине укључивањем у домаће и међународне научноистраживачке пројекте,
- развој вештина и спретности у употреби знања у одговарајућем подручју,
- поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе.

Политику уписа студената на докторске студије биомедицине Медицински факултет ВМА анализира и прати ценећи друштвене потребе и развој науке и образовања, као и сопствене материјалне и научноистраживачке ресурсе, односно расположивост истраживачке и лабораторијске опреме и простора намењене докторандима.

Докторске академске студије биомедицине је у претходном трогодишњем периоду уписао укупно 31 студент.

б) Процена испуњености стандарда 15. (SWOT анализа)

У циљу препознавања снага, слабости, шанси и претњи у области обезбеђења квалитета докторских студија спроводи се периодично SWOT анализа, имајући у виду друштвено окружење, постојеће услове и достигнути ниво квалитета сличних програма докторских студија у нашој земљи и у свету.

На основу резултата SWOT анализе предлажу се мере које представљају добру основу за унапређење квалитета докторских студија кроз елиминисање слабости, а све у циљу побољшања услова за све учеснике у процесу - студенте докторских студија, наставнике, менторе, високошколске установе и научне установе које запошљавају докторе наука из широког спектра области за којој се школују студенти докторских академских студија у Војној академији.

За високошколску јединицу Војна академија

S – Предности

1. Војна академија редовно врши самовредновање акредитованих студијских програма на докторским студијама.++
2. Војна академија има довољно наставника који имају услов да буду ментори у односу на број студената на докторским студијама.++
3. Искуство наставника са све чешћег учешћа у научним пројектима позитивно утиче на унапређење квалитета докторских студија.++
4. Војна академија прати напредак својих наставника и подстиче их да се усавршавају са циљем повећања броја потенцијалних ментора.++
5. Број уписаних студената на докторске студије у Војној академији је значајно испод могућности Војне академије, што повољно утиче на оптерећење наставника и квалитет реализоване наставе.+

W – Слабости

1. Војна академија не производи довољан број доктора наука у појединим научним пољима (ТТ, ПМ и ДХ).++
2. Војна академија недовољно анализира остварени напредак студената постигнут доласком на докторске студије.++
3. Недовољно праћење резултата свршених студената докторских студија након одбране дисертације, неповољно утиче на процену квалитета докторских студија.++

4. Војна академија недовољно ажурно депонује докторске дисертације у јединствени репозиторијум који је трајно доступан јавности. +

О – Могућности

1. Радити на даљем унапређењу менторског рада наставника. ++
2. Радити на даљем унапређењу студијских програма. ++
3. На основу анализе постигнутих научних способности студената докторских студија, извршити унапређење програма докторских студија. ++
4. Увођење системског решења којим би се пратили резултати свршених студената докторских студија. ++
5. Увести стандардизацију извештаја комисија за одбрану докторских дисертација. ++
6. Укључити већи број наставника у процес анализе квалитета докторских студија. ++

Т – Претње

1. Одлазак наставника из Војне академије може смањити број потенцијалних ментора и укупно наставника на докторским студијама. ++
2. Недовољно подмлађивање наставног кадра може да доведе до нарушавања односа броја наставника и потенцијалних ментора са једне стране и броја студената докторских студија са друге стране. ++
3. Релативно старија опрема за истраживање, може да успори процес истраживања или да угрози савременост истраживања. ++

За високошколску јединицу Медицински факултет Војномедицинске академије

S-Предности

1. Мали број уписаних докторанада омогућава интерактивност наставе. +++
2. Солидна материјална и просторна опремљеност Факултета. +++
3. Систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења. ++
4. Значајна способност функционалне интеграције знања и вештина. +++

W-Слабости

1. Недовољно уређена Интернет страница са значајним информацијама која се споро ажурира. +
2. Недовољно спровођење методе „проблемски оријентисана настава“ на неким предметима. ++
3. Неусаглашеност критеријума за оцењивање на појединим предметима ++
4. Непотпуна доступност исхода учења. +

О- Могућности

1. Повећање мотивисаности наставног кадра за унапређивање процеса наставе. +++
2. Повећање квалитета наставе. ++
3. Усаглашавање и јасно регулисање критеријума у оцењивању. ++
4. Организација курсева за осавремењавање методологије наставе. +++
5. Боље верификовање и вредновање квалитета наставе. +++

Т- Опасности

1. Недовољна мотивисаност наставника за активно учешће у контроли квалитета наставе. +++
2. Немотивисаност појединих наставника за примену нових метода наставе. ++
3. Немотивисаност појединих наставника за учешће у настави. +++
4. Немотивисаност доктораната и страх да искажу своје мишљење о квалитету наставе. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Искористити предности које пружа процес самовредновања и акредитације за иновирање и унапређење свих процеса везаних за унапређење квалитета докторских студија.
- Предузимати мере на популаризацији свих акредитованих докторских студија.
- Доследно спроводити сва правила и држати се критеријума који гарантују квалитет докторских дисертација.
- Перманентно подизати свест о значају квалитета докторских студија за углед и репутацију Војне академије.
- Увести стандардизацију писања извештаја о докторским дисертацијама.
- Перманентно подизати свест о неопходности активнијег укључивања свих наставника у процес унапређење квалитета докторских студија.
- Информисати и додатно мотивисати студенате докторских студија за активније укључивање у процес унапређење квалитета докторских студија.
- Подстицати студенте докторских студија да поштују принципе етичког кодекса и добре научне праксе.
- Стална едукација наставног особља по питању стандардизације и квалитета студијских програма.
- Радити на системском решењу за праћење резултата студената докторских студија, кроз редовне извештаје о броју објављених радова и учешће у научно-истраживачким пројектима.
- Обезбедити адекватну материјалну надокнаду наставницима/ сарадницима којом ће се верификовати све активности везане за наставу
- Дорадити и обезбедити редовно ажурирање Интернет странице МФ ВМА УО

(наставни планови, испитна питања, распоред наставе).

- Побољшати мотивисаност наставног особља за увођење нових и савременијих методолошких поступака у настави.
- Изнаћи могућности за активно учешће наставника/ сарадника на домаћим/ међународним конгресима и скуповима који обрађују методологију наставе, као и савремена сазнања у пољу уже научне области.

г) Показатељи и прилози за стандард 15.:

Прилог 15.1. Правилник докторских студија.

Прилог 15.2. Извод из Статута који регулише докторске студије.

Прилог 15.3. Правилник о раду докторске школе.

Прилог 15.4. Правилник о избору ментора.

Прилог 15.5. Поступак израде и одбране докторске дисертације и докторског уметничког пројекта.

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија

Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе и студијских програма.

[Повратак на садржај →](#)

3. ЗАКЉУЧАК

Највеће предности у функционисању Универзитета одбране у Београду:

- јасна оријентација и функционисање високошколских јединица Универзитета;
- груписаност људских и најзначајнијих материјалних ресурса на једној локацији;
- образовање из више научних области у оквиру образовно-научних поља техничко-технолошких, медицинских и друштвено-хуманистичких наука;
- изузетан кадровски потенцијал и озбиљан приступ у реализацији и унапређењу наставе;
- веома висок потенцијал научноистраживачког рада;
- учешће кадета у раду свих релевантних органа и тела Универзитета.

Највеће слабости у функционисању Универзитета одбране у Београду:

- у систему одбране Републике Србије, формално-правно посматрано, Универзитет одбране није препознат као носилац функција високог образовања и научноистраживачке делатности;
- неадекватна структура и формација у оквиру високошколских јединица Универзитета;
- неразвијен систем адекватног вредновања рада наставника и сарадника;
- ограничено финансирање научноистраживачких пројеката које је значајно испод стандарда које одобрава Министарство просвете, науке и технолошког развоја;
- недефинисане надлежности у домену реализације научноистраживачког рада;
- недовољно развијене интегративне функције на нивоу Универзитета.

Предлог мера и активности за унапређење рада Универзитета одбране у Београду:

- променом организационе структуре Министарства одбране, у састав Универзитета одбране укључити и остале научноистраживачке капацитете система одбране;
- формално-правно дефинисати Универзитет одбране као носиоца функција високог образовања и научноистраживачке делатности у систему одбране Републике Србије;
- унапредити организацију и формацију високошколских јединица Универзитета;
- системским променама инсистирати на решавању статуса наставника и сарадника на високошколским јединицама Универзитета;
- детаљно уредити област научноистраживачког рада и јасно разграничити надлежности;
- побољшати финансирање научноистраживачких пројеката Министарства одбране и посебно подстицати оне пројекте чији резултати имају директну примену у привреди (наменској индустрији), просвети, култури, здравству и државним органима;
- унапредити ефикасност и синхронизацију рада на нивоу Универзитета.

Председник Одбора за самовредновање
Универзитета одбране у Београду
потпуковник доц. др Слободан Ђукић